

ماهنامه تخصصی حوزه انرژی

۳۴

۸۴ صفحه

خریداری تیر ۱۳۹۸

قیمت ۲۰/۰۰۰ تومان

The World of Energy Magazine

دنیای انرژی

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

الگوی ایالات متحده در تحریم ۳۹ واحد پتروشیمی ایران

مقایسه صنایع پتروشیمی کره جنوبی و ایران ■ خام فروشی یا توسعه پتروشیمی ■ درس هایی که باید از پتروشیمی ایران، ژاپن آموخت

آیا روسیه به عربستان کمک می کند؟

هزارها هزار میلیارد تومان
صورتحساب سالانه تحریم ها

داستان ناملی ها و سرنوشت قیمت نفت

MOTOR OIL **Express**

GEAR OIL-HYDRAULIC OIL-ENGINE OIL-BASE OIL

Petro Nikan Alborz Company

- 📍 کرج ، میدان مادر، بلوار دانش آموز
ساختمان سوپر استار طبقه سوم، واحد ۱۱
- ☎ 026- 32756252
- 📍 Karaj, Madar square, danesh amooz
Boulevard, super star building,
3rd stair, number 11
www.expressmotoroil.com
www.petronikanco.com

Motor Oil Company

Rahravan

www.Rahravanoil.com

راهروان

تولید کننده روغن های پایه به روش تقطیر در خلاء

عنوان ساده اولیه تولید روغن های مختلف از جمله روغن موتور، سیالات هیدرولیک، روغن گردش، منابع تساجی، روغن محافظ و مصارف عمومی، روغن دنده خودرو و صنعتی و... کاربرد دارد.

روغن های SN350، SN500، SN650 :

این نوع روغن به عنوان یکی از مرغوب ترین روغن پایه که در تولید روغن های مختلف از جمله روانکارهای صنعتی، انواع روغن موتورهای موتو گرید بنزینی-دیزلی، واسکازین، گریس، روغن منابع لاستیک سازی، روغن ماشین ابزار، روغن ماشین آلات سنگین راه سازی کاربرد دارد.

شرکت روغن موتور رهروان با اتکا به جایگاه اعتبار و سابقه درخشان در سال ۱۳۸۴ تاسیس و با هدف تولید روغن پایه با کمیت و کیفیت مناسب و قابل قبول و با بهره گیری از فن آوری های جدید و توسعه سطح علمی و ارتقا، آن جهت دسترسی به بازار های داخلی و خارجی در استان گلستان شهرستان گنبد کاووس فعالیت خود را آغاز نموده است. محصولات این شرکت شامل SN100، SN150، SN350، SN500، SN650 می باشد که مصارف متفاوتی دارد.

انواع روغن های SN100 و SN150 :

این نوع روغن ها که از لحاظ حجمی مهمترین جز تشکیل دهنده روانکارها می باشند و در بازار داخلی به

کارخانه : گلستان / گنبد کاووس / جاده داشلی برون / شهرک صنعتی / خیابان سرو ۹

کدپستی: ۴۹۷۷۱۸۱۷۳۸ تلفن: ۳-۹۸۱۷۳۳۲۸۷۱۰۱ فکس: ۹۸۱۷۳۳۲۸۷۰۴۴

Email : info@Rahravanoil.Com

www.Rahravanoil.Com

شرکت فراشیمی روز

FARASHIMIROOZ

هدف ما تامین رضایت مشتریان و پاسخگویی به نیاز آنها می باشد شرکت فراشیمی روز به دنبال روابط طولانی مدت و پایدار با مشتریان خود می باشد

فعالیت ها و امکانات شرکت به شرح زیر می باشد

- صادرات روغن پایه / روغن
- صادرات بیش از ۳۰/۰۰۰ تن قیر ماهانه به صورت فله و بشکه
- بسته بندی مظروف سازی ۲/۰۰۰ تن قیر بصورت روزانه
- مخازن با ظرفیت ذخیره سازی ۱۶۰۰۰ تن در بندر عباس و ۷۰۰۰ تن در بوشهر
- تنها شرکت با کشتی های حمل و نقل دریائی بالک با وسایل گرم کننده تا ۱۳۰ درجه
- ارسال زمینی و دریایی محموله از طریق کشتی های تحت مالکیت و اجاره شده توسط ما

شرکت فراشیمی روز

تهران، بلوار نلسون ماندلا (آفریقا)، نرسیده به مدرس، پلاک ۲۴۴، برج اداری الهیه
طبقه ۵، واحد ۵۰۵ تلفن: ۲۶۲۱۲۸۵۹ فکس: ۲۶۲۱۲۹۸۹

www.farashimirooz.com
info@farashimirooz.com

Produced by Takiaz Shimi Sanat Co

Chairman of the Board Gholamreza Behzadi
 Home +98 26 33553720 / Fax +98 26 33517459
 Cell Phone +98 912 1694707 / Central Office Unit 3th,
 2th Floor, Hecramin (Bldg. next to Tejarat Bank) / 1st Blvd,
 Derakhsh St. Karaj, Iran

Commercial manager, Behzad Behzadi
 Phone: +98 21 88100245 / +98 21 88100344
 Fax +98 21 88488719 / Cell phone +98 912 1270288
 Email: B_Behzad72@yahoo.com

CREDIT
MOTOR OIL

شرکت پیمان روغن

تولید کننده انواع روغن موتور، روغن دنده،
روغن هیدرولیک، روغن پایه، ضدیخ، گریس، انواع روان کننده
و روغن های صنعتی، هیدروکربن سبک و سنگین و انواع
مکمل های سوختی و روغنی

تهران: فلکه دوم صالحه ابتدای جناح تیش کوچه عابدزاده پلاک ۱۹ طبقه ۲ واحد ۵

تلفن: ۰۲۱-۴۵۸۶۵ ۰۲۱-۴۴۲۸۸۴۲۱ @credit.oil

www.credit-oil.com

DAYAN

Dayan Lubricants Supply CO.

We supply and distribute various types of finish products and raw materials as follows :

- * Special Industrial Lubricants and Greases (Hydraulics, Turbine, Compressor, Gear Oils, Transformer Oils and ...)
- * Diesel & Gas Engine Oils
- * Additive Packages for Engine & Industrial Oils
- * Additive Single Components Such as TBN, PPD, Vii and ...
- * Various Kinds of Base Oils Group I, II, III, V and ...

PETROFIN
The Name You Trust
Exclusive Agent in IRAN

DAYAN is an authorized reseller of Shell branded industrial lubricants and greases in IRAN. We supply tested and certified Shell products.

Address: No.12, 8th St., South Piroozan St., Shahrak Gharb,
Tehran, Iran
Tel: +98 21 88 56 40 00

P.O.BOX: 1466615611
Fax: +98 21 88 56 40 40

www.dayanoilco.com

info@dayanoilco.com

(اینترنت بانک فرا)
به وسعت تجارت شما

امکان امضا
(تایید) تراکشن‌ها

ارائه دستگاه Token
یا رمز آلی یکبار مصرف

امکان صدور
دستور پرداخت

انتقال وجه الکترونیک
حایکزین چک

تعریف امضا داران

اخذ مالیه حساب

سامانه بانکداری اینترنتی
ویژه مشتریان حقوقی

بانک تجارت

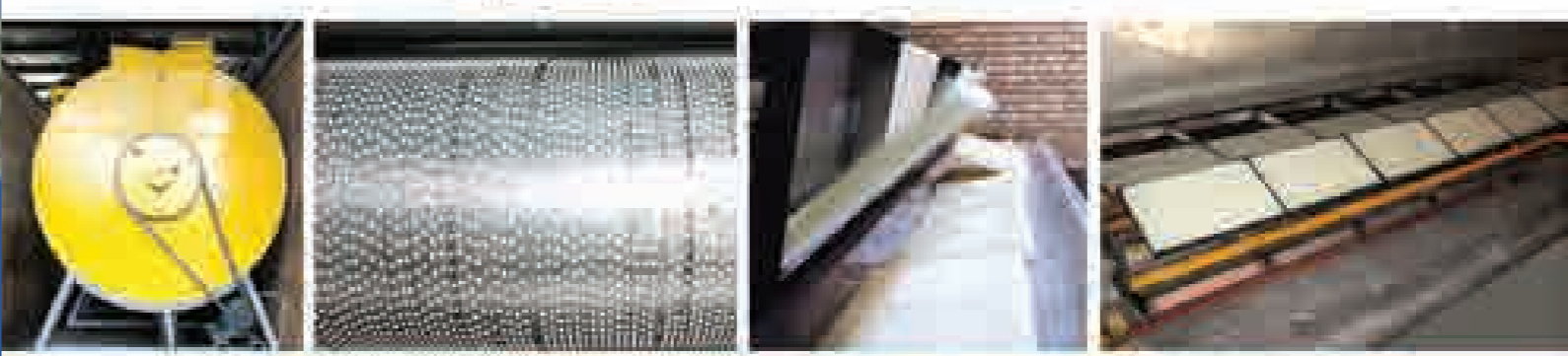
کیمیا پارافین
Kimia Paraffin Co. Ltd

About twenty years experience alongside the well-equipped laboratory and production line, enabling us to supply the best quality paraffin waxes and Sbol's oil according to our customer's requirements.

www.kimiaparaffin.com

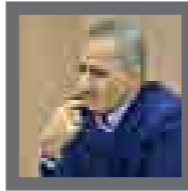
Kimia Paraffin Manufacturing & Trading Company
بسته سال تجربه تولید و صادرات پارافین جامد تر خدمت مینماید

Center Office: No.23, 4TH Floor, Hakimzadeh Alley, North Shikaz St, Tehran - Iran
Postcode: 199147452
Tel: +98 (21) 88047470 - 88047484 Fax: +98 (21) 88047478
Factory: No. 1484, 6/1 St., Dorra Ave, Abbas Abad Industrial Zone - Tehran - Iran
Tel: +98 (21) 36423787
Email: info@kimiaparaffin.com

“دوراهی سرنوشت”

جمهوری اسلامی ایران در ۴۰ سالگی انقلاب و در آغاز “گام دوم” در شرایط ویژه ای قرار گرفته است، کشور پس از پشت سر گذاشتن دوران بیم وانتظار، برای عبور از شرایط “نامیدکننده و غیر قابل پیش بینی” نیازمند اتخاذ تصمیمات سخت میباشد و متأسفانه شرایط دوقطبی جامعه تحقق آن را دشوار نموده است. ما در این سالها سه تصمیم سرنوشت ساز در حوزه سیاسی و بین الملل و دو تصمیم اساسی در حوزه اقتصاد گرفته ایم که پس از سالها هنوز درباره ضرورت و آثار آن دچار اختلاف نظر و تحلیل هستیم. مهمترین تصمیمات کشور عبارتند از: * توافق الجزایر و پایان گروگان گیری * پذیرش قطعنامه ۵۹۸ و اتمام جنگ * تصویب برجام و لغو تحریم های اقتصادی متأسفانه عده ای از رادیکالها با وجود تایید و موافقت عالیترین مقامات نظام با این موارد، صراحتاً مخالفت خود را ابراز کرده و بعضی را متهم به دست داشتن، زمینه سازی و مقصر در تصویب این موارد میدانند و لذا اتخاذ تصمیمات بزرگ و نرزش در تعاملات

دکتر سید حمید حسینی
مدیر مسئول

بین المللی برای ارکان نظام سخت و پرهزینه شده است. در حوزه اقتصاد نیز دو تصمیم ساختاری در حد جراحی اقتصادی در رابطه با “خصوصی سازی” و “هدفمندی یارانه ها” اتخاذ کرده ایم که هنوز موضوع پر مناقشه در بین اقتصاددانان کشور میباشد و در این دو مورد نیز در دستیابی به اهداف ناکام بوده ایم و لذا بعضی از کارشناسان مدعی هستند که کشور به مرحله امتناع از سیاست گذاری رسیده است و مخالف هرگونه جراحی و شوک به اقتصاد کشور هستند. در این شرایط کشور دردوراهی های دشواری قرار گرفته که آثار این تصمیمات بر آینده کشور غیر قابل چشم پوشی میباشد. از نظر نگارنده اهم آن در سیاست خارجی، اقتصاد و بخش خصوصی می باشد: ● آیا کشور به سیاست عبور از خط قرمزهای هسته ای ادامه دهد یا با توجه به درخواست کشورهای ۴+۱ به تعهدات خود پایبند بماند؟ ● با توجه به سیاست امریکا مبنی بر “مذاکره” یا “تحریم فلج کننده و جنگ” آیا سیاست “نه جنگ، نه مذاکره” نتیجه بخش میباشد؟ ● در مقابل سیاست تهدید و فشار امریکا باید دفاع و مقاومت نمود یا مذاکره و تعامل؟ ● آیا با توجه به خروج امریکا از برجام و انفعال اروپا در تامین منافع ایران در برجام، باید از آن خارج شد یا صبر راهبردی را پیشه کرد؟ ● با توجه به تصرف بازار نفت ایران توسط کشورهای عضو اپک و روسیه باید اپک را ترک نمود یا به عضویت در آن ادامه داد؟ ● با توجه به فشار و تهدید امریکا بر دولتها و پالایشگاهها برای عدم خرید نفت ایران، آیا باید در سیاست های فروش و قیمت گذاری نفت صادراتی تجدید نظر نمود و قیمت گذاری تهاجمی را در دستور کار قرار داد یا کاهش صادرات نفت را پذیرا شد؟ ● در حوزه داخلی آیا باید به اصلاح و بازنگری در قانون اساسی تن داد؟ ● سیاست های مربوط به خصوصی سازی و هدفمند سازی یارانه ها را باید ادامه داد یا بازنگری نمود؟ ● با توجه به کاهش صادرات نفت و بیش بینی تامین ۱۴۲ هزار میلیارد تومان از درآمدهای بودجه از محل صادرات نفت، آیا برای جبران آن باید قیمت حاملهای انرژی را افزایش داد یا از طریق شناسایی منابع جدید مالیاتی اقدام نمود؟ ● آیا در مواجهه با شرایط سخت تحریم سیاست “تسهیل” و “بهبود فضای کسب و کار” را دولت در سر لوحه برنامه ها قرار دهد یا نظارت و کنترل بر واحدهای تولیدی و قیمت گذاری را مد نظر قرار دهد؟ ● به سیاست تخصیص ارز یارانه ای (۴۲۰۰) ادامه داد یا نرخ ها را واقعی نمود و اقشار محروم جامعه را حمایت کرد؟ ● سیاست پیمان سپاری و بازگشت ارز به سبد ارزی تحت کنترل بانک مرکزی ادامه داد و یا لیست کالای قابل ورود از محل ارز صادراتی را اعلام نمود و صادر کننده را برای ورود اقلام فوق یا واگذاری اظهارنامه به سایرین مخیر کرد؟ ● با توجه به مشکلات واحدهای تولیدی در دریافت مواد اولیه از طریق بورس کالا، آیا باید به این سیاست غلط ادامه داد و یا بازنگری نمود و خوراک را خارج از بورس به واحدها اختصاص داد و محصول نهایی را در بورس معامله نمود؟ ● بالاخره مجلس و دولت برای تنظیم قوانین و مقررات در حوزه حمل و نقل، پتروشیمی، نفت، برق و رونق تولید رگلاتوری را مطابق “قانون رقابت” به رسمیت شناخته و اجرایی نمایند یا به کم کاری و بی تفاوتی خود ادامه دهند؟ ● اکنون تشکلهای بخش خصوصی توسط دولت به بازی گرفته نمیشوند، برای غلبه بر این مشکل باید فضا سازی و گفتمان سازی نمود یا از مسیرهای حقوقی و قانونی برای حمایت از اعضا اقدام نمود؟

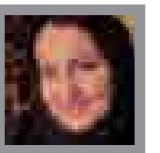
این سوالات تنها بخشی از تصمیمات و ابهامات فضای سیاسی و اقتصادی کشور میباشد که نیاز به پاسخگویی دارد و دولت در شرایطی نیست که قادر به اتخاذ آن باشد و باید در دستور کار “شورای هماهنگی روسای سه قوه” یا “شورای امنیت ملی” قرار گیرد و تاخیر در اتخاذ تصمیم می تواند لطمات جبران ناپذیری برای کشور داشته باشد. امیدوارم همانطور که هماهنگی و انسجام در حاکمیت باعث کاهش قاچاق و بر خورد جدی با مفسد شده است، در موارد فوق نیز شاهد عقلانیت، تعامل و هوشمندی بوده و اجازه اقتناع، اجماع و اقدام امریکا بر علیه منافع ملی ندهیم، انشاء الله

کاهش محسوس حجم قاچاق فرآورده های نفتی! صفحه ۱۳	
گزارشی از عملکرد دو ساله هیئت مدیره دوره هشتم (۱۳۹۶-۱۳۹۸) صفحه ۲۴	
مقایسه صنایع پتروشیمی کره جنوبی و ایران صفحه ۳۶	
بهارانه اوپکس صفحه ۴۰	
نفت عروس خون بس صفحه ۵۲	
سفر به تهران قدیم از پمپ بنزین دروازه دولت صفحه ۵۶	
بازی دو سر باخت اوپک صفحه ۶۴	
اهمیت تحقیقات بازار در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی صفحه ۶۶	
The Oil Price Risk Analysts Are Ignoring صفحه ۶۹	
The “Polar Silk Road” Could Be A Game changer For Natural Gas صفحه ۷۹	

داستان ناامنی‌ها و سر نوشت قیمت نفت

مریم علیزاده
خبیرنگار حوزه
نفت و انرژی

حوادث اخیر منطقه خلیج فارس که موجب بروز نگرانی‌هایی از افزایش ریسک عرضه نفت خام به دنیا مخابره کرد، هر روز ابعاد تازه‌ای به خود می‌گیرد. در ابتدا هدف قرار گرفتن بندر فجیره، اندکی بعد انفجار دو نفتکش در دریای عمان و در آخر هم سرنوشتی پهباد جاسوسی آمریکایی در خلیج فارس زنجیره تنش‌هایی است که ناخواسته پای ایران را به میان می‌کشد. از سویی دیگر بررسی ابعاد این حوادث، شناسایی مقصران اصلی، منتفعان و متضرران این ماجرا و تاثیرگذاری آن بر آینده قیمت جهانی نفت خام می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد. از این رو نظر چهار تن از کارشناسان ارشد بازار نفت در مورد مسائل فوق را جویا شدیم.

تاب آوری قیمت نفت در برابر ناآرامی‌ها تا کجا ادامه می‌یابد؟

سید مهدی حسینی، رئیس پیشین کمیته بازنگری قراردادهای نفتی وزارت نفت معتقد است، برای موشکافی آثار کوتاه مدت و بلندمدت ناامنی‌های مقطعی در منطقه خلیج فارس باید نگاه کنیم به ماهیت جریان انفجارها در فجیره و دریای عمان و بررسی میزان احتمال تکرارپذیری این نوع حوادث. مسلماً در منطقه خلیج فارس که به واسطه عهده‌داری بخش اعظم صادرات عربستان و عراق، همه صادرات کویت، عمارت، ایران و عمان، گلوگاه صدور انرژی به دنیا است، امنیت حرف اول را می‌زند. بنابراین دنیایی که امروز به شدت به نفت و گاز وابسته است، نمی‌تواند ناامنی سمت عرضه انرژی را تاب آورد. در نتیجه حوادثی همچون فجیره و دریای عمان می‌تواند در صورت تکرار شدن به ریسک بزرگی برای عرضه نفت از هاب انرژی خلیج فارس تبدیل شود.

به گفته حسینی، در صورت تکرار حوادث مشابه، نگرانی‌های بین‌المللی به شدت افزایش می‌یابند، خصوصاً کشورهایی که متقاضی انرژی هستند از جمله ژاپن، چین، هند، کره جنوبی و اروپای غربی این نگرانی را خواهند داشت که نفت، گاز و منابع انرژی به اندازه کافی و به موقع به صنایع کشورشان

تزریق نشود. بنابراین افزایش نگرانی‌ها از اختلال در عرضه و ارسال نفت سبب خواهد شد تا قیمت نفت از سقف‌های قبلی خود عبور کند و میزانی هم برای این افزایش قیمت نمی‌توان تصور شد.

مرتضی فیروزی رئیس کمیسیون سوآپ و بنکرینگ اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی هم تأکید دارد که اگر این ناامنی‌ها محدود باشد، باتوجه به وضعیت عرضه و تقاضای بازار نفت، چندان نمی‌تواند بر قیمت نفت تأثیرگذار باشد. همانطور هم که مشاهده شد، تنها یک روز پس از حوادث دریای عمان، قیمت نفت مجدداً وارد فاز اصلاحی شد. اما اگر ناامنی‌ها بصورت گسترده، ممتد و یا درگیری نظامی به وقوع بپیوندد، دیگر معادلات فعلی برهم خواهد خورد و جهش‌های شدید قیمت در بازارهای جهانی بروز می‌کند. به نظر هدایت‌الله خادمی عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی هم این شرایط ماندگار نبوده و زودگذر است و آرامش به منطقه باز می‌گردد چراکه دنیا تحمل نرسیدن نفت به مشتریان را ندارد. از سویی دیگر متقاضیان نفت تحمل افزایش بی‌رویه قیمت نفت را ندارند.

پشت پرده این ناآرامی‌ها کدام کشورها هستند؟

حسینی معتقد است که اگر انفجار نفتکش‌ها در دریای عمان از سمت اسرائیل و احتمالاً امارات برای تحریک آمریکا بوده باشد، می‌توان امیدوار بود که تنش‌ها ادامه‌دار نباشد. در این صورت همانطور که مشاهده شد، نوسانات مثبت قیمت نفت پس از این حادثه چندان پایدار نبود. در نتیجه، بازگشت قیمت نفت به محدوده ۶۱ دلار نشان می‌داد که ارزیابی بازار از حادثه، بیانگر مقطعی بودن آن است و احتمالاً دنباله‌دار نخواهد بود. حسینی در ادامه این بحث تأکید دارد، رفتار بازار این نکته را تلقین می‌کند به اطلاعاتی دست یافته که تأیید می‌کند سر منشا حوادث از آمریکا نبوده و تنها

تحریک مقامات این کشور برای باز کردن پای ایران به درگیری‌ها هدف بوده است. اما اگر خود آمریکا در این حادثه دخیل باشد، تا حدی باید نگران روزهای آینده و بالا رفتن ضریب تکرارپذیری حوادثی از این نوع بود.

حسینی در ادامه می‌افزاید: از آنجاکه به زمان انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا نزدیک می‌شویم، شطرنج سیاست نیز به مراحل حساس خود نزدیک می‌شود. باید توجه داشته باشیم که ترامپ به شدت نیازمند به نتیجه مثبت مذاکرات با ایران و کره شمالی برای انتخابات ۲۰۲۰ است. اما موضع‌گیری اخیر مقام معظم رهبری در دیدار با نخست‌وزیر ژاپن در خصوص مذاکره نکردن با آمریکایی‌ها، رئیس‌جمهور این کشور را در موضع ضعف و ناامیدی برای برنده نشان دادن خود در صحنه انتخابات قرار داد.

اما فیروزی در خصوص ادامه دار بودن ناامنی‌ها و پشت پرده تنش‌های اخیر در منطقه خلیج فارس نظر قابل توجهی دارد. به عقیده وی ما باید بسیار هوشمندانه عمل کنیم تا وارد درگیری ناگهانی نشویم چراکه در مجموع ایران و آمریکا تمایلی به درگیری و ورود به جنگ نظامی علیه هم ندارند. این کارشناس اما تأکید دارد که متحدین منطقه‌ای آمریکا یعنی اسرائیل، عربستان و ابوظبی، خواهان درگیری ایران با آمریکا هستند و زمینه را برای این درگیری فراهم می‌کنند چراکه شخص ترامپ خواهان جنگ و درگیری نظامی با ایران نیست. به گفته فیروزی، متحدین منطقه‌ای آمریکا بر این باورند که آمریکا باید ایران را با یک حمله نظامی یکباره و نه جنگ بلندمدت، تنبیه کند. گفتنی است عربستان و امارات نیز به دلیل به مخاطره افتادن منافعیشان خواهان جنگ منطقه‌ای در خلیج فارس نیستند و تنها حمله یکباره و مقطعی به ایران را زمینه چینی می‌کنند. اما واقعیت امر این است که ترامپ به دلیل خوی اقتصادی تمایلی به جنگ نداشته

اما اگر ناامنی‌ها بصورت گسترده، ممتد و یا درگیری نظامی به وقوع بپیوندد، دیگر معادلات فعلی برهم خواهد خورد و جهش‌های شدید قیمت در بازارهای جهانی بروز می‌کند

دکتر رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی اتاق تهران

دکتر مرتضی فیروزی
رئیس کمیسیون سوآپ، بانکرینگ و ترانزیت

سید مهدی حسینی
رئیس پیشین کمیته بازرگانی
قراردادهای نفتی وزارت نفت

متحدان منطقه‌ای آمریکا نه تنها دنبال تغییر نظام ایران هستند بلکه رویای تجزیه ایران را نیز در سر می‌پروراندند. از این رو تمایل دارند که ایران وارد جنگ منطقه‌ای شود تا در موضع ضعف قرار گرفته و آن‌ها به اهداف شوم خود در زمینه تقسیم ایران دست یابند.

هدایت‌الله خادمی
عضو کمیسیون انرژی
مجلس شورای اسلامی

و صرفاً علاقه دارد تا به اهدافش در زمینه ایران با مذاکره به نتیجه برسد. از سوی دیگر ولی اطرافیان رئیس جمهور آمریکا نظیر بولتون و پمپئو خواستار تغییر نظام ایران هستند. تاسف‌بارتر اینکه متحدان منطقه‌ای آمریکا نه تنها دنبال تغییر نظام ایران هستند بلکه رویای تجزیه ایران را نیز در سر می‌پروراندند. از این رو تمایل دارند که ایران وارد جنگ منطقه‌ای شود تا در موضع ضعف قرار گرفته و آن‌ها به اهداف شوم خود در زمینه تقسیم ایران دست یابند.

پیش‌بینی آینده بازی خطرناک آمریکایی‌ها

حوادث اخیر در منطقه خلیج فارس تاحدی دست آمریکایی‌ها را در بازی سیاسی با ایران رو کرد. حسینی معتقد است، ماهیت خود این جریان از دریچه‌ای نگران‌کننده و از دریچه دیگری خوشحال‌کننده خواهد بود. در این بین به گفته او، برنامه ریزی آمریکایی انفجارهای اخیر در دریای عمان بسیار ناشیانه بود. وی در این رابطه گفت: ما می‌بینیم که انفجار در دو نفتکش اتفاق می‌افتد و تنها در فاصله چند ساعت و حتی نه به فاصله چند روز، ما شاهد موضع‌گیری وزیر امور خارجه آمریکا هستیم که در مقابل دوربین خبرنگاران اعلام می‌کند که مقصر اصلی این اتفاق ایران بوده است. حسینی در ادامه افزود: این شیوه از متهم‌بایی بدون ارائه مدرک، هیچ‌گاه و در هیچ برهه از تاریخ اتفاق نیافتاده است. از این رو می‌توان به ماهیت اصلی انفجار و دست‌های پشت پرده آن پی برد که از دیدگاه حسینی این جنبه نگران‌کننده ماجراست. چراکه این سناریو بدون هدف دنبال نشده است. حسینی معتقد است پشت این انفجارها، گروه شرور آمریکایی مستقر در کاخ سفید قرار دارد که پیاده‌سازی و اجرای آن احتمالاً به دست اسرائیل، امارات و عربستان به انجام رسیده است. در این صورت موضوع نگران‌کننده از منظر این کارشناس، اجماع میان نیروهای شرور آمریکایی، اسرائیلی و

اعراب منطقه است.

کدام کشورها منتفعان و متضرران اصلی ناامنی خلیج فارس هستند؟

فیروزی معتقد است که بقیه‌ها زبان اصلی ناامنی در منطقه خلیج فارس، متوجه اروپا و آسیای جنوب شرقی خواهد شد. از نگاهی دیگر اما آمریکایی‌ها در این تنش‌های بازار انرژی زبان نمی‌کنند چراکه در حال حاضر آمریکا دیگر به یک صادرکننده بزرگ نفت تبدیل شده و از نرسیدن انرژی به صنایع آسیایی نمی‌بیند. در نتیجه این طور می‌توان گفت که منتفعان افزایش تنش در خاورمیانه کشورهایی همچون آمریکا، روسیه و تولیدکنندگان نفت خارج از منطقه خلیج فارس هستند. وی می‌افزاید: البته کشورهای تولیدکننده نفت در منطقه خلیج فارس مانند عربستان و امارات دچار مشکل ثانوی می‌شوند بدین معنا که با افزایش تنش در منطقه، نرخ بیمه‌نامه نفتکش‌ها و همچنین هزینه انتقال محصولات، سرسام‌آور شده که در نهایت موجب افزایش قیمت تمام‌شده صادرات و تعلق و تردید متقاضیان برای خرید انرژی از این کشورها می‌شود. در این رابطه، اخیراً و پس از هدف قرار گرفتن یک پهپاد نظامی آمریکا توسط ایران پالایشگاه‌های این کشور در حال بررسی اقداماتی برای مقابله با اختلال‌های احتمالی در عرضه نفت خام از خاورمیانه هستند. این اقدامات شامل خرید نقدی و فوری نفت از سایر مناطق مثل غرب آفریقا یا آمریکا می‌شود. گفتنی است امارات و عربستان برای دور زدن تنگه هرمز، اقدام به تاسیس بندر فجیره نمودند تا از این بندرگاه بتوانند نفت خام را به مقاصد صادراتی آسیای جنوب شرقی برسانند. اما انفجار اخیر در بندر فجیره نشان داد که امنیت این منطقه نیز شکننده است. از سویی دیگر عربستان تاحدی دلخوش به صادرات نفت خام به مقاصد اروپایی از دریای سرخ است. لازم به ذکر است که در حال حاضر

وجود حوثی‌های یمن، این منطقه را نیز برای صادرات نفت خام عربستان ناامن کرده است. نتیجه اینکه در شرایط فعلی هیچ‌کدام از گذرگاه‌ها و بنادر صادراتی، نمی‌توانند امنیت صد درصدی را برای عربستان و امارت تامین کنند. کما اینکه عربستان ناچار است برای صادرات محصولات پتروشیمی خود همچنان مسیر خلیج فارس را انتخاب کند. همانطور که شاهد هستید در انفجار اخیر دریای عمان نیز دو کشتی مورد هدف، دارای بار اتانول و متانول از محصولات سایبک عربستان به مقصد ژاپن بودند. در نتیجه ناامنی در تنگه هرمز و خلیج فارس که مسیر اصلی صادرات محصولات سایبک عربستان قلمداد می‌شود، می‌تواند بزرگترین لطمه را به اقتصاد عربستان وارد کند. به عقیده خادمی نیز، بزرگترین لطمه را عرضه‌کننده‌های نفت از ناامنی مسیرهای تردد نفتکش‌ها می‌بینند. به گفته وی زمانی که امنیت مناطقی مانند بندر فجیره یا تنگه هرمز و دریای عمان به خطر می‌افتد، خریداران نفت برای آنکه متحمل هزینه و همچنین معطلی احتمالی برای دریافت نفت نشوند، سعی می‌کنند نیاز خود را از کشورها و مناطق دیگری تامین کنند. از این رو ریسک کاهش تقاضا برای نفت خام خاورمیانه افزایش می‌یابد. به نظر خادمی اما در این بین کسی از ناامنی‌های خلیج فارس، سود نمی‌برد. شاید در نگاه اول به نظر برسد با این ناامنی که از سوی آمریکایی‌ها بر منطقه تحمیل شده است، ایالات متحده آمریکا سود می‌برد چرا که تقاضا برای نفت کم خطر افزایش می‌یابد. در این صورت است که سرمایه‌گذاری آمریکایی‌ها در نفت شیل توجیه اقتصادی می‌یابد. اما باید به خاطر داشته باشیم که تداوم این وضعیت می‌تواند منافع آمریکا در منطقه را به خطر می‌اندازد.

پدیدار عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، اما تاکید دارد که سود اصلی از ناامنی‌ها به جیب

آمریکایی می‌رود که بسیار دورتر از منطقه خاورمیانه با سرعت بسیار بالا در حال استخراج نفت خام است. این کشور که تا چند سال پیش واردکننده بزرگ نفت بود، اکنون به لطف نفت شیل به یکی از بزرگترین صادرکنندگان نفت خام بدل شده است. از این رو افزایش قیمت نفت، تا حد زیادی می‌تواند اقتصاد آمریکا را تحت تاثیر قرار دهد. از سویی دیگر آمریکا به دنبال کاستن از قدرت اوپک بوده و تمام تلاش خود را برای راه‌اندازی نئو اوپک انجام داده است. حال با افزایش تنش‌ها در خاورمیانه و درگیر کردن کشورهای عضو اوپک و متحدانشان در این ماجراها، آمریکا تاحد زیادی می‌تواند به هدف خود یعنی تضعیف جایگاه حاکمیتی اوپک در بازار نفت دست یابد.

آمریکا به دنبال کاستن از قدرت اوپک بوده و تمام تلاش خود را برای راه‌اندازی نئو اوپک انجام داده است. حال با افزایش تنش‌ها در خاورمیانه آمریکا تاحد زیادی می‌تواند به هدف خود یعنی تضعیف جایگاه حاکمیتی اوپک در بازار نفت دست یابد.

استراتژی شکستن قیمت نفت، منقضی شده است

در پاسخ به این سوال که آیا همچنان استراتژی شکستن قیمت نفت در شرایط تحریمی می‌تواند به حفظ مشترک‌المنافع انجامد، حسینی بیان می‌کند: زمانی ما می‌توانیم با کاهش شدید قیمت به بازارهای جهانی نفت شوک وارد کنیم که میزان صادرات قابل توجهی داشته باشیم. از این رو استراتژی شکست قیمت‌ها چند ماه پیش و در شرایطی که صادرات نفت خام کشورمان بالغ بر دو میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه بود، می‌توانست کارساز باشد. اما در شرایط فعلی که برآورد می‌شود صادرات نفت خام ایران کمتر از یک میلیون بشکه در روز باشد، میزان اثرگذاری ایران در بازارهای جهانی کاهش یافته است. به عقیده حسینی، سال گذشته اگر ما اقدام به کاهش قابل توجه قیمت می‌کردیم، قادر بودیم بازارهای جهانی را متحول کنیم. امروز اما شاید کارآیی این تئوری به میزان چند ماه قبل نباشد. گفتنی است به اعتقاد کارشناسان نفتی، اگر ایران در زمان مناسب و بطور رسمی قیمت نفت خام را در بازارهای جهانی به میزان

بسیار پایین تر از حد معمول اعلام می کرد، می توانست با ایجاد شوک و تحول در این بازارها ضربه سختی به صنعت نفت شیل آمریکا وارد کند. بنابر بررسی های انجام شده، اگر قیمت نفت به عدد ۳۵ دلار در هر بشکه کاهش یابد، نفت شیل آمریکا قادر خواهد بود تنها با ۱۴ درصد ظرفیت امروز یعنی معادل یک میلیون بشکه در روز، تولید داشته باشد و این یعنی کاهش هفت میلیون بشکه ای تولید نفت شیل در دنیا! حسینی همچنین تاکید دارد که اگر ما بتوانیم سبب سقوط قیمت نفت به اعداد بسیار پایین شویم، توجیه اقتصادی نفت های گران و به اصطلاح **uncommercial** مانند نفت شیل آمریکا، نفت دریای شمال و نفت خلیج مکزیک، از بین خواهد رفت. در این زمان است که ما می توانیم از موضع قدرت در بحث های تحریم و برجام وارد شویم، اما به دلیل کاهش یافتن صادرات نفت خام در ماه های اخیر، به نظر می رسد فعلا زمان مناسبی برای پیاده سازی این استراتژی نباشد. فیروزی در باره استراتژی شکستن قیمت ها و فروش نفت در بازارهای خاکستری اما نظر دیگری دارد. وی معتقد است: فروش نفت در بازارهای خاکستری قواعد و الزامات مخصوص به خود را دارد که حضور در این بازارها می طلبد تا دولتمردان ماریسک بالایی را متحمل شوند. یکی از این ریسک ها، مختص نکول وجه نفت فروخته و پیدایش امثال بابک زنجانی ها است. نکته دیگری که فیروزی در خصوص شکستن قیمت ها و فروش نفت در بازارهای جهانی به آن اشاره کرد، نادیده گرفتن بخش عمده ای از درآمد حاصل از نفت برای کشور است چراکه در صورت دادن تخفیف بیش از حد، عملا خود را از بخش عمده ای از پول نفت محروم کرده ایم. امادرمجموع به نظر این کارشناس بازار نفت، حضور در بازارهای خاکستری نفت در حال حاضر می تواند تاحدی مشکل فروش نفت را جبران کند.

بازارها در انتظار نفت ۱۰۰ دلاری

به گفته پدیدار از آنجا که تجارت و بازرگانی همواره با ریسک های متعددی روبرو بوده است،

نمی توان گفت که این ناامنی ها در حد مقطعی می تواند تاثیر بلندمدت بر نوسانات قیمت نفت داشته باشد. اما از آنجا که همواره در بازارهای جهانی، سمت تقاضا برای نفت از سمت عرضه سنگین تر است، تداوم چنین تنش هایی می تواند قیمت نفت را در دو ماه آینده با نوسانات قابل توجهی روبرو کند که بازگشت نفت ۷۵ دلاری دور از ذهن نخواهد بود. این در حالی است که پدیدار پیش بینی می کند اگر عرصه بر عرضه نفت به دلیل وجود ناامنی و همچنین تشدید تحریم کشورهای همچون ایران و ونزوئلا، قیمت نفت می تواند تا پایان سال جاری میلادی به ۱۰۰ دلار نیز صعود کند. وی یکی از اصلی ترین دلایل این ادعای خود را تعلق برخی کشورهای متقاضی نفت برای ثبت سفارش جدید خرید می داند. وی در این باره می افزاید: در حال حاضر میزان تقاضای خرید بالاتر از میزان عرضه نفت خام است ولی سوال اینجاست که چرا قیمت ها در بازارهای جهانی افزایش نیافته است؟ به گفته این عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، بسیاری از کشورهای بزرگ که مصرف کننده عمده نفت خام هستند، در حال حاضر از ذخایر استراتژیک خود مصرف کرده و به طور موقتی از ثبت سفارش جدید خرید نفت خودداری می کنند. در نتیجه تقاضای فعال جدیدی به بازار ارائه نشده و قیمت ها افزایش نیافته است. به نظر پدیدار تا سطح معینی کشورها می توانند از ذخایر استراتژیک خود برداشت نمایند و پس از آن شاهد در رفتن فتر تقاضای نفت خام خواهیم بود. این عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، دلیل عمده تعلق در خرید نفت خام توسط این کشورها را، برهم زدن تعادل عرضه و تقاضا دانست. همانطور که در حال حاضر نیز سستی در سمت تقاضا را شاهد هستیم و همین نیز سبب فشار بر قیمت نفت خام شده است.

حضور در بازارهای خاکستری نفت در حال حاضر می تواند تاحدی مشکل فروش نفت را جبران کند

کاهش محسوس حجم قاچاق فرآورده های نفتی!

مقدمه: محمود رضا افشاریان فارغ التحصیل دانشکده نفت آبادان در رشته مهندسی شیمی با گرایش پالایش نفت و کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی با حدود ۲۷ سال سابقه کار در زمینه های مختلف صنعت نفت که شامل ۱۵ سال در شرکت ملی پخش، ۶ سال شرکت ملی گاز، ۴ سال وزارت نفت و در حال حاضر هم حدود یک سال است که در ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز فعالیت دارد. با توجه به روابطی که بسیاری از اعضای اتحادیه اوپکس با ستاد پیشگیری و مبارزه با قاچاق فرآورده های نفتی در خصوص صادرات دارند گفتگوی کوتاه خبرنگار دنیای انرژی را با این مقام ارشد ستاد می خوانیم:

وضعیت کنونی قاچاق فرآورده های نفتی

مابقی هم که خواسته یا ناخواسته اشتباهاتی داشتند الحمدالله در حال حاضر خوب کار می کنند.

در سال گذشته حدود ۶۰ الی ۷۰ عدد از شرکت های تولید کننده مشتقات نفتی درصد خورده اند. در واقع به طور میانگین می توان گفت ۲۵ الی ۳۰ درصد این شرکت ها مشمول قاچاق شدند و بعضی از آن ها صرفاً به دلیل قاچاق وارد این کار شده اند. ولی درصد بالایی از این شرکت ها عملکرد مثبتی داشته و برای کشور ارزآوری دارند.

استفاده از فن آوری ها و سامانه های نوین در کشفیات

با تولید و راه اندازی یک نرم افزار برای بررسی و تعیین ماهیت سعی کردیم خطای انسانی را در کار گروه کم کنیم. تعدادی از اعضای کار گروه را تغییر داده شد و همچنین دستورالعمل ها مورد بازنگری قرار گرفته

و در مواردی تغییر کرده است. در واقع ما سعی کرده ایم هم در روند صادرات تسهیل ایجاد کنیم و هم در بررسی ماهیت دقت را بالا ببریم و به نظر می رسد در این زمینه موفق عمل کرده ایم. بحث قاچاق فقط مختص به صادرکنندگان مشتقات نفتی نیست. تلاش ما در این راه باعث شده که حجم قاچاق از حدود ۱۰ الی ۱۱ میلیون لیتری روزانه، به روزانه حدود ۸/۸ میلیون لیتر یعنی حدود ۳ میلیون

لیتر در روز کاهش داشته باشد و همچنین کشفیات ما نسبت به گذشته چندین برابر شده است. این کشفیات از طریق سامانه‌ها، گلوگاه‌ها، در اختیار گذاشتن ابزار آلات، دوربین‌های پلاک خوان، اجرای رویه‌ها و کدگذاری‌هایی که برای کارت‌های سوخت در نظر گرفته شده، صورت گرفته است.. همچنین در آینده نزدیک از سیستم سپه تن برای کلیه نفت کش‌ها استفاده خواهد شد. این سامانه روی سیستم نفت کش‌ها نصب می‌شود و باعث قفل الکترونیک آن‌ها می‌شود؛ یعنی در مبدأ قفل و در مقصد طبق طول و عرض جغرافیایی که از قبل تعریف شده باز خواهد شد.

دستور العمل‌های جدید ستاد

استاندارد سامانه‌های مختلفی طراحی و اجرا شده است. هر محموله‌ای که بخواهد صادر شود حتماً بایستی در سامانه ثامن ثبت شود و وقتی که ثبت شد گمرک با استفاده از فاکتورهای موجود و آنالیز آزمایشگاه همکار آن را به کار گروه معرفی می‌کند و کار گروه آن را بررسی می‌کند. در واقع از طریق سامانه باهم لینک هستند و ارتباط برقرار می‌کنند و کلیه محموله‌ها از طریق سیستم بررسی می‌شود و دیگر دستی نیست. از سال گذشته این حلقه کامل تر شده و نواقص گذشته برطرف شده است.

سهم قاچاق خصولتی‌ها

در زمینه سهم قاچاق شرکت‌های خصولتی و حتی دولتی آماری وجود ندارد ولی به‌هر حال پتانسیل قاچاق وجود دارد و ما هم موظف به پیشگیری و پیگیری هستیم. کار این دفتر در ستاد پیشگیری است نه مقابله.

بازنگری در قوانین دست و پاگیر

برای فاصله گرفتن از قوانین دست و پاگیر و خود تحریمی، ستاد با دستورالعمل ماده ۴۵ در روند تسهیل صادرات یک بازنگری اساسی انجام داده است. به‌طور مثال سال گذشته شرکت‌هایی که درصد خورده بودند حق اعتراض نداشتند ولی در حال حاضر این حق اعتراض در چهار چوب

دستورالعمل گنجانده شده و به تصویب رسیده است و در آینده نزدیک ابلاغ خواهد شد. در واقع صادرات این شرکت‌ها که منتج به ورود ارز به کشور می‌شود هر دلارش به‌منزله یک تیر برعلیه دشمن است و با توجه به اینکه ما اکنون در جنگ تمام‌عیار اقتصادی هستیم به این ارز نیاز داریم. من به‌شخصه حامی این شرکت‌ها هستم و در جهت تسهیل صادرات تلاش زیادی کرده‌ام.

آزادسازی نفت کوره و نفت سفید

سال گذشته در زمینه آزادسازی نفت کوره و نفت سفید که به پیشنهاد اتحادیه صادرکنندگان نفتی بود مکاتباتی با دفتر رئیس‌جمهور انجام گرفته و جواب مثبت هم داده شده است و منتظر هستیم تا بررسی‌های نهایی آن توسط دولت صورت بگیرد و ابلاغ شود. همچنین قصد این وجود دارد تا در قدم‌های بعدی به سمت آزادسازی دو فرآورده بنزین و نفت گاز برویم. در خصوص نفت کوره و نفت سفید منتظر ابلاغ دولت هستیم که اگر ابلاغ شود بخش بزرگی از قاچاق در این زمینه کاهش پیدا خواهد کرد.

همکاری ستاد با بخش خصوصی

معمولاً با توجه به سیستم کاهش تصدی‌گری و کم کردن حجم دولت، ستاد نیز از همکاری بخش خصوصی بهره‌مند است و بسیاری از سامانه‌های

ستاد در حال حاضر توسط بخش خصوصی اداره می‌شوند و ستاد در این زمینه تنها نظارت عالی‌ه دارد.

نقش نظارتی اتحادیه اوپکس در پایش اولیه اعضا

با توجه به جلسات متعددی که با اعضای اتحادیه و انجمن‌های فرعی داشتیم مقرر گردید کمیته پایشی از طرف خود اتحادیه تشکیل شود. این کمیته توسط انجمن تولیدکنندگان هیدروکربنی تشکیل شده و قرار است به‌زودی پایش صورت بگیرد. با صنف تولید روغن نیز قرار است سامانه‌ای راه‌اندازی شود که توسط آن یک نظارتی بر جمع‌آوری روغن‌های کار کرده صورت بگیرد. بخش عمده‌ای از این کار توسط خود اعضای اتحادیه انجام گرفته و با همکاری و حمایت ستاد قرار است راه‌اندازی شود و به این صورت باشد که هم مصرف‌کنندگان و هم تولیدکنندگان موظف به پیروی از آن باشند. در صورت استقرار این عملکردها، نقش نظارتی اتحادیه نیز به جریان شفاف سازی کمک مضاعفی خواهد نمود.

شفاف سازی در دستورالعمل‌ها

طبق دستورالعمل‌ها و مقرراتی که جاری هستند هر مصرف‌کننده یا صادرکننده موظف است طبق دستورالعمل‌ها صادرات خود را انجام دهد. غیر از این باشد به‌عنوان تخلف محسوب می‌شود. ستاد سیستم‌ها را باز گذاشته و اگر کسی بتواند بنزین یا نفت سفید تولید کند باید محصولش را استانداردسازی کند و به نام بنزین و نفت سفید آن را صادر کند نه چیز دیگری. در کل دستورالعمل‌ها بسیار شفاف است.

صادرات بنزین توسط بخش خصوصی

بنزین به دلیل اینکه استاندارد ملی دارد حتماً باید توسط کارگروه استانداردسازی مشخص شود که استاندارد‌های لازم را دارد و از نظر تجهیزات نیز حتماً باید تجهیزاتی که وزارت نفت و شرکت ملی پخش و پالایش تأیید می‌کند را داشته باشد. بعد از بررسی و بازدیدهایی که صورت می‌گیرد گزارش

من بر خرد جمعی است. ما علمش را داریم و آن‌ها تجربه‌اش را و تلفیق این دو با همدیگر باعث ارائه راهکار بهتر می‌شود.

مبادی گذر و مسیر نهایی فرآورده‌های نفتی قاچاق

کالا‌های قاچاق که کشف می‌شوند و از زعم ما فرآورده نفتی هستند، بعد از صورت‌جلسه تحویل شرکت ملی پخش می‌شوند و شرکت ملی پخش با توجه به توانایی اینکه آن‌ها را در فرآورده اصلی مستهلک کند، می‌تواند در انبارهای نفتی خودش آن را نگهداری و ذخیره کند.

بسته‌های تشویقی به شرکت‌های خوشنام

تاکنون ستاد برای شرکت‌هایی که متخلف نیستند و خوش‌نامند و مطابق با استانداردهای ستاد و استاندارد و گمرک حرکت کرده‌اند بسته‌های تشویقی به‌صورت قانونمند در نظر نگرفته است و می‌توان در همایش‌هایی که اتحادیه در آینده خواهد داشت از آنها تقدیر نمود.

مشکلات ضمانت سپاری بازرگانان

در خصوص ضمانت سپاری بازرگانان و مشکلات پیش روی آنها باید طی قراردادی که بین تولیدکننده و بازرگان منعقد می‌شود دقت بیشتری صورت گیرد. در واقع به نظر من تولیدکننده باید مسئولیت هرگونه مشکلی را به عهده داشته باشد. البته ناگفته نماند که توسط بازرگان هم می‌تواند بعد از تحویل تا خروج کالا اتفاقاتی روی کالا انجام شود. در واقع ستاد نظارت خاصی روی این قضیه نمی‌تواند داشته باشد چون یک ارتباط بین فروشنده و خریدار است و مافقط در هنگام صادرات نمونه‌گیری می‌کنیم که اگر احیاناً با کدی که قبلاً اظهار کرده بود مطابقت نداشت با آن برخورد کنیم.

فوتس اوپل و خارج کردن آن از دستورالعمل ستاد

در خصوص فوتس اوپل و خارج کردن آن از دستورالعمل ستاد، مکاتباتی با کارگروه و استاندارد انجام شده. منتظر جواب هستیم تا اعلام کنیم.

سامانه سپه تن روی

سیستم نفت کش‌ها

نصب می‌شود و باعث

قفل الکترونیک آن‌ها

می‌شود؛ یعنی در مبدأ

قفل و در مقصد طبق

طول و عرض جغرافیایی

که از قبل تعریف شده

باز خواهد شد

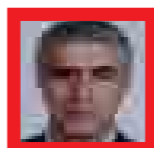
آن اعلام می‌شود. چنانچه در چهار چوب مقررات اعلام شده باشد، می‌توانند بنزین، نفت سفید یا هر فرآورده بارانه‌ای دیگری را تولید و صادر کنند به آن‌ها کد شناسایی تعلق می‌گیرد و صادرات انجام می‌گیرد. در غیر این صورت طبق روال گذشته با آن‌ها برخورد خواهد شد کسانی نیز که مدعی هستند از برش‌گیری بنزین، نفت گاز یا نفت سفید تولید می‌کنند حتماً بایستی مجوزهای لازم از شرکت ملی پخش و پالایش و استاندارد را داشته باشند.

حضور نماینده تشکل‌های خصوصی در جلسات ستاد

بارها از اتحادیه دعوت کرده‌ایم و نظرات آن‌ها را خواسته‌ایم و با توجه به نظرات آن‌ها دستورالعمل تدوین شده است. ما نظرات اتحادیه‌ها و انجمن‌ها را به‌صورت مکتوب هم دریافت می‌کنیم. اعتقاد

تولید اوپک رو به افزایش است

آیا روسیه به عربستان کمک می کند؟

رضا مدیر کمی تحلیلگر ارشد نفت و انرژی

نیست به عنوان یک رادیکال علناً قیمت بالای نفت حمایت کند.

طی پنج سال گذشته قیمت نفت بیشتر تحت تأثیر طرف عرضه نوسان داشته و طرف تقاضا روندی معتدل و با ثبات البته با افزایش داشته است. در این مورد بویژه زیاد شدن عرضه نفت غیر متعارف شیل از سوی آمریکا سبب تشدید فشار بر اوپک، روسیه و سایر صادرکنندگان نفت گردید که مجبور شدند از ژانویه ۲۰۱۷ برنامه کاهش عرضه را به مورد اجراء بگذارند. می توان تصور کرد که در وضعیت جاری اگر صادرات ایران، ونزوئلا و لیبی بطور طبیعی جریان داشت، شاید بازار نفت شاهد سقوط قیمت ها لااقل در کوتاه مدت به سطح ۴۰-۳۰ دلار هر بشکه را نیز تجربه می کرد، ولی به نظر می رسد نقش آفرینان اصلی در شکل دهی قیمت نفت از جمله دولت آمریکا، شرکت های بزرگ نفتی آمریکائی و اروپایی و غیره سطح مطلوب قیمت نفت را کمتر از دامنه ۷۰-۶۰ دلار ارزیابی نمی کنند. تقاضای نفت طی دو سال اخیر سالانه بیش از یک میلیون بشکه در روز افزایش یافته، حال آنکه رقم ازدیاد تقاضا در سال ۲۰۱۵ حدود دو میلیون بشکه در روز بوده و در سال جاری بالغ بر ۱/۳ میلیون بشکه در روز خواهد بود. ولی تقاضا روندی کاهشی دارد و زمزمه های تشدید جنگ تجاری بین آمریکا و چین نیز بیش از پیش این احساس را تقویت کرده است. در این مورد محمد بار کیندو دبیر کل اوپک در کنفرانس RBC در تاریخ ۵ ژوئن می گوید: ر کود نسبی اقتصادی باعث شده بسیاری از موسسات بر آورد رشد اقتصادی

خود را کاهش دهند که به معنی کاهش تقاضا برای نفت خواهد بود. همین احساس است که به بازار منتقل شده و قیمت نفت رو به کاهش گذارده است. از سوی دیگر افزایش ذخیره سازی در آمریکا نیز این احساس ضعف بازار را تشدید کرده و بهای نفت برنت را به حدود ۶۰ دلار هر بشکه و بهای نفت آمریکا (WTI) را به نزدیک ۵۰ دلار هر بشکه سوق داده است؛ بنابراین اوپک هم از ناحیه کاهش تولید و هم از نظر قیمت دچار خسران شده و درآمدش کاهش یافته است. نمودار زیر درآمد اوپک را در پنج سال اخیر و پیش بینی آن برای سال ۲۰۱۹ نشان می دهد.

درآمد اوپک طی پنج سال گذشته و برآورد آن برای سال جاری میلادی (میلیارد دلار)

تحولات ذکر شده حاکی از آن است که اجلاس آتی اوپک دوباره کار دشواری را پیش رو خواهد داشت و علائم آن نیز به نحوی ظاهر شده که حتی اعضاء در مورد تاریخ اجلاس و تعویق احتمالی آن نیز نتوانسته اند به اجماع برسند ولی به نظر می رسد در چنین حالت بلاتکلیفی، اوپک توفیق اجباری تمدید موافقت نامه فعلی را در دستور کار قرار دهد و آن را به عنوان موفقیت برای حفظ خود خرج نماید. به هر حال این سناریو محتمل ترین حالت برای اجلاس آینده اوپک است، تصمیم گیری دشوار را فقط ۶ ماه به تعویق می اندازد و در دسامبر سال جاری باید اوپک در امتحان دیگری شرکت نماید.

رقابت بین ایران و عربستان

رقابت سیاسی - نظامی بین دو قدرت نفتی منطقه یعنی ایران و عربستان موضوع جدیدی نیست. ناظران بین المللی عربستان را رهبر سنتی کشورهای اسلامی و متحد راهبردی کشورهای غربی به ویژه آمریکا قلمداد می کنند و ایران را نماینده اسلام انقلابی و صدور انقلاب و بی ثباتی به ممالک و گروه های شیعه در منطقه و کل جهان به حساب می آورند. در عین حال معتقدند ایران سر سازگاری بانظم اقتصادی - سیاسی با محوریت آمریکا و قدرت های جهانی را ندارد. با توجه به این تقابل راهبردی است که عربستان در دهه ۱۹۸۰ میلادی

ناظران اقتصادی عقیده دارند کاهش بهای نفت اهداف بلند پروازانه داخلی و خارجی عربستان را تأمین نمی کند و این کشور مایل نیست بهای نفت سبب اوپک به زیر ۸۰-۷۵ دلار در هر بشکه سقوط کند

نفت به ویژه آمریکا و اروپا عملی شد، هدفش کاهش درآمد نفتی ایران برای رضایت دادن به پایان جنگ و نیز ضربه زدن به اقتصاد نفتی - گازی شوروی سابق بود. امروز پس از ۳۰ سال می توان پذیرفت که هر دو می این هدفها کامیابش تحقق یافته و مشاهده می شود که عربستان به عنوان متحد جدایی ناپذیر آمریکا و غربی ها خدمات زیادی به آن ها کرده و خود را شریک راهبردی وفاداری معرفی کرده است. علاوه بر آن عربستان مقادیر قابل توجه ای از درآمد نفتی خود را صرف خرید تسلیحات نظامی از کشورهای یادشده کرده که موجبات مزید قدرانی آن ها از این کشور شده است.

طی سه چهار دهه گذشته تقابل عربستان و ایران به صورت مختلف و با شدت و ضعف دنبال شده لکن هیچ کدام نتوانسته اند دیگری را به طور کامل از میدان به در کنند. آتش این تقابل مستقیم و نیابتی از حدود ۵-۴ سال پیش تحت تأثیر چند عامل تشدید گردید. مهم ترین عامل این افزایش تنش بین دو کشور، ظهور زمامداران جدید در عربستان می باشد که با نمایندگی شاهزاده ماجراجو و جاه طلب آن یعنی محمد بن سلمان، منطقه

در جریان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، طی یک سیاست راهبردی نفتی که زیان اقتصادی کلانی را نیز برای خودش داشت، قیمت نفت را از سطح ۳۰ دلار هر بشکه به زیر ۱۰ دلار هر بشکه سوق داد. این سیاست که با خشنودی و حتی کمک کامل کشورهای واردکننده

آن پاسخ مثبت داد. این در حالی است که روسیه فعلی و شوروی سابق سالیان سال است که با فراغ بال و بردوش کاهش تولیدهای اوپک سواری مجانی گرفته و از قبال افزایش قیمت نفت و گاز سود برده‌اند و نیازی نداشته‌اند با پیوستن و همکاری با اوپک خود را در قیدوبند قرار دهند. به هر حال به نظر می‌رسد در وضعیت فعلی عربستان برای جلوگیری از کاهش بیشتر بهای نفت به روسیه نیازمند است و این نیاز عربستان بیشتر از نیاز روسیه به عربستان است که بیشتر جنبه سیاسی و کلی دارد. هر چند اقتصاد روسیه نیز به درآمد صادراتی نفت و گاز وابسته است. لکن این درجه وابستگی به مراتب کمتر از وابستگی عربستان و کشورهای اوپک به درآمدهای نفتی است. ضمناً پوتین به نحوی واقف است که آمریکا در قضیه قیمت نفت در حال فاصله گرفتن از اروپا است، یعنی آمریکا چندان مایل به پایین آمدن قیمت نفت به سطح زیر ۷۰ دلار هر بشکه نیست ولی اروپائی‌ها قیمت نفت را هر چند نازل تر می‌خواهند که به تناسب آن قیمت گاز هم پایین می‌آید و سود مضاعف می‌کنند. ولی عمده روابط تجاری روسیه از نظر صادرات و واردات نفت و گاز و کالاهای دیگر با اروپا است و نه آمریکا؛ بنابراین پوتین مایل نیست با معرفی خود به عنوان یک باز نفتی (طرفدار قیمت بالاتر) روابط خود را با اروپائی‌ها بدتر از وضع موجود نمایند. بر این اساس در اوایل خردادماه پوتین در کنفرانس سن پترزبورگ اعلام کرد که قیمت عادلانه‌ای برای ما کمتر از قیمتی است که اوپک می‌خواهد. وی خاطر نشان ساخت که روسیه باقیمت نفت ۶۵-۶۰ دلار هر بشکه نیز اموراتش می‌گذرد، حال آنکه اوپکی‌ها قیمت‌های بالاتری می‌خواهند. ضمناً پوتین تصریح کرد روسیه قصد ندارد عضو سازمان اوپک شود و همکاری فعلی با اوپک تا سامان دادن بازار نفت ادامه خواهد داشت.

رهبری عربستان بر اوپک

رسانه‌های غربی از عربستان به عنوان رهبر عملی (دوفاکتو) سازمان اوپک یاد می‌کنند که چندان دور از واقعیت نیست. ولی برخلاف ظاهر امر ما این لقب در بسیاری از برهه‌ها به‌ویژه در شرایط حاضر برای عربستان خوشایند نبوده است. در شرایط فعلی گفته

آمریکا تا حدی این خط قرمز کمرنگ شد چرا که خود ترامپ متهم به تبانی با روسیه پوتین برای کسب مقام ریاست جمهوری بود. بنابراین عربستان با حاکمان جدید به‌ویژه محمد بن سلمان از این فرصت استفاده کردند تا به روسیه نزدیک شود تا از یکسو با قدرت سیاسی اقتصادی خود این کشور را از ایران دور کنند و از سوی دیگر از پتانسیل قدمت نفتی و گازی آن بهره‌برداری نمایند. این رابطه برای پوتین نیز که مایل است هر چه بیشتر خود را به صورت یک نقش‌آفرین سازنده در روابط بین‌المللی و تجاری جهان معرفی نماید، مغتنم بود و به

روسیه بر خلاف تصویر نظامی آن، در حال حاضر یک کشور متکی به درآمد مواد خام و از نظر تولید برزیل و حتی کمتر از آن می‌باشد

روسیه را بگیرد و از این نظر اکثریت مردم این کشور به او علاقه نسبی دارند. ولی مشکلات اقتصادی روسیه به قدری عمیق و فساد در این کشور به حدی وسیع بوده است که دولت موفق به سامان دادن موفق اقتصادی در آن نشده و روسیه برخلاف تصویر نظامی آن، در حال حاضر یک کشور متکی به درآمد مواد خام و از نظر تولید اقتصادی در حد برزیل و حتی کمتر از آن می‌باشد. بر این اساس است که روسیه مجبور است با قدرت‌های درجه سوم و چهارم نظیر ترکیه و عربستان کنار بیاید، با ایران مدارا کند و تهدیدهای اقتصادی اروپا و آمریکا را نیز تحمل کند و چهره‌ای ملایم از خود ترسیم نماید. با این زمینه، دو سال پیش روسیه به درخواست اوپک و عربستان برای همکاری پاسخ مثبت داد. در گذشته هر زمان عربستان مایل بود به نفع روسیه مانوری انجام دهد تا از غربی‌ها به‌ویژه آمریکا امتیازاتی بگیرد، با یک نگاه اخم‌آلود از سوی آن‌ها عقب‌نشینی می‌کرد و اصولاً سعی می‌کرد کمتر از این حربه استفاده کند در این وضعیت روشن بود که هر زمان اعضا دیگر اوپک از جمله ایران یا ونزوئلا و سایر اعضا ضرورت همکاری با روسیه را مطرح می‌کردند، اولین و مهم‌ترین مخالف آن عربستان بود که بقیه کشورهای عرب اوپک به‌ویژه کویت و امارات نیز از آن حمایت می‌کردند. ولی با روی کار آمدن ترامپ در

در دهه ۱۹۸۰ میلادی که زکی یمانی وزیر نفت عربستان بود و از قیمت‌های نازل نفت حمایت می‌کرد عربستان سقوط بهای نفت به زیر ۱۰ دلار هر بشکه را پذیرفت تا هم سعودی‌ها به صدام حسین کمک کنند جنگ را به نفع عراق خاتمه دهند و هم آمریکا بتواند ضربه اقتصادی چشمگیری به رقیب دیرینه خود یعنی شوروی سابق وارد نماید. ولی این سناریو در سال ۲۰۱۹ حالت دیگری گرفته و عربستان و آمریکا هیچ‌یک سقوط بهای نفت را نمی‌خواهند، چرا که عربستان برای جاه‌طلبی‌های خود به درآمد بیشتر نیاز دارد و آمریکا نیز در سال جاری به خودکفایی تولید نفت و در سال آینده به صادرکننده مازاد تبدیل خواهد شد.

نزول راهبردی روسیه

هر چند که روسیه پوتین هنوز از نظر نظامی قدرت دوم جهان محسوب می‌شود، لکن طی دو سه دهه اخیر قدرت این کشور از نظر سیاسی و اقتصادی دچار تزلزل بوده است. البته پس از فروپاشی شوروی سابق در دهه ۱۹۹۰، پوتین توانست جلوی متلاشی شدن کامل

سعودی‌ها مترصدند با وارد کردن ضربه‌ای سخت به ایران از نظر اقتصادی و شاید نظامی (از طریق آمریکا) انتقام خون دل شکست‌های سه یا چهار دهه اخیر را از ایران بگیرند

منطقه‌ای و بعضاً نمایشی خود در جریان تقابل نیابتی سوریه و یمن بالنسبه از ایران متحمل شکست شده است. با توجه به همین شکست‌ها است که سعودی‌ها مترصدند با وارد کردن ضربه‌ای سخت به ایران از نظر اقتصادی و شاید نظامی (از طریق آمریکا) انتقام خون دل شکست‌های سه یا چهار دهه اخیر را از ایران بگیرند.

و کشورش را وارد فاز جدیدی از درگیری‌های سیاسی، نظامی و بین‌المللی منطقه‌ای کرده است. شاهزاده تازه کار با روی کار آمدن ترامپ جان تازه‌ای گرفت و اعتماد به نفس کاذب وی باعث شد علاوه بر برخورد اقتدارگرایانه با خانواده‌ها و شاهزاده‌های سنتی عربستان و سرکوب ایشان برای اخاذی مالی با هدف عملی ساختن برنامه‌های بلندپروازانه، دست خود را به جنایت یکی از مخالفین مهم آل سعود یعنی جمال خاشقچی در ترکیه آلوده نماید. مجموعه این کارهای ماجراجویانه ناشی از بی‌خردی و خامی شاهزاده جوان سبب گردید عربستان چندین سال از نظر سیاسی عقب‌گرد نماید و هنوز هم به‌طور کامل از زیر بار آن خلاصی نیافته هر چند که معلوم است اختیارات وی به نحو قابل توجهی کاهش یافته است. به هر حال با وجود کاهش اختیارات شاهزاده بن سلمان، به نظر می‌رسد پروژه مقابله با ایران در عربستان با یگانگی نشده و رژیم آل سعود مایل است به کمک آمریکای ترامپ برخورد با ایران را به نقطه‌ای غیرقابل بازگشت سوق دهد. این در حالی است که رژیم سعودی علی‌رغم بسیج تمامی عده و عده و یارکشی‌های

می‌شود که تلفن‌های کاخ سفید نسبت به سابق خیلی فعال‌تر شده و به‌طور مستمر در حال تماس یا ارائه شماره تلفن به کشورهای مختلف از جمله عربستان، ایران، کره شمالی، چین، اروپایی‌ها هستند. گزارش‌ها حاکی از آن است که این تماس‌ها برای حکام عربستان دردسرساز شده و خلاف سیاست‌های پنهان کارانه ایشان است. همچنین چند هفته قبل ترامپ در توفیتی غیرمتعارف نوشته بود به شاه عربستان ملک سلمان تلفن زدم و گفتم قیمت نفت باید پایین بیاید در نقلی دیگر از رئیس‌جمهور آمریکا گفته شده که به شاه عربستان خاطر نشان کرده که اگر قدرت آمریکا نبود، الان شما در عربستان به زبان فارسی صحبت می‌کردید!

این تحقیرهای بدون سانسور از سوی رئیس‌جمهور آمریکا دیگر جای زیادی برای خشنودی عربستان از رهبری اوپک باقی نگذاشته است. از سوی دیگر اروپایی‌ها و سایر کشورهای واردکننده نفت هرگونه افزایش قیمت نفت و جلوگیری از کاهش قیمت آن

در نقلی دیگر از رئیس‌جمهور آمریکا گفته شده که به شاه عربستان خاطر نشان کرده که اگر قدرت آمریکا نبود، الان شما در عربستان به زبان فارسی صحبت می‌کردید!

را به بیشتر به حساب عربستان می‌گذارند و این امر سیاستمداران عربستان را آزار می‌دهد. ولی باید درک نمود که ماهیت رهبری عربستان بر اوپک نه تنها مطلق نیست، بلکه معمولاً جز از طریق کدخدا منشی و جلب رضایت سایر اعضا میسر نیست، چراکه اساسنامه سازمان اوپک تصریح دارد که برای تصمیم‌گیری در آن اتفاق نظر کامل لازم است. برای نمونه سالها است که عربستان درصدد دبیر کل اوپک از اتباع این کشور باشد و افراد شایسته‌ای را نیز که به نحوی می‌توانند این سمت را احراز کنند دارد و معرفی کرده است. لکن همواره و توی ایران که مسبوق به سابقه و توی نامزدهای ایران توسط عربستان بوده، مانع این کار شده است. ولی باید اذعان کرد که در قضیه تصمیم اصلی اوپک یعنی افزایش یا کاهش سطح تولید اعضاء سازمان، حرف اول و آخر از طرف عربستان دیکته شده است. این امر در مورد تصمیم به افزایش بیشتر صادق بوده

چراکه عربستان هر زمان که صلاح دیده تولید اوپک افزایش یابد، قبل از اعلام تصمیم سازمان این کار را عملی کرده و فقط به اطلاع اوپک رسانیده است و طبیعی است که در چنین شرایطی هر عضوی که قادر بوده تولید خود را افزایش دهد، این کار را کرده است. ولی در مورد تصمیم کاهش تولید، عربستان دشواری زیادی برای قبولانیدن آن به سایرین داشته و در غالب مواقع هم که بر روی کاغذ و موافقت‌نامه پذیرش اعضاء را گرفته، در عمل از این قضیه طرفی نبسته است چراکه دیگران بیشتر تولید کرده‌اند و اوپک و عربستان کار چندانی نتوانسته‌اند انجام دهند. تولید ماه قبلی میلادی نمونه بارز این پارادوکس است.

عربستان در ماه می ۹۷/۹ میلیون بشکه در روز تولید کرده که ۱۴۰ هزار بشکه نسبت به ماه آوریل زیادتز است لکن هنوز مقدار چشمگیر ۳۴۰ هزار بشکه کمتر از سهمیه ۱۰/۳۱ میلیون بشکه‌ای این کشور در اوپک است. این در حالی است که عراق که در ماه آوریل تقریباً در حد سهمیه خود تولید کرده بود، تولید ماه می خود را به ۶۷/۴ میلیون بشکه افزایش داد که ۱۶۰ هزار بشکه بیش از تعهدات خود به اوپک است. طنز ماجرا اینجاست که عراق به تازگی عضو کمیته تنظیم بازار اوپک شده که بایستی بررسی و کنترل تولید اعضا را زیر نظر بگیرد. ونزوئلا، لیبی و ایران هم که با توسل به مشکلات سیاسی و تحریم از هفت‌دولت آزادند. در

چنین شرایطی که اوپک شدیداً ضعیف شده عربستان در اوپک مسلوب‌الید است، ولی به دلایل مختلف در برابر جامعه جهانی مایل نیست به‌تنهایی بار افزایش و حتی کاهش‌های شدید بهای نفت را بر عهده بگیرد، حضور روسیه و برخی دیگر از تولیدکنندگان کوچک غیر اوپک لااقل از نظر روانی و سیاسی می‌تواند از استیصال سعودی‌ها جلوگیری کند. ولی پوتین که نشان داده در چند سال اخیر از مهارت‌های دیپلماتیک نیز بیشتر برخوردار شده، حاضر نیست بدون پیش شرط با اوپک و سعودی‌ها همکاری کند. این نکته نیز حائز اهمیت است که وزیر نفت فعلی عربستان و کلاً تیم مدیریت و رهبری نفتی عربستان از افراد مجرب و حرفه‌ای تشکیل شده است. آقای فالج وزیر نفت سعودی قبل از این سمت برای سال‌ها مدیرعامل شرکت معظم آرامکو بوده و از تکنوکرات‌ها و دیپلمات‌های نفتی عربستان است که تلاش می‌کند بین مطالبات ناهمگون حکام سعودی، زیاده‌خواهی‌های ترامپ و دولت آمریکا و نیز توجیه سیاست‌ها و اقدامات عربستان در برابر جامعه جهانی گزینه‌های مناسبی را انتخاب کند و در این قضیه نیز کمابیش موفق بوده است.

OPEEC

NEGOTIATIONS

هزاران هزار میلیارد تومان، صورتحساب سالانه تحریم‌ها

سعید پورفرهادی
عضو کمیسیون
بازرگانان

پیمان صلح حدیبیه که پیامبر اکرم (ص) در سال ششم هجری با مشرکان مکه امضاء نمود و خداوند نام فتح المبین بر آن نهاد، گرچه از ناحیه برخی ساده‌لوحان به‌نوعی

سازش با کفار تلقی شد؛ اما ثمرات و برکات بی‌شماری در بسط و ترویج دین مبین اسلام و افزایش بی‌سابقه پیروان اسلام داشت که از اولین ثمرات آن می‌توان به فتح مکه به فاصله اندک از زمان انعقاد قرارداد صلح حدیبیه توسط لشکر اسلام و سقوط نظام کفر اشاره نمود. رسول الله بدون آنکه خونی ریخته شود قبل از فتح مکه، قلوب مردم را فتح کرده بودند. از صدر اسلام تاکنون اگر بخواهیم در طول تاریخ برای واقعه شگفت‌آور فتح مکه نمونه‌ای

بیابیم، بلاشک می‌توان از تبعید حضرت امام و بازگشت شکوهمند ایشان به کشور یاد کرد. آن زمان نیز برخی تبعید امام را پایان نهضت آزادی‌خواهی قلمداد کردند. امام به تبعید رفت اما با نبوغ سیاسی که داشت و با استفاده از تریبونی که غرب ماتریالیسم در اختیارش قرار داده بود، آوازه و رسالت خود را چنان جهانی کرد که پس گذشت ۱۵ سال آن هم زمانی که هنوز عوامل رژیم گذشته در رأس امور بودند، بدون حتی شلیک یک گلوله قلب ملت ایران را یکجا فتح کرد. شاید اکنون زمان آن فرارسیده باشد که تاریخ شاهد یک فتح المبین دیگر باشد، اگر دیوار به دورمان کشیدند، اگر دروازه‌ها را به رویمان بستند، اگر ما را به امید شکستن تحریم‌ها کردند، شاید وقت آن باشد که طرحی نو دراندازیم. شاید امروز گفتن از ناگفته‌ها چاره کار باشد، ما ملتی هستیم اهل منطق و گفت‌وگو، چرا اجازه دهیم که به شیوه‌ای

ما را به جهان معرفی کنند که گویا از مذاکره ترس و واهمه داریم. یک پیشنهاد شگفت‌انگیز برای آمریکا و جهان، مذاکره فقط در اتاق شیشه‌ای و در مقابل دوربین تمامی رسانه‌های جهان می‌بایستی شرط اول و آخر ما باشد. ما برای اثبات حقانیت و اینکه ملتی جنگ‌طلب نیستیم بسیار باز است. واقعیت آن است که در برجام اگر آمریکا فریبکار بود ما نیز زیرک نبودیم. لذا به نظر می‌رسد در برجامی که فرجام نداشت، اگر ریاکاری آمریکا را اصل بدانیم قطعاً فرع آن را می‌بایست در عدم به‌کارگیری اصول مذاکره به لحاظ فنی و دیپلماسی عمومی از جانب خودمان جستجو کنیم. به‌زعم این‌جانب آن موقع که غربی‌ها می‌گفتند بیابید در خصوص همه چیز مذاکره کنیم، اتفاقاً نه تنها نمی‌بایستی مخالفتی می‌کردیم بلکه این ما می‌بودیم که می‌بایست بر آن اصرار می‌داشتیم. چراکه آمریکایی‌ها در تمامی حوزه‌ها برای ما ایجاد مشکل کرده‌اند.

آن‌ها برخلاف معاهده ۱۹۸۱ الجزایر هیچ‌گاه از مداخله در امور داخلی ایران دست برنداشتند، تحریم‌ها علیه ایران را لغو و اموال بلوکه‌شده ایران را آزاد نکردند. استمرار دشمنی آمریکایی‌ها تا بدان جا گسترش یافته است که شرکت‌های خارجی را تهدید به عدم سرمایه‌گذاری در ایران می‌کنند. در راه عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی WTO دست‌اندازی می‌کنند. جان شهروندان ما را با ندادن قطعات هواپیماهای مسافرتی که خودشان به ما فروخته و مکلف به پشتیبانی آن می‌باشند به مخاطره می‌اندازند. باتجربه ۸ سال جنگ خانمان‌سوز با صدام ما را به سلاح و بی‌دفاع می‌خواهند، اگر از ما می‌خواهند که موشک‌های بالستیک دوربرد تولید نداشته باشیم، آیا به‌مانند عربستان و امارات به ما هم جنگنده‌های اف ۳۵ می‌فروشند. آیا همین‌ها و ده‌ها مورد دیگر کافی نبود که ما اصرار بر طرح تمامی مسائل لاینحل فی‌مابین داشته باشیم.

واقعیت آن است که ایران ما چهار دهه است که درگیر یک جنگ فرسایشی با آمریکا می‌باشد. این جنگی است که فقط ما هزینه‌های آن را پرداخت می‌کنیم و طرف دیگر نه تنها هزینه‌ای پرداخت نمی‌کند بلکه با دست‌اندازی به بازارهای سنتی ما در نفت خام، میعانات گازی و اخیراً پتروشیمی از این جنگ سود هم می‌برد. اقتضای هر دعوائی، یا جنگ است یا صلح. اگر صلح نمی‌خواهیم بایستی بجنگیم و تبعات آن را نیز بپذیریم و اگر صلح می‌خواهیم بایستی برای حفظ مصالح ملی مذاکره کنیم. اتخاذ سیاست نه جنگ نه صلح، ایده آل آمریکایی‌هاست. چراکه بدون شلیک حتی یک گلوله اقتصاد ما را شکننده و معیشت ملتمان را دچار مشکل می‌نمایند. لذا به نظر می‌رسد در میدان نبرد ایستادن و خود را در تیرس حملات دشمن قرار دادن همان چیزی است که دشمنان منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای آرزوی استمرار آن را دارند. ما می‌بایستی خود را از گوشه رینگ جدا و هر چه سریع‌تر به استراتژی نظام تحریمی آمریکا که

در آن به دنیا فقط یک پیام مخابره می‌کند که یا با ما یا با ایران پایان دهیم. دور زدن تحریم‌ها سیاستی بود که به‌ناچار بدان متوسل شدیم، اما باید بدانیم که دور زدن تحریم‌ها صرفاً یک مسکن و تأثیرپذیری آن نیز کوتاه‌مدت خواهد بود، کما اینکه نشانه‌های آن به‌روشنی قابل لمس می‌باشد. مضاف بر آنکه صورت‌حسابی که از بابت دور زدن تحریم‌ها همه‌روزه پرداخت می‌کنیم گاه به سر فلک می‌کشد. در این رهگذر نمی‌توان از نقش برجسته خودی‌نماها که به کاسبان تحریم شهره‌اند و لشگری از مدیران ناکارآمد که به‌واسطه وصل بودن به این‌وآن، کرسی صدارت برخی شرکت‌ها و مؤسسات ریزودرشت اقتصادی را تصاحب و با تصمیمات و عملکردهای ضعیف خود بر دامنه تأثیرگذاری تحریم‌ها افزوده‌اند، غافل شد.

یک آفت عینی:

با شروع تحریم‌ها، بسیاری از شرکت‌های داخلی اعزم از دولتی و خصولتی باهدف دور زدن تحریم‌ها

اقدام به تأسیس شرکت‌های پوششی در خارج از ایران کردند که آفات بی‌شماری را به بدنه مدیریتی و اقتصادی کشور وارد ساخت که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: برچیده شدن شفافیت از اقتصاد و آغاز دوره راهزنی سیستماتیک اموال بیت‌المال. بالا رفتن هزینه نقل و انتقالات ارزی که بعضاً از ۵ تا ۱۲٪ در نوسان بوده و ثروت کشور را به تاراج می‌برد. عقب‌افتادگی در دسترسی به دانش فنی روز دنیا در توسعه صنایع بالادستی و تعمیم و گسترش صنایع پائین‌دستی. رسوب ارزهای حاصل از صادرات در بانک‌های خارجی و تهی شدن حساب کارگزاری بانک‌های داخلی. تلاطمات ارزی که هرازگاهی دامن اقتصاد کشور را می‌گیرد و دشمنان از آن به‌عنوان نشانه‌ای برای از پا افتادن اقتصاد کشور یاد می‌کنند. از دست رفتن بازارهای صادراتی محصولات ایرانی که بعضاً به‌مانند درختان چنار خیابان ولیعصر تهران برای باز یافت آن شاید به چند دهه زمان نیاز داشته باشیم. رانت و فسادهای لجام‌گسیخته به‌واسطه

**اتخاذ سیاست
نه جنگ نه
صلح، ایده آل
آمریکایی‌هاست.
چراکه بدون
شلیک حتی یک
گلوله اقتصاد
ما را شکننده و
معیشت ملتمان
را دچار مشکل
می‌نمایند**

تصدی‌گری برخی مدیران مقیم گشته در خارج که در برخی موارد از رسوب ارزهای صادراتی در حساب‌های تراسیتی، برای خود تجارت فرا سرزمینی و تعریف‌نشده‌ای برپا کرده‌اند. بذره‌های فساد در بخشی از بدنه مدیریتی کشور چنان گسترانیده شده است که شاید ضرورت یابد که پس از خاتمه تحریم‌ها، تمامی آن‌ها را برای مدتی در قرنطینه نگاه‌داریم که ویروس آلوده به کل جامعه منتقل نکنند با یک حساب سرانگشتی با احتساب عواید ناشی از سرمایه‌گذاری که می‌بایستی مطابق افق چشم‌انداز در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی صورت می‌گرفت که البته نگرفت، به همراه هزینه‌های سربار تحریم‌ها، دزدی‌ها، کم‌فروشی و کم‌اظهاری‌ها در خوش‌بینانه‌ترین حالت، کشور هر ماه حدود ۲.۵ میلیارد دلار صورت‌حساب تحریم‌ها را می‌پردازد. کلام آخر: مذاکره الزاماً به معنی تسلیم و توافق به معنی دوستی نیست.

گزارشی از عملکرد دو ساله هیئت مدیره دوره هشتم (۱۳۹۸-۱۳۹۶)

**دریافت مجوز
برگزاری اولین
نمایشگاه
بین‌المللی صنایع
پایین‌دستی
نفت، گاز و
پتروشیمی ایران
از جمله مهمترین
دستاوردهای
مدیریت اتحادیه
محسوب میشود**

فعالیت‌های اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران در راستای تحقق اهداف و وظایف تعیین‌شده به شرح مندرج در اساسنامه آن برنامه‌ریزی و عملیاتی شده‌اند. ساماندهی صادرات امور مربوط به تولید، صادرات، واردات، ترانزیت، سوپ و بانکینگ فرآورده‌های نفتی، جمع‌آوری و طبقه‌بندی اطلاعات تولید، عرضه، تقاضا، قیمت و بازارهای مصرف و انتشار آنها برای ارتقای سطح دانش اعضا، بازاریابی مستمر برای کالا و خدمات قابل عرضه اعضا و بهره‌گیری از رهیافت‌های جدید برای افزایش سهم در بازارهای مختلف به‌منظور گسترش فعالیت‌های آنها، همواره از جمله اقداماتی بوده است که اتحادیه از بدو تأسیس تاکنون تمام تلاش و کوشش خود را به تحقق آنها معطوف نموده است. هم‌اکنون در آستانه شانزدهمین سال تأسیس، اتحادیه با داشتن بیش از ۳۴۰ عضو فعال در حوزه تولید و صادرات فرآورده‌های نفتی به‌عنوان بزرگ‌ترین شکل صنفی صادراتی بخش خصوصی در کشور شناخته‌شده و توانسته است، با همکاری، مساعدت و هم‌اندیشی اعضا به موفقیت‌های چشم‌گیری نائل گردد. بدون تردید پیشرفت‌ها و جایگاه اجتماعی اتحادیه مرهون تلاش‌های سازنده و مشارکت فعال اعضا در کلیه زمینه‌های صنفی است که پیوسته این مجموعه را مورد حمایت خود قرار داده‌اند و با مساعدت‌های بی‌دریغ خویش اصل تعاون و همبستگی درون بخشی را که لازم بقای هر تشکیلی است، تبلور بخشیده و به منصف ظهور رسانده‌اند. با توجه به حذف برخی انگیزه‌های موقت برای گرایش شرکت‌ها به حضور در اتحادیه

متأثر از اجرای رویه‌های مشخص نهادهای دولتی (از جمله خوشنامی) و همچنین به‌رغم حساسیت و وسواس مستمر این مجموعه در جذب اعضا، رشد ۱۲ درصدی عضویت از سال ۱۳۹۶ تاکنون نشانگر اعتماد عمیق بخش تولیدی و صادراتی به تحقق خواسته‌هایشان از طریق توان تشکیلاتی اتحادیه با نگاه به اولویت سلامت کاری بوده است. هیئت‌مدیره دوره هشتم اتحادیه با اتکا به سوابق ارزنده و تلاش سال‌های گذشته، به‌پشتوانه حمایت‌های اعضا بیشتر تمرکز و انرژی خود را بر ساماندهی امور مربوط به تولید، صادرات و ارائه خدمات شایسته به ایشان معطوف داشته و کوشیده است در دوران تصدی خود با نگاه به مسائل و موضوعات متأثر از شرایط جامعه و مسائل بین‌المللی، ضمن ارائه تحلیل‌های تخصصی، راهکارهای عملیاتی را برای رونق تولید و صادرات کشور پیشنهاد دهد. از آنجایی که حمایت از تولید و توسعه صادرات فرآورده به‌جای خام‌فروشی، ارزآوری و اشتغال‌زایی مبتنی بر تفاهات میان بخش دولتی و خصوصی از مهم‌ترین اهداف هیئت‌مدیره دوره هشتم بوده است، در این مسیر تلاش کرده‌ایم با استفاده از اندیشه‌های متعالی و کارآمد همکارانمان و با نگاه به منافع ملی، در راستای تقویت منافع بخش خصوصی گام برداریم.

در دو سال اخیر متأسفانه صادرات کشور با بازگشت تحریم‌های بین‌المللی به‌نوعی تحت‌الشعاع جنگ اقتصادی نابرابری قرار گرفته است. بسیاری از تعاملات بین‌المللی و بازاریابی که با تلاش بازرگانان بخش خصوصی طی سال‌های متمادی و با صرف هزینه‌های

فراوان ایجادشده بودند، از آسیب‌های مواجهه با این شرایط بی‌نصیب نماندند. محدودیت‌های تبادلات ارزی نقل و انتقالات مالی و تورم ناشی از شرایط پس از تحریم‌ها از دیگر چالش‌هایی بوده است که تولیدکنندگان و صادرکنندگان با آن روبه‌رو شده‌اند. این اتحادیه با نگاهی کارشناسانه و تأکید بر الزامات رفع موانع تولید و صادرات در سطح کلان کشور از جمله «ایجاد نهاد رگولاتوری در بخش نفت، گاز و پتروشیمی»، «خروج عرضه خوراک موردنیاز واحدهای تولیدی از بورس» و «ضرورت آزادسازی نرخ حامل‌های انرژی و متعاقب آن هدفمندی واقعی بارانه‌ها و تسری آن به اقشار نیازمند» تلاش نموده در حدبضاعت خود گره‌گشای بخشی از مشکلات جامعه و یاری‌رسان دوایر مدیریتی و تصمیم‌گیرنده کشور باشد. صادرکنندگان خوش‌فکر و تلاشگر بر این باورند که همواره به اتکای اندیشه‌های پویا می‌توان از تهدیدهای پیش‌رو فرصت‌های طلایی ساخت؛ با چنین تفکری، با در اختیار داشتن ظرفیت تولیدی و صادراتی قابل توجه و اتکا به توان علمی و تخصصی خود در حوزه بازرگانی در کنار دولت و مردم برای برون‌رفت از وضعیت نامطلوب اقتصادی کنونی تلاش کرده و خواهند کرد و همچنان امیدوارند. در پایان هیئت مدیره

مراتب تقدیر و تشکر ویژه خود را از اعضا کارگروه تدوین و اصلاح آیین‌نامه‌های اجرایی که در سال گذشته با هدف انتظام بخشیدن به روابط کاری این مجموعه نسبت به تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی اتحادیه همت گماشته‌اند، ابراز می‌دارد.

اقدامات شاخص هیئت‌مدیره دوره هشتم

- معافیت صادرات قیر بر اساس بخشنامه شماره ۵۸۶۸۳-۵۴۵۲۷ مورخ ۸۶-۰۵-۱۶ هیئت محترم وزیران و خروج آن از فهرست مواد خام و کالاهای نفتی موضوع ماده (۱۴۱) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴
- معافیت سود حاصل از تسعیر ارز به‌استثناء سود تفاوت نرخ ارز ناشی از تسعیر ارز حاصل از صادرات صرف‌نظر از منشأ تحصیل آن بر اساس بخشنامه شماره ۸۷-۹۶-۲۰۰ مورخ ۹۶-۰۶-۰۷ ریاست محترم کل سازمان امور مالیاتی کشور از طریق اتاق بازرگانی ایران
- استرداد مبالغ پرداختی ۵٪ عوارض نوسازی و توسعه خطوط لوله انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی
- ابلاغ وزارت صنعت، معدن و تجارت به روسای سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت مبنی بر استفاده از ظرفیت‌های کارشناسی اتحادیه در

- پایش پروانه‌های بهره‌برداری و همچنین صدور پروانه‌های جدید استفاده و تداوم همکاری با آن سازمان در جهت ساماندهی امور مربوط به تولید شرکت‌های فعال در حوزه کاری اتحادیه
- اخذ احکام رسمی برای نمایندگان اتحادیه برای حضور در هیئت‌های بند ۳ مالیاتی موضوع ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم استان تهران و البرز
- اخذ موافقت اتاق ایران برای عضویت اتحادیه در اتاق‌ها و کمیته‌های مشترک ایران با سایر کشورها
- خروج صادرات فوتس اوپل و اسلاک واکس از شمول استانداردهای
- تعیین آنالیز برای محصول روغن سوخت تقطیری
- همکاری با انجمن بازیافت فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران در جهت اجرای طرح ملی ساماندهی جمع‌آوری روغن‌های کارکرده
- بازرگاری ارزش‌های گمرکی کالاهای صادراتی با همکاری با اداره بررسی و تعیین ارزش گمرک جمهوری اسلامی ایران
- تشکیل کمیسیون تخصصی پتروشیمی
- تشکیل کمیسیون تخصصی بازرگانان
- تلاش برای ارتباط‌سازی مؤثر با سازمان‌ها

Rahgar Gostar Novin Co. is a leading company in oil product such as light and heavy hydro carbon & solvents (white sprite) and bitumen in penetration, viscosity and cutback grades (MC). 90% of our products are exporting globally. With our skilled human resources, we have significant of total solvent export market share in the country. One of the major objectives of our company is to fulfill export demands based on the latest standards as well as successful presence in global markets by providing high quality products.

The FACTORY has five separate Units which are producing blown bitumen, cut back bitumen, hydrocarbon two units and white sprite drumming unit. Head office located in Tehran and factory located in Qazvin. Company has started its commercial and manufacturing activities in the fields Since 2009, the company has set up its own factory in Qazvin based on the demands of the target markets. In the year of 2018 we have been successful to introduce RGN brand in the international market and customers are happy with RGN products. RGN believe in: Success is Not Accident.

Due to the dynamic nature of the target market and the company's vision, thanks to the Lord, in 2018 we have been launched new products such as white sprite and fuel oil (CST 380) very successfully and we achieved to significant of white sprite export market share.

Our bitumen production have been exported to many Asia such as Indonesia, India, Taiwan, UAE and African countries such as Kenya, Tanzania, Djibouti, Ethiopia, Angola, Zambia, Uganda, Rwanda and ... in penetration, VG and cut back grades with high quality. Company vision...

Our vision is the development in the next years being one of the most reliable and leading petroleum product such as white sprite & hydrocarbon, fuel oil and bitumen companies in Middle East, Asia and Africa. Our mission is to continue to offer our customers high quality products with friendly and prompt service in competitive prices that will strengthen the confidence between us.

www.rgn-co.com

تشکیل دپارتمان آمار به منظور تهیه و تنظیم آمار صادرات کشور در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی و مشخص کردن سهم تولیدی و صادراتی اتحادیه از جمله عملکرد هیات مدیره محسوب میشود

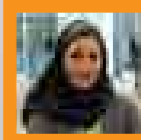
پتروشیمی ایران
 - آئین نامه نحوه برگزاری و اداره جلسات هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران
 - آیین نامه اجرایی کمیته داوری اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران (در حال نگارش)
 - آیین نامه ارزیابی و انتخاب اعضاء فعال اتحادیه (در حال نگارش)
 - شیوه نامه بازرسی و نظارت بر واحدهای تولیدی و بازرگانی (در حال نگارش)
 • اداری کردن واحد طبقه همکف و نصب تابلوی اتحادیه
 • انتشار ۱۴ شماره نشریه تخصصی دنیای انرژی به صورت ماهانه شامل: انعکاس رویدادها و اخبار کمیسیون های تخصصی اتحادیه، اعلام مواضع رسمی تشکل و دیدگاه های مدیران تاثیر گذار اتحادیه، پیام ها، مقالات تخصصی و کارشناسی صاحب نظران شرکت های عضو، مصاحبه با روسا و کارشناسان سازمان ها و نهاد های مرتبط با اتحادیه و انتشار مطالب روز و تحلیل های حوزه نفت و انرژی به دو زبان فارسی و انگلیسی
 • برگزاری اولین دوره آموزشی تجزیه تحلیل فرایندهای صادراتی
 • برگزاری دوره های اول و دوم مسابقات فوتسال اتحادیه
 • دریافت مجوز برگزاری اولین نمایشگاه بین المللی صنایع پایین دستی نفت، گاز و پتروشیمی ایران و عقد قرارداد با مجری و دریافت حمایت از سازمان های متعامل از جمله سازمان توسعه تجارت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، اتاق بازرگانی ایران، اتاق بازرگانی تهران، شرکت ملی نفت ایران
 • مشارکت در رویدادهای اجتماعی و حمایت از آسیب دیدگان ناشی از حوادث مترقبه
 • برگزاری همایش های سالانه اتحادیه در سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ با هدف طرح موضوعات مرتبط با صادرات فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی

حوزه نفت، گاز و پتروشیمی سال ۱۳۹۶
 - تنظیم و بررسی آمارهای صادراتی کشور در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی پنج ماه سال ۱۳۹۷
 - تنظیم و بررسی آمارهای صادراتی کشور در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی هشت ماه سال ۱۳۹۷
 • نگارش، تدوین و تصویب آیین نامه ها، دستورالعمل ها و رویه های اجرایی اتحادیه
 - آیین نامه اجرایی نحوه برگزاری کمیسیون های تخصصی
 - آیین نامه اجرایی عضویت در اتحادیه
 - آیین نامه اجرایی کمیسیون فنی، نظارت و پایش
 - آیین نامه اجرایی برگزاری نمایشگاه های تخصصی
 - دستورالعمل نحوه ارزیابی عملکرد کارکنان اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و

و ادارات دولتی در راستای تأثیرگذاری بر سیاست های اقتصادی کشور، رونق تولید و صادرات فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی از جمله اتاق های بازرگانی ایران و تهران، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، وزارتخانه های نفت، صمت، امور اقتصادی و دارایی، گمرک جمهوری اسلامی، بانک مرکزی، سازمان توسعه تجارت ایران، سازمان ملی استاندارد ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور و مرکز ملی رقابت
 - بیانیه اتحادیه در خصوص تأثیر سیاست تکنرخی کردن ارز در صادرات
 - تعامل سازمان توسعه تجارت با بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی کشور در جهت اثرگذاری بر بخشنامه های ارزی و رفع مشکلات صادراتی اعضاء
 - اثرگذاری بر نحوه قیمت گذاری و کیوم باتوم ضمن برگزاری جلسات مشترک با وزارت صمت، وزارت نفت، انجمن صنفی پالایشگاهی کشور و تولیدکنندگان و صادرکنندگان قیر
 - ارائه و انتشار طرح آسیب شناسی یک دهه فعالیت بورس در ایران
 - ارائه و انتشار طرح آسیب شناسی چرایی عدم اجرا و پیشرفت طرح رتبه بندی در هفت سال گذشته توسط اتاق بازرگانی
 - ارائه و انتشار طرح برقراری امکان جذب یک میلیارد دلار در شش ماهه دوم سال ۱۳۹۷ از صادرکنندگان فرآورده های نفتی
 - ارائه و انتشار طرح سازو کارهای افزایش صادرات انواع فرآورده های نفتی
 • تشکیل دپارتمان آمار به منظور تهیه و تنظیم آمار صادرات کشور در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی و مشخص کردن سهم تولیدی و صادراتی اتحادیه
 - آمارهای ظرفیت واحدهای تولیدی کشور فعال در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی بر اساس پروانه های بهره برداری صادر شده
 - تنظیم و بررسی آمارهای صادراتی کشور در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی از سال ۱۳۹۶-۱۳۹۲
 - تنظیم و بررسی آمارهای صادراتی کشور در

به بهانه‌ی سفر شینزوآبه به تهران

درس‌هایی که باید از پتروشیمی ایران - ژاپن آموخت

نادی صبوری
خبیرنگار حوزه
نفت و انرژی

۲۲ خرداد ماه شینزوآبه نخست‌وزیر ژاپن به تهران آمد، سفری مهم از چند جنبه که در مورد اهمیت آن مطالب زیادی نوشته شده است، اما می‌خواهم از فرصت توجه افکار عمومی به این سفر استفاده کرده و از چیزی بنویسم که شاید در گذر زمان آن را فراموش کرده باشیم.

رابطه ایران با ژاپن حداقل در جنبه اقتصادی، تا سال‌های خیلی زیادی با «پتروشیمی» گره خورده بود، جایی که در سال ۱۹۶۸ و به دنبال سفر ماتسویوکی واکاسوکی یکی از چهره‌های اقتصادی ژاپن به ایران، طرف ایرانی پیشنهاد داد که شرکتی از ژاپن احداث یک واحد پتروشیمی در بندر شاهپور آن زمان (بندر امام فعلی) که پیش از آن قرار بود از طرف یک

شرکت امریکایی انجام شود را به دست بگیرد. سلسله وقایعی که به دنبال این پیشنهاد رخ داد، درس‌های بسیار آموزنده‌ای برای فعالان اقتصادی و آن‌هایی که خواهان کار در یک فضای بین‌المللی هستند دارد.

در میان جامعه آکادمیک ژاپن از سرمایه‌گذاری در پتروشیمی بندر امام، به خاطر مشکلات فراوانی که بعد از ورود ژاپن گریبانگیر آن شد با عنوان «تراژدی» یاد می‌شود. این رازمانی متوجه شدم که در فضای بعد از برجام و رفت و آمدهای ژاپنی‌ها به ایران دنبال منابعی برای مطالعه در مورد آنچه که بر سر پتروشیمی ایران -

در میان جامعه آکادمیک ژاپن از سرمایه‌گذاری در پتروشیمی بندر امام، به خاطر مشکلات فراوانی که بعد از ورود ژاپن گریبانگیر آن شد با عنوان «تراژدی» یاد می‌شود

ژاپن آمده است می‌گشتم. آن موقع به مقاله‌ای با این عنوان «تجزیه و تحلیل تاریخی از مراحل اولیه پروژه پتروشیمی ایران و ژاپن» برخورد کردم که نویسنده‌اش یک دانشگاهی به اسم ناتوشی امنو از دانشگاه هیوگو ژاپن بود. او دقیقاً برای توصیف این سرمایه‌گذاری عظیم ژاپن در ایران که در نهایت با پرداخت غرامت از آن خارج شده است با عنوان «تراژدی» کرده است. در خلاصه‌ترین شکل ممکن قصه پتروشیمی ایران - ژاپن از این قرار است که ایران در آن سال‌ها به شدت به دنبال این بود که پتروشیمی خود را کلید بزند، در این

تأثیری است که شیوه مذاکره طرف ایرانی در این پروژه بر متقاعد کردن طرف ژاپنی به ورود در این طرح گذاشته است. امنو در مقاله‌اش می‌نویسد: میزان «آمدگی ایران» در ارائه وضعیت خود، طرف ژاپنی را بسیار شگفت‌زده کرد: «ایرانی‌ها در آن زمان برنامه ۵ساله توسعه خود و نقش صنعت پتروشیمی در آن را به ژاپنی‌ها ارائه می‌کنند که موجب شگفتی ژاپنی‌ها می‌شود و آنها را به این نتیجه می‌رساند که ایران در این زمینه بسیار جدی است.» هر چند روی دیگر سکه‌ی این رویکرد نیز در جای دیگری این طور مورد اشاره قرار می‌گیرد، در مقاله امنو به نقل از یکی از اعضای مذاکره کننده گروه ژاپنی آمده است: «گروه ایرانی همیشه سعی داشت که ابتکار عمل مذاکرات را

در دست خود نگاه داشته و ژاپنی‌ها را به حاشیه براند.» در واقع ایران با آمادگی و جدیت بالایی که در آن زمان از خود نشان داد توانست طرف ژاپنی را به ورود به پروژه‌ای که چندان متقاعد کننده نبود سوق دهد اما این مسئله را نیز در نظر نگرفت که برای چنین سطحی از همکاری مشترک، طرفین احتیاج دارند حس کنند به میزان مشابهی درگیر و تعیین کننده هستند. مسئله دیگری که باید به آن اشاره کرد، عدم درک درست طرف ایرانی از ساختار سرمایه‌گذاری از سوی طرف ژاپنی است، این موضوع هنوز هم در صحبت‌های فعالان اقتصادی ایرانی به چشم می‌خورد؛ در واقع در چنین سبک نگاهی همواره پیش فرض این طور در نظر گرفته می‌شود که ساختار

فعالیت و سرمایه‌گذاری در کشور مقابل درست مشابه ساختار در ایران است. در مورد تلاش برای متقاعد کردن ژاپن به سرمایه‌گذاری در یک مجتمع پتروشیمی نیز ماجرا به همین شکل بوده است. در مقاله «تجزیه و تحلیل تاریخی از مراحل اولیه پروژه پتروشیمی ایران و ژاپن» آمده است: «در زمان مذاکرات میان ایران و ژاپن شرکت پتروشیمی MBK توسط وزارت صنعت معدن و تجارت ژاپن اداره می‌شد و خود به تنهایی امکان احداث مجتمع پتروشیمی را نداشت. اما به هر حال شاه ایران در آن زمان به شدت مترصد برقراری ارتباط با شرکت‌های غربی برای توسعه اقتصاد ایران بود که یکی از مهم‌ترین روش‌های این توسعه را در صنعت پتروشیمی می‌دید»

بعد سومی که در این میان توجه به آن نکات مهمی دارد این مسئله است که در مذاکرات برای جلب سرمایه‌گذاری و همچنین ایجاد تجارت مشترک، لزوماً تمام افراد در هیات مقابل هم رای و هم نظر نیستند و در نتیجه همیشه ممکن است حتی از کم‌سوت‌ترین روزه‌ها بتوان دیدگاه تیم مقابل را تغییر داد. در این زمینه با توجه به اینکه در طول ۳ سالی که ایران تلاش داشت ژاپن را برای ورود به این پروژه متقاعد کند ۴ گروه مختلف از این کشور به ایران سفر کردند در مقاله امنو آمده است که یکی از افراد گروه «کارشناسان محصول» درباره سفر مهندسان چنین گفته است: «گروه چهارم کار خودشان را یک «ماموریت واقعی» می‌دانستند. در واقع آن‌ها می‌خواستند بگویند که خودشان مهندسان حرفه‌ی بوده و ما، کارشناسان محصول، آماتور هستیم.» او همچنین گفته است: «من فکر می‌کنم آن‌ها می‌خواستند ما را که مسوول راه‌اندازی موقت پروژه پتروشیمی ایران و ژاپن بودیم را تحقیر کنند. از نقطه‌نظر ما نرخ بازگشت سرمایه، سرعت و بازار معیار در اولویت بودند اما به نظر می‌رسد که گروه «مهندسان» به این مسائل اهمیت چندانی نمی‌داد.» برای من به عنوان کسی که تجربه‌ای از کار تجارت ندارد کنکاش در آنچه که در این پروژه گذشته است نشان می‌دهد احتمالاً جدیت، داشتن نقشه راه مشخص و دقیق و پیگیری در متقاعد کردن یک سرمایه‌گذار یا در فروش محصولات و یافتن بازار برای آن‌ها عنصری کلیدی به حساب می‌آیند اما احتمالاً باید همیشه این را هم در نظر گرفت که از آن ور بام افتادن و در حاشیه نگه داشتن طرف مقابل شاید در کوتاه مدت ما را برنده کند اما زخم بالاخره جایی سر باز می‌کند و طرف مقابل بالاخره از چیزی که هنوز عمیقاً آن را نپذیرفته بود بیرون خواهد رفت.

هنگی مدیرعامل پالایشگاه تهران در زمینه همکاری دوسویه با انجمن صنفی پالایشگاهی و اتحادیه صادرکنندگان نفتی به خبرنگار پایگاه اطلاع رسانی اوپکس بیان داشت: پالایشگاه های خصوصی که در حال حاضر در عضویت انجمن صنفی پالایشگاهی هستند دیگر معضلات گذشته را ندارند چرا که در این انجمن با هماهنگی های صورت پذیرفته، جلسات تخصصی با نمایندگان در مجلس شورای اسلامی و وزارت نفت برگزار می شود که در نهایت به رفع مشکلات ختم می شود. از سوی دیگر با توجه به اینکه اغلب شرکت های حاضر در اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفتی از مشتریان ماهستند، در تلاشیم تا تعاملات مناسبی را با این اتحادیه داشته باشیم. به عقیده هنگی، زمانی که شرکت های خصوصی پایگاه مستحکمی همچون انجمن صنفی داشته باشند، می توانند به صورت یکصدا و متحد به بررسی مشکلات و چالش های صنعت خود بپردازند و در نتیجه، پیگیری امور از طریق انجمن صنفی آسان تر خواهد بود. وی افزود: متأسفانه حمایت های لازم از سوی دولت برای بخش خصوصی وجود ندارد و با توجه به این که شش فرآورده این پالایشگاه ها از سوی حاکمیت نرخ گذاری می شود. با این حال شرکت پالایش نفت تهران همکاری بسیار مطلوبی را با صنایع پایین دست خود یعنی قیرسازی و روانکاری داشته و خود را ملزم به تامین خوراک برای این تولیدکنندگان می داند. در نتیجه به گفته مدیرعامل پالایشگاه تهران، باید هم با صنایع پایین دست و هم با بالادست که وزارت نفت است تعامل خوبی داشته باشیم تا در نهایت چرخ اقتصاد بچرخد. هنگی افزود: برای رفاه حال صنایع پایین دست، هر ماه در انجمن صنفی پالایشگاهی، قیمت محصولات را ارائه کرده تا از چندگانگی قیمتی برای مشتریانمان بپرهیزیم. چرا که طبق مصوبه دولت، پالایشگاه های خصوصی باید محصولات غیر حاکمیتی خود را بصورت تیم ورک در انجمن تعیین کنند. البته باید توجه داشت که برخی محصولات در برخی پالایشگاه ها با گرید و کیفیت بالاتر تولید می شود که در نتیجه برای این تفاوت کیفیت نیز قیمت متفاوت خواهد بود. در نتیجه این قیمتگذاری ها کاملاً مهندسی شده است. مدیرعامل پالایش نفت تهران همچنین به ادامه روند تامین خوراک روانکارها و قیرسازی ها از سوی این شرکت تاکید کرد و گفت: در حال حاضر ۴۰ درصد تولید لوبکات از طریق پالایشگاه تهران انجام می شود. همچنین سه شرکت بزرگ روغن سازی مانند نفت پارس، بهران و ایرانول همجوار ما هستند، اغلب نیاز خوراک این شرکت ها نیز از سوی پالایشگاه تهران تامین می شود. وی در خصوص تامین خوراک صنایع قیرسازی نیز گفت: ما محصول و کیوم باتوم را در بورس عرضه می کنیم و این صنایع پایین دست بر حسب نیازشان از مادر بورس خریداری می کنند.

افزایش کیفیت، قاچاق فرآورده های نفتی را کم می کند

وحید ابراهیمی، مدیرعامل شرکت آزمایش نفت ایرانیان در گفت و گو با پایگاه خبری اوپکس در خصوص فعالیت های این شرکت گفت: مجموعه مشاوران آزمایش نفت ایرانیان ۱۰ سال سابقه کار دارد. ایده تاسیس این شرکت از ضعفی که در حوزه فنی و مهندسی بخش پایین دست فرآورده های نفتی وجود داشت، شکل گرفت. بسیاری از فعالان این حوزه در بخش های فنی و مهندسی نیاز به همکاری داشتند و دارند که مهم ترین آن در بخش آزمایشگاهی است. مهم ترین بخش کاری این شرکت نیز در حوزه آزمایشگاهی است که مجوز سازمان ملی استاندارد را نیز دارد. همچنین برای انجام فعالیت های مربوطه، از وزارت نفت در رشته های کاری مختلف مجوز گرفته ایم. وی در ادامه به ارائه جزئیات فعالیت های شرکت پرداخته و گفت: به جز فعالیت بخش آزمایشگاهی، مرکز آموزش فرآورده های نفتی را نیز داریم که در مجتمع فنی و حرفه ای نیز به عنوان یک مرکز آموزش فعالیت می کند و دلیل ایجاد آن، ضعف آگاهی در حوزه فرآورده های نفتی است که در نهایت می تواند تولید محصول با کیفیت تر را به دنبال داشته باشد. در حوزه نشر نیز چندین جلد کتاب چاپ و نشر کرده ایم و در بخش توسعه بازار و پژوهش نیز چندین سیستم و دستگاه را حمایت کردیم که در حوزه تولید، محصولاتی را ارائه می دهد که مشابه خارجی آن بیش از ۵ برابر آن قیمت دارد. مدیرعامل شرکت آزمایش نفت ایرانیان خاطر نشان کرد: اهداف کلی مادر سال ۹۸، علی رغم تمام مشکلات پیش روی تولیدکنندگان؛ این است که در مسیر تولید مواد شیمیایی گام برداریم. طرح های اولیه نیز آماده شده است. اما در بخش آزمایشگاهی هنوز وابستگی هایی به خارج داریم، حال آنکه با توجه به تفاهم نامه ای که قرار است میان شرکت آزما نفت و پژوهشگاه صنعت نفت داشته باشیم، تعدادی پژوهشگر در منطقه آزاد قشم ایجاد خواهد شد. این فعال بخش فرآورده های نفتی اظهار کرد: در بحث موانع و مشکلات تولید و صادرات فرآورده های نفتی، بخش زیادی از مشکلات منوط به عدم دقت به کیفیت است. اگر کیفیت را اولویت اصلی در تولید سرلوحه خود قرار دهیم و مصرف کننده را از آن آگاه کنیم، موضوع قاچاق کم می شود و در مبارزه با قاچاق فعال تر خواهیم بود.

تعهد پالایشگاه تهران به تامین خوراک

همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و اوپکس در صادرات خدمات فنی و مهندسی امکان پذیر است

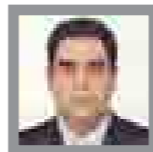
مهدی احمدی مروست، رئیس توسعه کسب و کار پژوهشگاه صنعت نفت در گفت و گو با خبرنگار پایگاه خبری اوپکس، در خصوص وضعیت فعالیت و زمینه های همکاری این پژوهشگاه و اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی گفت: اکنون که فضای تحریم بر اقتصاد کشور سایه انداخته است، می توانیم استفاده دو جانبه از این فضا داشته باشیم تا از تنگنای فعلی با افزایش صادرات خارج شویم. وی در ادامه افزود: واضح است که اتحادیه صادر کنندگان می تواند تدابیری داشته باشد که صادرات انجام شود و موانع را بردارد. ما نیز به عنوان پژوهشگاه در سال ۹۸ این هدفگذاری را داشتیم که خدمات خود را فراتر از مرزها برده و در واقع خدمات را صادر کنیم. در این زمینه پژوهشگاه صنعت نفت و اتحادیه می توانند هم افزایی داشته باشند. احمدی مروست در ادامه گفت: پژوهشگاه به عنوان مرکز تحقیقات وزارت نفت در ۳ حوزه بالادستی، پایین دستی و محیط زیست فعالیت می کند و توسعه فناوری های این حوزه ها را انجام می دهد. توسعه لایسنس تارانه خدمات فناورانه به صنعت نفت و گاز و پتروشیمی، خدمات قابل ارائه پژوهشگاه می باشد. مدیر توسعه کسب و کار پژوهشگاه نفت خاطر نشان کرد: تا کنون عمده مشتریان ما داخلی و اکثراً دولتی ها بودند. با توجه به فضای فعلی، به دنبال آن هستیم که در بازارهای بین المللی ورود کنیم. در این بخش هم افزایی با شرکت هایی که صادرات محصول دارند و عمدتاً زیرمجموعه اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی هستند، می تواند به عنوان بازوی محرکی برای ما به شمار بیاید. زیرا صادر کنندگان می توانند در شناخت فضای اقتصادی و سیاسی کشورهای هدف صادراتی به ما کمک کنند. در زمینه توسعه لایسنس، پاکسازی آب و خاک آلوده و همچنین توسعه خدمات پژوهشی در صنایع بالادستی نیز می توانیم انجام خدمات داشته باشیم. به گفته احمدی مروست، پژوهشگاه در زمینه توسعه صادرات لایسنس با اندونزی، سوریه و مالزی نیز مشارکت قابل اتکایی داشته است. وی در ادامه افزود: حال آن که شرکت های اتحادیه بخواهند به پژوهشگاه کمک کنند که صادرات خدمات فنی و مهندسی داشته باشیم، با توجه به این که تحریم در این بخش کم رنگ است، می تواند برای دو طرف انتفاع ساز باشد. همچنین وی از بومی سازی ساخت مواد شیمیایی مورد استفاده در حفاری، صنایع فرآورش نفت و گاز و پالایشگاه ها و پتروشیمی ها با فناوری پژوهشگاه نام برد که می تواند توسط شرکتهای زیرمجموعه اتحادیه به خارج از کشور صادر شوند. احمدی مروست اعلام کرد پژوهشگاه به تازگی استفاده از خدمات شرکتهای خصوصی را برای صادرات محصولات و فرآورده های دانشی خود به خارج از کشور مصوب کرده که با اعلام فراخوان در آینده نزدیک، شرکتهای توانمند می توانند نسبت به ارائه خدمات پژوهشگاه در بازارهای بین المللی و منطقه ای اقدام نمایند.

استارتاپ های حوزه نفت و گاز باید فعالیت خود را گسترش دهند

به گزارش پایگاه خبری اوپکس، رضا پدیدار، رئیس کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق بازرگانی تهران در همایش راهکاری های افزایش سهم بخش خصوصی در بازارهای بین المللی انرژی گفت: هم اکنون با چالش بزرگی در اقتصاد کشور مواجه شده ایم که مربوط به نقش پررنگ بخش دولتی، خصولتی ها و صندوق های باننشستگی در اقتصاد کشور است و باعث گوشه نشینی بخش خصوصی و تعاونی شده است. وی در ادامه افزود: هم اکنون ۸۵ درصد از اقتصاد کشور در دست ۳ بخش مذکور است و از ۱۶ درصد باقی مانده، تعاونی ها تنها ۱.۹ درصد را به خود اختصاص داده اند که نشان از تضعیف شدن تعاونی ها در سال های اخیر دارد. پدیدار خاطر نشان کرد: هم اکنون نگاه راهبردی به افزایش فعالیت بخش خصوصی تنها در کاغذ میسر شده است اما جنبه عملیاتی ندارد. از طرف دیگر حمایت های رانتی از بخش های خاص و خصولتی ها، در حال خفه کردن بخش خصوصی است در حالی که باید به تدوین استراتژی و ارائه راهبرد عملیاتی منجر شود. این فعال حوزه نفت و گاز همچنین به ظرفیت های بخش خصوصی برای پیشبرد اهداف توسعه اقتصادی اشاره کرد و گفت: جذب نیروی کار متخصص، نگاه و اندیشه بهره ور پرور، قابلیت چانه زنی و مذاکرات برد-برد، توانایی استفاده از امکانات و تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری پیشرفته در کنار سوابق قبلی و بین المللی می تواند به توسعه توان صادراتی کشور چه در حوزه انتقال دانش و خدمات فنی و مهندسی و چه در حوزه تولید و صادرات کالایی کمک کند. به گفته پدیدار، در مقابل این حجم از توانمندی و ظرفیت بخش خصوصی مشکلاتی همچون عدم توانایی تامین مالی، عدم وجود راهبردهای هم افزایی با بخش دولتی در تصمیم گیری و مقررات گذاری وجود دارد که مانع از تجمیع توان ظرفیت های کشور برای رشد و بهره وری می شود. این کارشناس حوزه نفت و انرژی در ادامه به ضرورت افزایش حضور استارتاپ های حوزه نفت و گاز در توسعه اقتصادی این بخش پرداخت و گفت: هم اکنون در آمریکا و اروپا، بخش بزرگی از بازار نفت و گاز و انرژی را استارتاپ ها در اختیار گرفته اند. اما در ایران هنوز این حوزه جای رشد بسیار دارد. بنابراین با افزایش رشد کمی و کیفی آنها، چنانچه حمایت لازم انجام شود، میتوان به بهبود اوضاع امیدوار شد.

پنجمین همایش راه کارهای افزایش سهم بخش خصوصی در بازارهای بین المللی انرژی

مهندس مهرداد سعادت دهقان
مدیرعامل شرکت آذر
روانسانز (پترونول)

تحریم های ناجوانمردانه و خصمانه، بصورت مداوم و بی وقفه، طی چند سال اخیر، پیکر تولید، اقتصاد، و صادرات کشورمان را هدف قرار داده است و چه بسا به نقل از خود تحریم کنندگان، سخت ترین آن را در طول تاریخ معاصر در حال تجربه هستیم. ایران عزیز ما، بعنوان یک کشور صاحب نام در زمینه صادرات نفت و محصولات پایین دست این صنعت، در دنیا شناخته شده است و این بدان معناست که اگر بتوان به روند صادرات آن سرعت بخشید و آن را از افول و رکود حاصل تحریم ها، نجات داد، قدم موثر و بزرگی در کاهش آزار تحریم ها بر تولید، و همچنین از دست ندادن سهم بازار آن محصولات در بازارهای خارجی قلمداد می گردد. بیشترین سهم بازار صادرات محصولات روغن در حیطه چهار شرکت معظم دولتی بوده و هست و توسعه صادرات بدون در نظر گرفتن تصمیمات کلان مدیریتی این چهار پالایشگاه، امری دور از دسترس و غیر حرفه ای به نظر می رسد. هدف اصلی تحریم ها، شرکت های دولتی و نهادهای موثر اقتصادی در کشور بوده است و یقیناً آثار منفی فشارهای خارجی را می توان در این چهار پالایشگاه دولتی نیز تحقیق و رصد نمود. تلاش مدیران محترم و با سابقه آنها در کوتاه کردن مسیر صادرات محصولاتشان به خارج از ایران، با توسل به تجار خرد و کلان خارجی، امری طبیعی به نظر می رسد، حال آنکه پتانسیل بسیار موثر و در دسترس تری در کشور، قابل استفاده در این راه و هدف می باشد که آن شرکت های تولیدی بخش خصوصی روانکار معرفی می گردد. در نیم نگاه اول شاید بخش خصوصی بعنوان رقیب در این امر تلقی شود حال با تعمیق نگرش و تحلیل شرایط کنونی بازار جهانی، می توان دریافت که نه تنها رقیب نبوده و نیستند بلکه با گردش حجم کنونی صادرات پالایشگاه ها در تولیدی های خصوصی، می توان به چند هدف مضاعف ذیل نیز دسترسی پیدا کرد: بدواً، حجم بالاتر تولید در بخش خصوصی، تحرک بازار و شوق و توان بالاتر اقتصاد داخلی را به همراه خواهد داشت. متعاقباً از خروج ارزش افزوده محصولات و حتی مواد صادراتی تجار واسط خارجی، جلوگیری به عمل آمده و باعث رونق بیشتر بخش توسعه بازار می گردد. فلذا پیشنهاد نگارنده به عنوان یک تولید کننده و صادر کننده نمونه در سال های گذشته این است که به جای صادرات روغن پایه پالایشگاه توسط واسطه های خارجی، آن هم با قیمت کمتر از فروش در بازار داخلی ایران، می توان آن را تحویل شرکت های تولیدی بخش خصوصی نمود که با تبدیل آن به محصول روانکار و همچنین صادرات آن با نام خود پالایشگاه ها و یا بخش خصوصی، ارزش افزوده بیشتری را تحصیل کرده و از خام فروشی نیز جلوگیری گردد. حال اگر ارائه این روغن پایه به بخش خصوصی، منوط به شرط صادرات گردد، از نگرانی احتمالی ورود به بازار داخلی نیز می توان جلوگیری کرد و چرخ تولید داخل نیز در سال رونق تولید، سریعتر خواهد چرخید. به امید آنکه روزی، مدیران محترم پالایشگاه های صاحب نام، با در نظر گرفتن تجربه مفید و ملموس بخش خصوصی و چابکی آنان در دور زدن تحریم ها، طی جلسات حضوری با کارشناسان تولیدی های خصوصی، به دنبال دریافت پیشنهادی جدید و مفید، نقش جدیدی را در روند حیات و توسعه صادرات، ایفا نمایند.

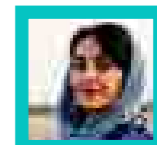
رویکرد معقول جایگزین فرایند فعلی

پنجمین همایش راه کارهای افزایش سهم بخش خصوصی در بازارهای بین المللی انرژی هم زمان با بیست و چهارمین نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران با اهتمام تشکلهای بزرگ بخش خصوصی کشور در حوزه انرژی، در سالی که مزین به نام «رونق تولید» گردیده است، در راستای تبیین مطالبات، دیدگاهها و راهکارهای مورد حمایت بخش خصوصی و در جهت توسعه همکاریهای بین المللی و بازارهای صادراتی و نیز ارائه چشم انداز کلان صنعت نفت کشور برگزار گردید. با توجه به اینکه ضرورت تعاملات دولت و بخش خصوصی در راستای بهبود فضای کسب و کار و تقویت بنیه اقتصادی ملی در مواجهه با تحریمهای ظالمانه و استعماری، بیش از پیش نمایان است. لذا نقش تشکلهای اقتصادی بخش خصوصی در راستای قومدهی به ارتباطات بخش خصوصی و دولت و نیز حرکت به سمت تعامل مثبت با تمامی کشورهای دنیا به ویژه کشورهای هم جوار در راستای دستیابی به توسعه پایدار، ایجاد ثبات اقتصادی، در اولویت قرار گرفتن مبارزه مستمر و همراه با اراده جمعی با فساد و هماهنگ سازی فعالیتهای ارکان اقتصادی در جهت نیل به امنیت و رشد اقتصادی، با توجه به تجربیات سالهای گذشته در پذیرفتن مسئولیتهای مهم و تاثیر گذار بسیار بی بدیل مینماید. بنابراین و در راستای اهداف فوق، راه اندازی «نظام رگولاتوری» در راستای ایجاد و حفظ وحدت در رویه های اقتصادی بین دولت و بخش خصوصی و پرهیز از رفتارهای سلیقه ای و دستوری در فضای کسب و کار با بهره گیری از تجربیات کشورهای توسعه یافته و تدوین «نقشه جامع انرژی کشور» با همکاری دولت، مجلس، مجمع تشخیص مصلحت نظام با هماهنگی و همراهی تشکلهای برگزار کننده این همایش به عنوان ارکان و اجزای اصلی صنعت نفت و انرژی کشور پیشنهاد و تاکید می گردد. فعالان بخش خصوصی انرژی کشور به عنوان موتور محرک اصلی اقتصاد کشور، امروز این ظرفیت را در خود ایجاد نموده اند تا ضمن پاسخگویی کامل به نیاز داخلی، سهم قابل توجهی از بازار بین الملل را نیز کسب نمایند؛ اما برای رسیدن به این هدف، پیشنهادها، چالش ها و اقدامات لازم به شرح ذیل اعلام می گردد: ۱- برنامه ریزی و بستر سازی برای ایجاد شرکت های بین المللی با مشارکت های غیر دولتی و سازمان توسعه تجارت با رویکرد مدیریت بازار کشورهای هدف صادراتی و جلوگیری از رقابت های غیر حرفه ای و مخرب ۲- مشارکت موثر مادی و معنوی در برگزاری نشست های تجاری و حضور در رویدادهای بین المللی به راهبری اتاق های مشترک با مشارکت طرف های تجاری در بازارهای هدف صادراتی که منجر به پیگیری دقیق توافقات به عمل آمده خواهد شد. ۳- تعریف و شفاف سازی سهم شرکت های ایرانی غیر دولتی حوزه انرژی در دو بخش صادرات و واردات تکنولوژی در تفاهم نامه ها و موافقت های بین المللی دولت با کشورهای هدف صادراتی به ویژه کشورهای همسایه ۴- اختصاص میز انرژی در کشورهای هدف صادراتی برای بررسی بازار، ظرفیت سازی مشترک، توسعه تعاملات تجاری و آگاهی از استانداردها و رویه های روزآمد جهانی ۵- تخصیص خط اعتباری ویژه جهت بازار سازی بین المللی از محل صندوق توسعه ملی ۶- تسریع در وصول مطالبات بخش خصوصی از دولت، فراهم آوردن تسهیلات و سرمایه در گردش مورد نیاز سازندگان و فعالان اقتصادی حوزه انرژی و نیز ارائه ضمانت نامه های دولتی برای استفاده از فایناس های خارجی و تضامین پروژه ها در بازارهای هدف صادراتی با مشارکت نهادهایی همچون صندوق ضمانت صادرات ایران و بانکهای کشور ۷- تسریع و تسهیل در بستر سازی مناسب ارتباط بین بانکی کشور با بازارهای هدف صادراتی ۸- پذیرش جایگاه دولت به عنوان ناظر، تنظیم کننده روابط، مناسبات و بسترها و واگذاری کلیه مسئولیت های اجرایی در حوزه صادرات به نهادهای فعالان آگاه و متخصص در بخش خصوصی ۹- ایجاد مسیر سبز با رویکرد به دور ماندن شرکت های صادرات محور از نابسامانی مولفه های اقتصادی و بی ثباتی قوانین

مقایسه صنایع پتروشیمی کره جنوبی و ایران

سارا مالکی
خبیرنگار حوزه
نفت و انرژی

کره جنوبی کشوری است که به لحاظ تاریخی در برهه‌های زمانی تقریباً یکسان با ایران، وارد فاز صنعتی شدن شده است. همین هم‌زمانی باعث شده است تا صنایع مختلف مانند فولادسازی یا خودروسازی در ایران و کره جنوبی با یکدیگر مقایسه شوند. صنعت پتروشیمی نیز از دیگر صنایعی است که محل مقایسه میان دو کشور قرار می‌گیرد. علاوه بر هم‌زمانی شروع به کار صنایع مختلف در ایران و کره جنوبی، یکی از مهم‌ترین علت‌های مقایسه وضعیت صنایع مختلف در این دو کشور، رشد چشم‌گیر این صنایع در کره جنوبی است. از همین رو این مقایسه‌ها تبدیل به فرصتی برای شناسایی

کاستی‌ها در ایران و رموز موفقیت در کره جنوبی شده است. بر اساس آخرین آمار منتشرشده از سوی Cefic Chemdata International، کره جنوبی در سال ۲۰۱۸ با فروش ۱۲۲ میلیون دلاری، رتبه پنجم‌رادر میان کشورهای صادرکننده محصولات پتروشیمی داشته‌حال آنکه ایران با وجود دارا بودن منابع هیدروکربوری سرشار و سابقه طولانی شروع فعالیت در صنایع پتروشیمی، دارای جایگاهی قابل اشاره در میان غول‌های پتروشیمی نیست. بر اساس گزارش‌های موجود از حدود ۳۱ میلیون تن تولیدات قابل فروش در ایران حدود ۲۲ میلیون تن آن با ارزش ۱۲ میلیارد دلار به ۳۰

کشور مقصد صادر می‌شود. از همین رو بررسی‌های مختلفی میان صنایع پتروشیمی دو کشور از روند شکل‌گیری آن تا نقطه‌ای که حالا در آنجا قرار دارند انجام‌شده تا شاید با الگوبرداری از مسیری که کره جنوبی رفته، ایران نیز بتواند به جایگاه واقعی خود در صنعت پتروشیمی دست پیدا کند. یکی از این بررسی‌ها توسط افسانه شفیی، عضو هیئت‌علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی اتاق تهران انجام‌شده است تا مقایسه‌ای از الگوی توسعه صنایع پتروشیمی در ایران و کره جنوبی به دست دهد. نتایج پژوهش‌هایی از این دست می‌تواند در توسعه صنعت پتروشیمی کشور راهگشا باشد.

تولد صنایع پتروشیمی در کشوری بدون منابع نفت و گاز

نقطه شروع توسعه صنایع پتروشیمی در کره جنوبی، دهه ۹۰ میلادی بود؛ یعنی زمانی که دولت این کشور نخستین گام‌ها برای تأسیس سه منطقه ویژه پالایش نفتا (اولسان، دایسان، یئوسو) را برداشت تا خوراک موردنیاز برای توسعه این صنعت را فراهم سازد. این روند از حوالی سال ۱۹۶۶ آغاز شده و طی چند برنامه توسعه به اهداف خود دست‌یافته‌اما جذب سرمایه خارجی یا توسعه مناطق پتروشیمی بزرگ‌تر همچنان در کره جنوبی در دستور کار قرار دارد. به این ترتیب دولت کره جنوبی برنامه‌ای مدون شامل هفت مرحله برای ارتقای رقابت‌پذیری صنایع شیمیایی این کشور داشته که گام‌به‌گام آن را اجرا کرده و به نتیجه رسانده است. صنعت پتروشیمی در کره جنوبی بدون آنکه از مزیت طبیعی خوراک برخوردار باشد، با تکیه بر برنامه‌ریزی، جایگاه جهانی خود را پیدا کرد. سیر راهبردهای توسعه تجاری در این کشور به صورتی بود که ابتدا با توسعه واردات مواد اولیه و واسطه‌های اساسی توان تولید کالای نهایی به وجود می‌آمد، سپس برنامه‌های حمایت از تولید داخل و جایگزینی واردات (افزایش عمق ساخت داخل)، نیاز به واردات را کاهش میداد. به این ترتیب در برنامه اول توسعه صنایع پتروشیمی در کره جنوبی؛ تولید خوراک دولتی، واردات مواد نفتی به صورت دولتی، تقویت زیرساخت‌های پشتیبان و تحریک تقاضا در بازار صنایع پایین‌دستی در دستور کار قرار گرفت. دولت کره جنوبی تا پیش از رسیدن به برنامه‌های ششم حمایت‌های خود از پتروشیمی‌ها را به تدریج کاست تا این که در برنامه ششم توسعه، حمایت‌های مستقیم را کنار گذاشت و تجهیز پتروشیمی‌ها به نیروی انسانی متخصص، تحقیق و توسعه و آزادسازی بازار محصولات پتروشیمی را در پیش گرفت. در برنامه هفتم توسعه نیز تکمیل آزادسازی در صنایع پتروشیمی، ادغام و تملک سهام شرکت‌های پتروشیمی، بسط عمودی صنایع پایین‌دستی به سمت صنایع پتروشیمی و اتحادهای استراتژیک بین شرکت‌ها

صورت پذیرفت. به این ترتیب پس از تأسیس سه منطقه ویژه پالایش نفتا بین سال‌های ۱۹۶۶ تا ۱۹۹۷، ادغام و تملک سهام در شرکت‌های نفتی بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۳ انجام شد. پس از آن بین سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۸ روند ایجاد بورس کشورهای تأمین‌کننده نفت کره جنوبی (COPEX) آغاز شد و با اعطای مشوق برای سرمایه‌گذاری در بخش اکتشاف و استخراج نفت ادامه پیدا کرد. در رابطه با عرضه مواد واسطه‌ای (میان دست) نیز در تاریخ‌های یادشده، فعالیت‌هایی همچون برنامه‌ریزی متمرکز تولید محصولات شیمیایی و تنظیم قیمت تولیدات شیمیایی، نرخ‌های بالای تعرفه روی تولیدات میان‌دستی شیمیایی و مداخله دولت در بازار نرخ‌ارز ادامه داشت تا در گام بعدی نرخ تعرفه تولیدات میان‌دستی به تدریج کاهش یابد و شرایط رقابت در بازار ایجاد شود. در این بخش، آخرین قدم آزادسازی قیمت تولیدات میان‌دستی شیمیایی و آزادسازی واردات محصولات شیمیایی میان‌دستی بود که در سال ۲۰۰۴ محقق شد. برنامه دولت کره جنوبی برای توسعه صنایع پایین‌دست نیز به این شکل بود که در کنار اعطای مشوق‌های سرمایه‌گذاری خارجی، الزاماتی صادراتی برای آن‌ها طراحی کرده تا سهم بازار این کشور گسترش پیدا کند. آینده پژوهی تحولات بازار محصولات شیمیایی توسط دولت و ارائه نتایج آن به شرکت‌های خصوصی دیگر اقدامی بود که برافزایش سهم بازار جهانی کره جنوبی از فروش محصولات پتروشیمی اثرگذار بود. به این ترتیب کره جنوبی از دهه ۹۰ میلادی تاکنون همواره توسعه خوشه‌های صنعتی منطقه‌ای، همکاری‌های بین منطقه‌ای و ایجاد شبکه‌های جهانی را در سطح کلان دنبال کرده و در حوزه صنعت پتروشیمی نیز در توسعه مقیاس فعالیت واحدهای پتروشیمی و جلب سرمایه‌های خارجی فعالیت‌های بسیاری داشته است.

درس‌های ایران از کره جنوبی

ایران به‌عنوان کشوری با منابع سرشار هیدروکربوری و مزیت‌های طبیعی بسیار

کره جنوبی در سال ۲۰۱۸ با فروش ۱۲۲ میلیون دلاری، رتبه پنجم‌رادر میان کشورهای صادرکننده محصولات پتروشیمی داشته‌حال آنکه ایران دارای جایگاهی قابل اشاره در میان غول‌های پتروشیمی نیست

• صادر کننده ممتاز کشوری در سال ۹۴

• صادر کننده نمونه در سال های ۸۰ - ۸۳ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹

• واحد صنعتی نمونه استان اصفهان در سال ۸۵

• دارای گواهی عضویت در انجمن صادر کنندگان نمونه و برتر ایران به شماره عضویت ۹۶۰۳۳

بزرگترین تولید کننده و صادر کننده محصولات:

- زله تر کننده کابل های مخابراتی
- گرانول واکس
- شمع زینتی

- پار افین، پلیمر صنعتی، دار وینیل و یهد اشتی مطابق با USP/BP
- پار افین واکس صنعتی و یهد اشتی مطابق با USP/BP
- واکس آمین دار وینیل و یهد اشتی مطابق با USP/BP
- سدابیمتر و لایوم، سولفونات

**ROSE
POLYMER**

www.rosepoly.com   info@rosepoly.com
sales.rosepolymer@gmail.com
تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۵۹۹۳۴   فکس: ۰۲۱-۸۸۷۶۶۵۴

به دست می آید. در واقع مهم ترین چالش های ارتقای رقابت پذیری در صنایع شیمیایی ایران نخست به وجود نداشتن توازن زنجیره تولید محصولات پتروشیمی بازمی گردد. در این زمینه نبود حاکمیت و نقشه راه توسعه، نبود انسجام میان سیاست های مشوق تولید و سرمایه گذاری، تنظیم بازار و رگلاتوری در بازار خوراک و محصولات، ضعف دسترسی به دانش فنی تولید بسیاری از محصولات میان دستی پتروشیمی، ضعف ارتباط صنایع شیمیایی با صنایع پایین دستی از مهم ترین چالش ها هستند. از دیگر سو کاهش اثر مزیت های منابع در رقابت پذیری تولیدات شیمیایی نیز از دیگر چالش های پیش روی صنعت پتروشیمی در ایران است. در این زمینه تولید محصولاتی با ارزش افزوده پایین و دارای پیچیدگی کم از مهم ترین مشکلات است. مهم ترین توصیه ها در این زمینه از سوی کارشناسان توسعه زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی با استفاده از منابعی مانند صندوق توسعه ملی یا بانک ها با اتکای وثیقه

از جمله نزدیکی به آب های آزاد و همچنین نیروی متخصص، شاید آن طور که باید موفق به طی مسیر توسعه در صنعت پتروشیمی نبوده است. با وجود کاستی های فراوان، این صنعت در ایران پس از طی مراحل نسبی توسعه خصوصی سازی شده اما مسیر خصوصی سازی این صنعت نیز طبق گفته کارشناسان به درستی طی نشده است. باین حال جذابیت این حوزه و پتانسیل های فراوان آن باعث می شود راه توسعه و ترقی به روی این صنعت باز باشد. اگر چه در ایران در سطح کلان موانعی برای رقابت پذیری کلان صنعتی وجود دارد اما آنچه با مطالعه روند توسعه صنایع پتروشیمی در کره جنوبی می تواند برای ایران آموزنده باشد؛ ایجاد هم زمانی و تناسب میان سیاست های تنظیم بازار خوراک، تولیدات واسطه های پتروشیمی و تحریک تقاضا است. باز تنظیم فضای تنظیمی سرمایه گذاری در صنایع پتروشیمی به منظور جلب سرمایه گذار خارجی نیز از دیگر دروس مهمی است که با مطالعه کره جنوبی برای ایران

بهارانه اوپکس

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران در بهار ۱۳۹۸ همانند دیگر فصول برنامه ها، طرحها و راهبردهای گوناگونی را در رشد و ارتقای اهداف صادراتی خود تجربه نموده است برگزاری جلسات با مدیران نهادها و سازمان های گوناگون دولتی و بخش خصوصی، برگزاری کمیسیون های تخصصی فرآورده های نفتی و اقدامات مهم اتحادیه در بخش های اقتصادی، صادرات و اجتماعی از جمله این موضوعات هستند. بنا داریم در پایان هر فصل اهم این برنامه ها را در ماهنامه دنیای انرژی منعکس نماییم.

پرونده اول: بهارانه اوپکس

دیدار هیئت مدیره اوپکس از ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز

دیدار نوروزی هیئت رئیسه و دبیر کل اتحادیه با آقای دکتر هندیانی و آقای افشاریان و در محل ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز انجام شد و در این دیدار مشکلات صادراتی هر یک از کمیسیون های اتحادیه مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر گردید جلسه ای با حضور آقای افشاریان در سالن کنفرانس اتحادیه برگزار گردد.

بررسی مشکلات ارزی و ایجاد نهاد رگولاتوری

اردیبهشت ماه دیدار آقای تاجیک عضو هیئت مدیره و آقای رفیعی فر دبیر کل اتحادیه با آقای حجتی معاون مالیات های مستقیم و معاونان، در این جلسه موضوعاتی چون مشکلات ارز در سامانه نیما و ایجاد نهاد رگولاتوری مورد بررسی قرار گرفت و مقرر گردید جلسه ای با حضور اعضای اتحادیه در دبیرخانه جهت پاسخگویی مشکلات مالیاتی اعضای اتحادیه توسط یکی از معاونین آقای حجتی تشکیل گردد.

نشست های تخصصی مشترک با پالایش و پخش

در اردیبهشت ۹۸، آقایان اسلامی، باقریان، صرامی، شیخی و رفیعی فر از اتحادیه اوپکس با آقای صادق آبادی مدیرعامل پالایش و پخش، آقای خسروی مدیربازرگانی و آقای مروج مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی دیدار کردند در این جلسه مقرر گردید در خصوص وضعیت صادرات و بازرگانی فرآورده های نفتی نشست های تخصصی مشترک برگزار گردد.

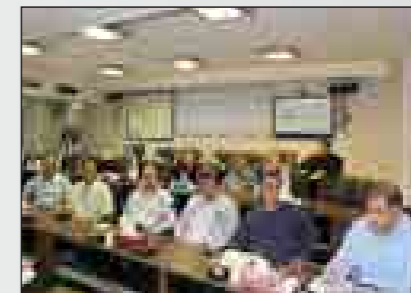

هم افزایی با وزارت نفت در دیدار با معاون امور بین الملل این وزارتخانه

دیدار صمیمانه اسلامی رئیس هیئت مدیره و رفیعی فر دبیر کل اتحادیه با زمانی نیا معاون امور بین الملل، پارسانیا مدیر کل حوزه کشورهای عربی، آفریقایی و آسیایی و اسماعیلی مدیر کل حوزه امریکا، اروپا و کشورهای حاشیه دریای خزر وزارت نفت، در این دیدار رئیس هیئت مدیره و دبیر کل اتحادیه ضمن ارائه گزارشی از فعالیت های جاری اتحادیه بر لزوم همکاری های وزارت نفت در زمینه تامین خوراک، رگولاتوری، مشکلات واحدهای تولیدی اتحادیه و ... گفتگو کردند.

بررسی قیمت خوراک واحدهای پرافینی

کمیسیون فرآورده‌های پرافینی در تاریخ ۸ اردیبهشت و به ریاست آقای ضویی با بحث و بررسی پیرامون بازارهای جهانی پرافین و کس، فوتس اوپل، وازلین و پرافین مایع و بررسی قیمت خوراک واحدهای تولید پرافین تشکیل گردید

دیدار هیئت مدیره با معاون فنی و امور گمرکی گمرک

در دیداری که اعضای هیئت مدیره و دبیر کل اتحادیه با آقای ارونقی معاون فنی و امور گمرکی گمرک جمهوری اسلامی ایران داشتند عنوان گردید چنانچه مطالب و مشکلات اعضاء اتحادیه در رابطه با مسائل گمرکی به معاونت فنی و امور گمرکی منعکس شود، با توجه به جنبه عملیاتی آن بررسی و در صورت امکان راهکارهای رفع آنها عملیاتی شود. همچنین با توجه به صدور بخشنامه‌های ارزی متعدد، بلاتکلیفی در نقل و انتقالات ارزی و مهم‌ترین آن تفاوت نرخ‌های خرید و فروش ارز صادرکنندگان در سامانه‌های نیما و سنا طی نامه‌ای از سوی اتحادیه درخواست شد، به منظور بررسی این موضوعات و ایجاد وحدت رویه در ارزش گذاری کالاهای صادراتی که مبنای تعهدات صادرکنندگان محسوب می‌شود؛ جلسه کارشناسی به همراه نمایندگان بانک مرکزی، دفتر بررسی و تعیین ارزش، صادرات گمرک و اعضاء اتحادیه برگزار گردید.

دیدار با عضو مجمع تشخیص در وزارت نفت

در جلسه‌ای که با آقای آقامحمدی رئیس کمیسیون اقتصاد کلان و بازرگانی و اداری مجمع تشخیص مصلحت نظام در تاریخ ۲۵/۰۲/۹۸ در وزارت نفت تشکیل شد به منظور بحث و بررسی جهت رفع مشکلات تولیدکنندگان و صادرکنندگان موضوعاتی نظیر رفع مشکلات پیش آمده در سه ماهه آخر سال ۹۷ توسط کارگروه تعیین ماهیت فرآورده‌های نفتی، روان سازی صادرات، اصلاح بخشنامه‌های ارزی، خروج خوراک مورد نیاز واحدهای تولیدی از بورس، اصلاح ارزش‌های صادراتی، استرداد مالیات بر ارزش افزوده، ایجاد نهاد رگولاتوری، تخصیص و کیوم باتوم و روند صدور مجوز تولید قیر مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

برگزاری اولین نمایشگاه صنایع پایین دست

با توجه به تلاش‌ها و پیگیری‌های مستمر اتحادیه، موافقت همه دست‌اندرکاران و حمایت معنوی چندین سازمان و ارگان از جمله اتاق ایران، سازمان توسعه تجارت، شرکت نفت، سازمان ملی استاندارد و... مجوز برگزاری این نمایشگاه صادر گردید و در نهایت منجر به عقد قرارداد گردید. در این رابطه مقرر شده است، اتحادیه به‌عنوان سیاست‌گذار و شرکت راهکار تجارت به‌عنوان مجری برای برگزاری نمایشگاه باهم همکاری نمایند. برنامه آماده‌سازی و اجرای نمایشگاه در دست اجرا بوده و در اواخر پاییز سال جاری برای اولین بار در کشور اولین نمایشگاه بین‌المللی صنایع پایین دستی نفت، گاز و پتروشیمی ایران برگزار خواهد شد.

دیدار با مودودی، سرپرست سازمان توسعه تجارت

دیدار آقایان باقریان و صرامی اعضای هیئت مدیره و آقای رفیعی فر دبیر کل با آقای مودودی سرپرست سازمان توسعه تجارت، در این دیدار مشکلات صادراتی اعضا اعم از ارز، خوراک، حمل و نقل دریایی و بازرگانی بررسی شده و آقای مودودی پیشنهاد داد برای بررسی و رفع مشکلات و موانع صادراتی اتحادیه، زنجیره‌ای با حضور حداکثر ۹ کارشناس که به نوعی با مشکلات درگیر هستند تشکیل گردد و پس از کارشناسی و ارائه راه حل‌های مفید به صورت مکتوب به سازمان توسعه تجارت ارائه گردد. سازمان توسعه تجارت نیز برای پیگیری و رفع موانع، امکانات فیزیکی سازمان و پشتیبانی رسانه‌ای به اتحادیه ارائه خواهد کرد. همچنین مسائل و مشکلات ارزی اعضا مطرح شد و خواسته اصلی اتحادیه این بود که دولت از کنترل دستوری سامانه نیما دست بردارد تا بازار خودش به تعادل برسد. برگشت ارز به این صورت نه تنها ممکن نیست بلکه موانع زیادی را نیز در مسیر صادراتی شرکت‌ها ایجاد می‌کند. در وضعیت و شرایط موجود امکان ایفای تعهدات ارزی برای صادرکنندگان مقدور نیست و باید راهکار مناسبی برای آن تعریف و اجرایی شود.

نشست هم‌اندیشی با عضو کمیسیون اقتصاد مجلس

در دیدار جمعی از اعضای هیئت مدیره و دبیر کل اتحادیه با فرید موسوی، نماینده تهران و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، رفیعی فر ضمن معرفی اتحادیه، زمینه فعالیت اعضا و طبقه‌بندی کمیسیون‌های تخصصی، به انجام کارهای کارشناسی اتحادیه در حوزه جمع‌آوری، پایش و تحلیل آمارهای مربوط به تولید، صادرات و همچنین ارائه طرح‌های کارشناسی در حوزه بورس و ارز و ارسال آن به تمام نهادهای ذی صلاح نظیر وزارت نفت، وزارت صمت، سازمان توسعه تجارت، اتاق‌های بازرگانی و همچنین مجلس شورای اسلامی پرداخت و در ادامه به ارائه توضیحاتی در خصوص طرح‌های ارزی ارائه شده در

ابتدای تابستان ۹۷ مبنی بر عدم اجرای بخشنامه‌های اعلام شده در حوزه تولید و صادرات به دلیل خرید کالا با ارز بالاتر و فروش همان کالا با ارز پایین تر اشاره نمود و عنوان کرد با وجود اینکه شرکت‌های بخش خصوصی هنوز کالای مدنظر خود را دریافت نکرده‌اند اما مبلغ مورد نظر را به صورت کامل و نقدی پرداخت می‌نمایند ولی با این وجود این اختلاف به حساب پالایشگاه‌ها واریز شده و دولت دوباره آن را از بخش خصوصی طلب می‌کند. همچنین دبیر کل اتحادیه در راستای اقدامات اتحادیه مبنی بر ارائه راهکارهای حل مشکلات مطرح شده، به حضور ملاوم اتحادیه در شورای گفتگو در کنار وزیران و نمایندگان مجلس و پیگیری دوساله این اتحادیه جهت ایجاد نهاد رگولاتوری که متأسفانه همچنان به سرانجام نرسیده است اشاره کرده و خواستار آزادسازی نفت سفید و نفت کوره جهت کاهش مشکلات دولت شد. و خواستار برگزاری جلسه‌ای در کمیسیون عمران و با حضور نمایندگان وزارت نفت و وزارت راه شد تا این مشکل قبل از پایان سال مالی که انتهای تیرماه است حل گردد. موسوی در خصوص خواسته‌های ذکر شده نیز گفت: متأسفانه اتاق بازرگانی ایران که مسئول پیگیری مشکلات بخش خصوصی است و در شورای عالی صادرات، شورای اقتصاد، صندوق توسعه ملی و شورای پول و اعتبار بانک مرکزی دارای جایگاه و نماینده می‌باشد در راستای حل مشکلات فوق تلاش چشمگیری انجام نمی‌دهد و از فرصت‌های داده شده بهره کافی نمی‌برد. در خصوص ارائه پیشنهادهایی نظیر آزادسازی نفت سفید و نفت کوره که منجر به افزایش درآمدزایی و کاهش مشکلات دولت می‌شود، بهترین فرصت را فصل نوشتن بودجه پیشنهاد می‌کنم تا از طریق رابط پارلمانی اتاق، پیشنهادهای مربوطه به مجلس ارائه و مجلس نیز پیگیری نماید. همچنین عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در پایان در خواست کردند طی نامه‌ای موارد مربوط به بورس و سایر مشکلات به ایشان منعکس شود تا از طریق کمیسیون اقتصادی پیگیری گردد. همچنین موسوی بخش قابل توجهی از مشکلات را به دلیل عدم شناخت بخش خصوصی از نهاد مجلس عنوان کرده و حضور افرادی علی‌الخصوص نمایندگان ادوار گذشته را به‌عنوان رابط حقوقی و پارلمانی اتحادیه، جهت ارتباط با نمایندگان و ارائه طرح‌های پیشنهادی به زبان مدنظر مجلس ضروری دانسته تا از این طریق مشکلات مورد اشاره در دستور کمیسیون مطرح و قابلیت دفاع پیدا کند و در کنار آن نیز حمایت‌های رسانه‌ای نیز صورت پذیرد تا هر چه سریع‌تر مسائل و مشکلات به گوش مسئولین برسد.

نتایج کمیسیون تخصصی قیر

در نوزدهمین روز از خرداد ۹۸ کمیسیون قیر موارد ذیل مورد بحث و بررسی قرار گرفت: بررسی سازوکار جدید بانک مرکزی در ارتباط با موضوع بازگشت ارز در سال ۹۸ و ارتباط آن با اظهار توسط کارت‌های بازرگانی بازرگانان، انتخابات هیئت‌مدیره و نامزدهای احتمالی و مشکلات کنونی صادرات اعضا همچنین در جلسه این کمیسیون بحث و بررسی در خصوص مباحث شورای عالی صادرات نفتی با حضور سرکار خانم کاموسی، رئیس میز محصولات شیمیایی و سلولزی سازمان توسعه تجارت ایران انجام شد که مهم‌ترین موضوعات مطرح‌شده از سوی اعضای اتحادیه عبارت بودند از: در بحث تولید، بسته‌بندی و صادرات قیر موانع و مشکلات متعددی وجود دارد و تنها با همکاری سیستم‌های دولتی می‌توان رونق این صنعت را حفظ نمود اما اگر به مشکلات تولیدکنندگان و صادرکنندگان توجهی نشود این صنعت رو به افول خواهد رفت. طی یک سال گذشته قیمت ماده اولیه، حمل بار، بسته‌بندی افزایش شدیدی پیدا کرده است همچنین با وجود تحریم‌های فعلی سیستم‌های حمل و نقل دریایی نیز افزایش قیمت داشته‌اند. با شرایط موجود امکان برگشت ارز حاصل از صادرات هم میسر نیست. از طرفی در رینگ صادراتی بورس معاملات به صورت ریالی انجام می‌گیرد و هیچ سیستم ارزی در بورس کالا وجود ندارد. در حال حاضر قیر ایران به کشورهای هم‌جوار صادر می‌شود که سیستم آنها هم به صورت ریالی است و با عدم برگشت ارزش افزوده نقدینگی به صفر خواهد رسید. از سویی بخش خصوصی که از طریق نقدینگی حاصل از استرداد مالیات ارزش افزوده ماده اولیه و... خود را تأمین می‌نماید با اجرایی شدن این دستورالعمل‌ها تعطیل خواهد شد. درخواست می‌شود، شرکت‌های تولیدکننده قیر، با ارائه گواهی خرید از رینگ صادراتی بورس کالا مجاز به صادرات شوند و بر اساس دستورالعمل بورس کل ارز ریالی که از طریق بورس برگردانده می‌شود به‌عنوان رفع تعهد ارزی شرکت‌های تولیدی لحاظ شود تا تمام استردادهای خود را دریافت نمایند. همچنین اتحادیه جز اولین تشکل‌هایی بوده که طرح ارزی خود را کتباً به سازمان توسعه تجارت و دیگر ارگان‌ها ارائه داده است اما آنچه مشاهده می‌شود این است که می‌خواهند از جانب صادرکنندگان سودی به واردکنندگان برسد. دولت باید از کنترل دستوری سامانه‌ها دست بردارد تا بازار به تعادل برسد. تفاوت قیمت‌های پایه صادراتی محاسبه‌شده در گمرک با نرخ‌های خرید و فروش ارز آزاد، سامانه‌ها نیمه و... بسیار زیاد است. از طرفی قیمت اعلامی دلار بانک مرکزی در محاسبه اقلام صادراتی نیز تفاوت ایجاد می‌کند. صادرات قیر کشور ایران ۱۱٪ سبد جهانی صادرات قیر را تشکیل می‌دهد و ۸۰٪ این میزان صادرات توسط اعضای اتحادیه انجام می‌گیرد. اتحادیه همچنان به دنبال اجرایی شدن طرح ارزی خود است تا اصلاحات لازم صورت گیرد. طرح پیشنهادی اتحادیه نه تنها هیچ توری را ایجاد نمی‌کند بلکه باعث حفظ فرصت‌های شغلی و این صنعت خواهد شد. و در پایان استفاده از کارت‌های بازرگانی بی‌تعهد و یک‌بار مصرف به این صنعت ضربه زده است اما هیچ پیگیری صورت نگرفت. واردات و کیوم باتوم، قیر، ضایعات سمی، کک‌های نفتی و... از عراق به بازار ما صدمه وارد کرده است. قرارداد لانگ ترم و کیوم باتوم و نفت سفید کمک می‌کند تا واحدهای تولیدی بتوانند برای فروش خود برنامه‌ریزی داشته باشند همچنین در حال حاضر ۵۰٪ و کیوم باتوم بیرون از پالایشگاه‌ها تولید می‌شود که افزایش بازوهای بازرگاری می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد. اعضای کمیسیون قیر خواستار برگشت سقف ۱۰٪ رقابت و کیوم باتوم هستند و همچنین پیشنهاد می‌شود، اتحادیه به‌عنوان یک مرجع ارزش‌گذاری را انجام دهد. در ادامه سرکار خانم کاموسی در پاسخ به مطالب مطرح‌شده از سوی اعضای عنوان نمودند: با توجه به اینکه سازمان توسعه تجارت متولی بحث صادرات بوده در نتیجه با سیاست‌های خاص خود این موضوع را هدایت می‌کند. مباحث بورس کالا صرفاً شامل قیر نمی‌شود. قیمت تمام‌شده بسیاری از کالاها با نرخ ارز آزاد محاسبه می‌شود. همچنین اعلام مواردی چون هزینه سربار تولید و قیمت‌های پایه صادراتی همچنان از اتحادیه انجام می‌شود و اتحادیه مرجع مناسبی برای اعلام نظرهای کارشناسی در این خصوص است. تنها فرصتی باید ایجاد شود تا اتحادیه بتواند به جلسات کارشناسی نیز ملحق شود. پیشنهاد می‌شود، اتحادیه جلسه‌ای جهت جمع‌بندی اساسی موارد مذکور برگزار نماید تا علاوه بر ارائه طرح‌های ارزی اتحادیه نقطه نظرات مهمی که بتواند قیر را در این حیطه تفکیک و برجسته نماید مطرح گردد. در ادامه سرکار خانم کاموسی در پاسخ به مطالب مطرح‌شده از سوی اعضای عنوان نمودند: با توجه به اینکه سازمان توسعه تجارت متولی بحث صادرات بوده در نتیجه با سیاست‌های خاص خود این موضوع را هدایت می‌کند. مباحث بورس کالا صرفاً شامل قیر نمی‌شود. قیمت تمام‌شده بسیاری از کالاها با نرخ ارز آزاد محاسبه می‌شود. همچنین اعلام مواردی چون هزینه سربار تولید و قیمت‌های پایه صادراتی همچنان از اتحادیه انجام می‌شود و اتحادیه مرجع مناسبی برای اعلام نظرهای کارشناسی در این خصوص است. تنها فرصتی باید ایجاد شود تا اتحادیه بتواند به جلسات کارشناسی نیز ملحق شود. پیشنهاد می‌شود، اتحادیه جلسه‌ای جهت جمع‌بندی اساسی موارد مذکور برگزار نماید تا علاوه بر ارائه طرح‌های ارزی اتحادیه نقطه نظرات مهمی که بتواند قیر را در این حیطه تفکیک و برجسته نماید مطرح گردد.

سازمان ملی استاندارد در تعامل با اتحادیه اوپکس

تقدیر از شرکت‌های برتر اتحادیه

جلسه آقای باقریان نائب رئیس، آقای ابوترابی عضو هیئت‌مدیره و آقای رفیعی فر دبیر کل اتحادیه در محل سازمان ملی استاندارد ایران با آقای بیات معاون ارزیابی کیفیت و آقای تقی پور مدیر کل دفتر ارزیابی کیفیت کالاها، در این نشست ضمن تأکید بر لزوم شفاف‌سازی در حوزه صادرات فرآورده‌ها خصوصاً واحدهای تولیدی هیدروکربن‌ها، مقرر گردید ضمن پایش و ارزیابی اولیه واحدهای تولیدی اعضا توسط اتحادیه، نماینده‌ای بی‌طرف از طرف اتحادیه جهت پایش و ارزیابی فنی فرآورده‌های صادراتی تعیین گردد

پنجمین همایش افزایش سهم بخش خصوصی در بازارهای بین‌المللی انرژی با حضور مقامات عالی‌رتبه نفتی در سالن همایش نمایشگاه بین‌المللی برگزار گردید. در انتهای این همایش شرکت‌های پیشرو بخش خصوصی در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی معرفی شدند که نمایندگان اتحادیه در این بخش شرکت‌های آترا انرژی، آرمیتیس پرشیا، بیمان روغن تولیدی بازرگانی جم پیام شهر بودند که به‌عنوان شرکت‌های برتر در این زمینه انتخاب شدند. اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران کسب این موفقیت را به مجموعه شرکت‌های نام‌برده تبریک و تهنیت عرض می‌نماید.

کمیسیون فرآورده‌های روغنی و نتایج این جلسه

کمیسیون فرآورده‌های روغنی با هدف بحث و تبادل نظر در خصوص اصلاحیه استاندارد مصرف انرژی روغن موتور و روغن تصفیه، بحث و تبادل نظر در رابطه با جلسه فوق‌العاده کمیسیون فرآورده‌های روغنی مورخ ۲۳-۰۲-۹۸ با موضوع ساماندهی اسناد منشأ روغن سوخت تقطیری، گفتگو در خصوص تکنولوژی جدید تولید انواع روغن و بحث و بررسی در خصوص مشکلات گمرکی و صادراتی اعضا در پنجمین روز خرداد تشکیل گردید. همچنین در این جلسه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز طی نامه‌ای در راستای اجرای تبصره ۲ ماده ۳۵ دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، سوپ و ترانزیت فرآورده‌های نفتی مبنی بر استفاده از ظرفیت انجمن صنایع باز یافت فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی و سامانه پایش به منظور "ساماندهی اسناد منشاء سوخت تقطیری" از اعضای کمیسیون فرآورده‌های روغنی درخواست نمود تا در این زمینه اعلام نظر نماید. طی این جلسه نمایندگان انجمن صنایع باز یافت فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران اطلاعات کاملی از سابقه انجمن، طرح پیشنهادی آن در خصوص ساماندهی جمع‌آوری و باز یافت روغن‌های کار کرده و همچنین روند پیشبرد موضوع در جلسات کارشناسی متعدد در اختیار اعضای کمیسیون قرار دادند. اعضای کمیسیون فرآورده‌های روغنی ضمن استقبال و موافقت از اجرای طرح انجمن با هدف "ساماندهی سیستم‌تائیک جمع‌آوری روغن کار کرده و نهایتاً استفاده از سامانه برای ثبت اسناد منشأ در صادرات روغن سوخت تقطیری از ابتدای زنجیره مصرف تا انتهای آن" درخواست نمودند تا اتحادیه طی نامه‌ای ضمن اعلام موافقت کمیسیون، خواستار اجرای سریع طرح مذکور در کشور شود و تا زمانی که شیوه‌نامه اجرایی سامانه جامع مدیریت جمع‌آوری روغن کار کرده تصویب و از سوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز به تمام ذینفعان ابلاغ و اجرایی گردد، صادرات روغن سوخت تقطیری واحدهای تصفیه دوم بر اساس مفاد رویه اصلاحی اجرایی صادرات این محصول (ابلاغی طی نامه شماره ۹۴/۷۵۴۷/د مورخ ۱۴/۱۰/۹۴ آن ستاد) همانند گذشته امکان‌پذیر باشد.

جلسه پرش و پاسخ با بخش بازاریابی و مارکتینگ شرکت ملی نفت

جلسه مشترک کمیسیون نفت، سواپ، ترانزیت و بانکرینگ و بازرگانان به ریاست سرکارخانم سعیدی و آقای دکتر فیروزی در تاریخ ۹۸/۲/۳۰ تشکیل گردید و موضوعات ذیل مورد بحث و بررسی قرار گرفت:

نحولات اخیر و تأثیرات آن در سواپ و ترانزیت و بانکرینگ

با توجه به شرایط موجود در منطقه و مشکلاتی که در داخل کشور ایجاد شده ترانزیت مسئله خیلی پیچیده‌ای شده است. کشور ایران با توجه به داشتن محصولات بسیار زیادی برای صادرات با مشکلات زیادی نیز مواجه است لذا ترانزیت با دو مشکل اساسی روبه‌رو است؛ یک آنکه میزان عرضه در سطح بازار زیاد است و همچنین قیمت اعلام‌شده پایین و به‌صرفه نیست. دو، دولت برای اینکه بتواند بار خود را بفروشد، مشکلاتی را در راه ترانزیت اعم از عدم ارسال بارهای کشور عراق به بنادر جنوب ایجاد کرده و همچنین شرایط حساس کنونی در منطقه و اتفاقات اخیر رخ داده در بندر فجیره تأثیرات منفی بسیار زیادی در عملکرد صادراتی کشور (باوجود عدم‌تغییر در قیمت نفت) گذاشته است

بحث و بررسی در خصوص سوخت‌رسانی به کشتی‌ها

با توجه به حضور نمایندگان کمیسیون پتروشیمی، مهم‌ترین موضوعاتی که در این بخش مطرح شد، به شرح زیر است:
● در خصوص بانکرینگ نوعی رانت وجود دارا‌ما در بحث سوخت‌رسانی تنها کشتی‌های کوچک ممکن است فعالیت داشته باشند.
● پیرو گفت‌وگوهای بعمل آمده در جلسه کمیسیون پتروشیمی، مشکل شرکت پتروشیمی زاگرس برای تأمین سوخت کشتی‌ها مطرح و نماینده شرکت مذکور عنوان نمود، پیگیری‌های بسیاری در این خصوص انجام و نامه‌هایی نیز از سوی دستگاه امنیتی کشور نیز در این رابطه صادرشده اما همچنان تغییری رخ نداده است.
در حال حاضر پتروشیمی زاگرس ۱۴ کشتی در اجاره خود دارد و سوخت ۱۱ کشتی توسط آن شرکت تأمین می‌گردد.
بخشی از این سوخت از داخل کشور (از طریق هلدینگ خلیج‌فارس) و بخش دیگر آن از شرق آسیا تأمین می‌شود.
در حال حاضر تنها شرکت بناگستر کرانه در زمینه سوخت‌رسانی به شرکت پتروشیمی زاگرس کمک می‌کند.
در این رابطه درخواست شد تااعضاء دیگر اتحادیه نیز در صورت امکان در این زمینه به آن شرکت کمک نمایند.
در ادامه این موضوع نیز مطرح گردید که هزینه بانکرینگ توسط شرکت‌های خارجی بسیار مناسب‌تر و به‌صرفه‌تر از شرکت ملی نفت کش درمی‌آید اما ترجیح شرکت پتروشیمی زاگرس این است که بانکرینگ از طریق سیستم داخلی کشور انجام شود.
● تاکنون در ایران شرکت‌های توانمند و بزرگی در زمینه بانکرینگ وجود نداشته‌اند؛فضایی برای ایجاد شرکت‌های بزرگ در حوزه بانکرینگ نیست، چون امکانات و زیرساخت‌های مناسبی –نه به لحاظ اقتصادی و نه فرهنگی– در کشور ایران وجود ندارد.
● با توجه به شرایط موجود کشور در منطقه و در حوزه بین‌المللی، بندر چابهار نیز وضعیت مشخصی ندارد و معلوم نیست تاچه زمانی از تحریم‌های بین‌المللی معاف خواهد ماند.
معافیت بندر چابهار به این دلیل بوده است که نظام روابط بین‌الملل برای اینکه بتواند در مقابل چین قرار بگیرد ناگزیر بوده تااز این منطقه استفاده نماید؛ بنابراین کشور هندرا انتخاب نموده تا جایگزینی برای چین باشد.
در حال حاضر نرخ رشد اقتصادی هند بالاتر از کشور چین است و برای اینکه افغانستان هم به کشورهای پاکستان و چین وابسته نشود، به همین جهت بندر چابهار را از لیست تحریم‌ها مستثنی کرده‌اند.
اگر درگیری نظامی بین ایران و آمریکا پیش آید چابهار هم حتماً بسته خواهد شد.
همه بنادر تا به امروز عمدتاً درون تنگه هرمز قرار گرفته‌اند و به همین دولت به‌جز چابهار بندر جاسک رانیز مدنظر گرفته است تا بتواند آنجا را تبدیل به یک هاب بزرگ نفتی نماید که در حال حاضر این ویژگی را تنها بندر فجیره که در خارج از تنگه هرمز قرار گرفته، در اختیار دارد.
لیکن فعلاً با توجه به آشتگی‌های ایجاد شده در منطقه، بندر چابهار می‌تواند مسکن خوبی برای فعالیت بازرگانان باشد.
بندر چابهار پتانسیل و شرایط ایده آلی برای پتروشیمی‌ها، شرکت‌های خصوصی در صنعت قیر دارد و برای محصولاتی که به‌صورت بشکه حمل می‌شوند نیز موقعیت خوبی است.
مسیر تر کمستان تا بندر چابهار می‌تواند مسیری برای درآمد بیشتر باشد که اگر بتوان در آینده این بندر را تحت کنترل درآورد موقعیت ممتازی خواهد شد.

بحث و بررسی راه کارهای عملیاتی برای حفظ و توسعه بازرگانی فرآورده‌های نفتی

در ادامه پیرو دعوت از نمایندگان امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران به‌منظور بحث و بررسی راه کارهای عملیاتی برای کمک به صادرات فرآورده‌های نفتی اعضاء اتحادیه برای حضور در جلسه کمیسیون سواپ و بازرگانان عبدی مسئول برنامه‌ریزی و هماهنگی عملیات فرآورده و کریمی راد، از بخش بازاریابی و مارکتینگ شرکت ملی نفت در محل دبیرخانه اتحادیه حضور یافته و آمادگی آقای خوشرو مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران را برای مساعدت به صادرکنندگان عضو اتحادیه در چهار چوب قوانین و مقررات وزارت نفت اعلام نمودند.
سؤالات و موضوعاتی که از سوی اعضاء اتحادیه مطرح شد عبارتند از :
تنوع محصولات

صادراتی فرآورده‌های شرکت ملی نفت ایران به چه صورت و چه میزانی است؟، آیا همچنان طی تقسیم‌بندی گذشته صادرات محصولاتی چون گازوئیل یا دیگر فرآورده‌ها به کشورهای همسایه را شرکت پالایش و پخش تقبل داشته و صادرات در بایی را بخش بین‌الملل انجام می‌دهد یا همگی در اختیار بخش بین‌الملل است؟، میزان حجم صادرات فرآورده‌های شرکت ملی نفت کاملاً نامشخص است و زمانی هم که از سوی همکاران تماس گرفته می‌شود قیمت‌گذاری را به عهده خریدار می‌گذارید در همه جای دنیا فروشنده قیمت را اعلام می‌کند.
از طرفی هم به‌راحتی و بدون ذکر دلیل آن قیمت‌های پیشنهادی از سوی بازرگانان مردود می‌شوند، با توجه به شرایط تحریم آیامور بین‌الملل برای خروج محموله‌های خوداز منطقه برنام‌های در دست دارد؟، نحوه قیمت‌گذاری در خصوص فرآورده‌های استراتژیکی چون میعانات گازی، انواع حلال‌ها و سایر فرآورده‌های دیگر که حتی در بورس انرژی عرضه می‌شود به‌صورت داخلی و بین‌المللی هم سو و هم‌جهت با تولیدکننده‌ها نیست.
قیمت‌گذاری‌ها به‌هیچ‌وجه رقابتی نیستند و این نشات‌گرفته از تفکر وزارت نفت است که اصلاً اعتقادی به بخش خصوصی ندارند و تولیدکننده‌ها نیست.
قیمت‌گذاری‌ها به‌هیچ‌وجه رقابتی نیستند و این نشات‌گرفته از تفکر وزارت نفت است که اصلاً اعتقادی به بخش خصوصی ندارند و تولید، فروش و… را خود در دست گرفته‌اند به‌عنوان مثال بازارچه‌های مرزی چه لطمه‌های جبران‌ناپذیری را به تولیدکننده‌ها می‌زند.
و در آخر از شرکت ملی نفت درخواست شد، در رابطه با مسئله قیمت‌گذاری با اتحادیه همکاری نماید که در آینده لینک قابل‌اعتمادی بین دو طرف ایجاد شود تا اتحادیه بتواند استعلام قیمت کند و خروجی حاصل شود.
نمایندگان شرکت ملی نفت در پاسخ به اعضاء کمیسیون سوآپ و بازرگانان هم عنوان کردند :
در خصوص موضوع تنوع محصولات بعضی از مسائل استراتژیک هستند و بستگی به امکان صادرات در آن زمان دارد.
برای مثال امکان صادرات گازوئیل در زمستان‌ها را نداریم اما در حال حاضر در بخش فرآورده‌ها محصولاتی چون نفت کوره ۳۸۰ و ۲۸۰، گازوئیل ۱ و ۵.۰ درصد و میعانات گازی که از طریق بورس ارائه می‌کنیم و توزیع نفت سفید در دست شرکت پالایش و پخش است، امور بین‌الملل فقط صادرات در بایی را بر عهده دارد.
صادرات زمینی مدتی قبل به امور بین‌الملل واگذار شد اما تصمیم بر آن شد که در قالب دیگری انجام گیرد.
البته در خصوص نفت کوره اگر درخواستی باشد به‌صورت موردی بررسی خواهیم کرد، در شرکت نفت ابتدا درخواست باید بررسی و سپس قیمت به مشتری گردد.
امکانات ما در میزان هزینه و پیشبرد روند با دیگر شرکت‌ها متفاوت است در نتیجه نمی‌توانیم قیمت اعلام کنیم.
اعلام قیمت پیشنهادی از سوی مشتری به ما نشان می‌دهد مشتری در چه سطحی از لحاظ توانایی و حرفه‌ای قرار دارد، تصمیم‌گیری در خصوص موضوع خروج محموله از منطقه نیز در حیظه هیئت‌مدیره شرکت ملی نفت است.
به‌جز بحث بروکراسی این مجموعه مسائل دیگری نیز باید مدنظر قرار گیرد تا به این لحظه این کار صورت نگرفته و هنوز به‌صورت FOB انجام می‌گیرد، موضوع نحوه قیمت‌گذاری در بازارچه‌های مرزی در اختیار وزارت نفت نیست و در واقع استاندارداری مربوطه از هیئت دولت مصوب‌های را می‌گیرد و طی ابلاغیه صادرشده ماناچار به اعلام قیمت هستیم، در گذشته شرکت ملی نفت بروکراسی خیلی سخت و پیچیده‌ای داشت اما با توجه به شرایط فعلی و تحریم‌ها شرکت نفت بروکراسی‌اش را تغییر داده و راحت‌تر گرفته است.
اگر محرز شود مشتری واقعاًکننده کار است، حتماً محموله مورد در خواست فروخته خواهد شد، شرکت ملی نفت خود با مشکلات زیادی درگیر است برای مثال PI این شرکت را گرفته و تحت عنوان حواله در بازار می‌فروشند به همین دلیل برای مشتری‌ها فیلتر گذاشته شده است همچنین ارزان‌فروشی،fix price نیز در این سیستم وجود ندارد.
ممکن است در زمانی محموله‌ای را به شرکتی تخصیص داده باشیم به همین دلیل شما باید درخواست خود را به‌صورت مشخص اعلام نمایید و سیستم با توجه به شرایطی که دارد تصمیم‌گیری خواهد کرد، در مورد قیمت‌های متفاوت نفت گاز لازم‌به‌ذکر است که این نفت گاز موجود در بازار قاچاق است و نفت گاز این مجموعه نفت نیست.
قیمت‌های ما با تفاوت چند سنت اعلام می‌شود به این صورت که در یک بازه زمانی مشخص قیمت‌ها بسیار به هم نزدیک است.
قرار داده‌ها نیز همگی توسط وزیر نفت امضا می‌شود و بعد در اختیار سازمان بازرسی کل کشور قرار خواهد گرفت.
همکاران ما همیشه آماده پاسخگویی به مشتریان هستند.

جلسه با مدیرکل صادرات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

با توجه به پیگیری‌های اتحادیه جهت برگزاری جلسه‌ای مشترک با مدیران ارشد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص تعهدات‌ارزی صادرکنندگان و برنامه‌ریزی برای امور مربوطه به صادرات فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی جلسه‌ای مورخ ۹۸/۰۲/۲۴ با کریمی مدیرکل محترم صادرات بانک مرکزی به همراه هیئت‌رئیس، رؤسای کمیسیون‌ها، دبیر کل و تعدادی از اعضاء اتحادیه برگزار شد.
طی این دیدار بحث طبقه‌بندی صادرکنندگان در راستای تعهدارزی، ارزش‌های گمرکی کالاهای صادراتی، صادرات ریالی، رفع مشکلات صادراتی اعضاء مطرح شد.
همچنین درخواست‌هایی اعم از برگزاری جلسات کارشناسی با نمایندگان کمیسیون‌های تخصصی اتحادیه، برگزاری جلسه مشترک با کانون صرافان ایرانیان به‌منظور

بررسی راهکارهای عملیاتی نقل و انتقالات ارزی و نهایی شدن نحوه محاسبه ارزش‌های گمرکی کالاهای صادراتی از سوی گمرک جمهوری اسلامی ایران بر اساس نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از سوی اعضاء اتحادیه مطرح و مکاتبه لازم در این زمینه صورت گرفت.

مراسم افطاری اتحادیه اوپکس

به سنت هر ساله اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران، مراسم ضیافت افطاری در تاریخ ۱۱ خرداد و در هتل لاله تهران با حضور مدیرانی از اتاق بازرگانی ایران و تهران، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، اداره مالیات، وزارت صمت، سازمان توسعه تجارت و وزارت نفت و اعضای اتحادیه برگزار شد. در این مراسم آقایان هندیانی و پدیدار نیز به ایراد سخنرانی پرداختند.

بیست و چهارمین نمایشگاه نفت، گاز و پتروشیمی

به گزارش روابط عمومی اوپکس بیست و چهارمین نمایشگاه نفت، گاز و پتروشیمی ایران از تاریخ ۱۱ الی ۱۴ اردیبهشت ماه سال جاری در محل دائمی نمایشگاه های تهران برگزار گردید. با توجه به آمار و گزارش های جمع آوری شده، بیست و چهارمین نمایشگاه نفت در مقایسه با سال گذشته ۳۵ درصد در تعداد مشارکت کنندگان رشد داشته است که با ۸۰ هزار متر فضای سرپوشیده و ۱۵ هزار متر فضای باز، حدود ۱۴۰۰ شرکت داخلی و ۲۰۰ شرکت خارجی از ۲۰ کشور جهان در آن حضور داشتند. اعضای اتحادیه در قالب ۶۱ شرکت در سالن ۷ و قسمت ابتدایی سالن ۵ که متعلق به اتحادیه اوپکس بود حضور داشتند که نسبت به سال قبل در تعداد مشارکت کنندگان و متراژ شرکت ها رشد ۳۰ درصدی وجود داشت. در این دوره از نمایشگاه شرکت های حاضر در سالن ۵ و ۷ که در زمینه تولید، صادرات، واردات فرآورده های نفتی فعالیت داشتند به تفکیک کمیسیون روغن ۲۴ شرکت، کمیسیون قیر ۱۴ شرکت، کمیسیون پارافین ۷ شرکت، کمیسیون شیمیایی و گاز ۵ شرکت، کمیسیون پتروشیمی ۶ شرکت، کمیسیون نفت، سواپ، ترانزیت و بانکرینگ ۲ شرکت، کمیسیون بازرگانان ۲ شرکت و آزمایشگاه ها ۱ شرکت حضور داشتند. سهم مشارکت شرکت های حمل و نقل، بیمه، صرافی و ارائه کنندگان خدمات دیجیتالی جهت ارتباط با اتحادیه چشمگیر بوده است. برگزاری جلسات تخصصی با حضور اعضای هیات مدیره و دبیر کل اتحادیه با سازمان ها، ارگان ها، پتروشیمی ها و پالایشگاه های کشور و بحث و بررسی مشکلات اعضای و درخواست ارتباط بیشتر غرفه های اعضای اتحادیه در سالن ۷ و ۵، بازدید اعضا هیات مدیره اتحادیه و دبیر کل از تمامی شرکت های عضو اتحادیه، بازدید بیش از ۲۰۰ نفر از مدیران شرکت ها و سازمان های دولتی و بخش خصوصی، کارگزاری ها، صرافی ها، بانک ها، مدیران عامل و کارشناسان شرکت های عضو اتحادیه و ... از غرفه اتحادیه، برگزاری جلسه هم اندیشی با مدیران پالایشگاه های روغنی کشور، حضور هیاتهای تجاری از کشور عراق و افغانستان، حضور کارشناسان روابط عمومی در سالن های نمایشگاه و توضیح درباره نشریه دنیای انرژی، جذب عضو جدید و همکاری با اتحادیه، توزیع ۲۰۰۰ نسخه نشریه دنیای انرژی شماره ۳۳ در ایام برگزاری نمایشگاه در تمامی سالن ها، ایجاد ستاد خبری توسط روابط عمومی و تهیه مصاحبه و خبر های به روز در مدت زمان برگزاری نمایشگاه و درج در سایت و کانال اتحادیه، پخش زنده رادیو اقتصاد با حضور آقایان صرامی، رفیعی فر و حسینی و بازتاب آن در سایت های خبری، حضور چندین خبرنگاری و واحد تلویزیونی داخلی و بین المللی از جمله برنامه ۳۶۰ درجه از شبکه خبر، شبکه تلویزیونی ZDF آلمان، شبکه تلویزیونی الفرات عراق، خبرگزاری انصاف نیوز، روزنامه اقتصادی تعادل و ... از جمله اقدامات روابط عمومی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران در طول برگزاری نمایشگاه می باشد.

حداقل یک روستای سیل زده را آباد کنیم

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفتی در پی حوادث سیل در استان های گلستان، خوزستان و لرستان و با تصویب هیئت مدیره، کمپینی را با عنوان "حداقل یک روستای سیل زده را آباد کنیم" تشکیل داد و در طی دو ماه و از محل کمک های نقدی اعضای اتحادیه مبلغ پنج میلیارد ریال جمع آوری گردید. مبلغ مورد نظر با همکاری اتاق بازرگانی ایران در جهت آبادانی روستاهای سیل زده هزینه خواهد شد.

SAM

Energy Trading

شرکت انرژی تجارت سام

به منظور اجرای پروژه های تولید فرآورده های نفتی شرکت انرژی تجارت سام در سال ۱۳۸۷ در شهر بندرعباس ایران تاسیس گردید و فعالیت خود را ابتدا با تجارت و صادرات قیر شروع و اکنون دارای واحدهای تولیدی قیر با روش های استاندارد پالایشگاهی (اکسیداسیون) و بشکه سازی با توان حداقل ۱۵۰۰ تن در روز می باشد. متخصصین مجرب این شرکت با بهره گیری از تجهیزات مدرن، کنترل کیفی محصولات را در مراحل مختلف تولید برعهده دارند تا محصول با کیفیت مورد تقاضای مشتریان را ارائه نمایند. تولیدات این شرکت تامین کننده بخش قابل ذکری از قیر بازارهای داخلی و خارجی می باشد که عمده صادرات به کشورهای حوزه خلیج فارس و بنادر غربی هند به صورت بشکه و قله، آسیای دور و آفریقا به صورت بشکه است.

شرکت شیمی مخازن سام

شرکت شیمی مخازن سام نیز به منظور تامین نیاز صادرات قیر به صورت قله تاسیس گردید و به همین منظور اقدام به احداث ۲۸۰۰۰ تن مخازن ذخیره جهت صادرات قیر و سایر مشتقات نفتی در اسکله بندر شهید رجایی بندرعباس نموده تا با استفاده از امکانات و تجربیات خود برای مشتریان، بهترین شرایط تجاری و خدمات مطلوب را ارائه نماید.

آدرس: تهران، بزرگراه آفریقا، فرسیده به بزرگراه مدرس
شماره ۲۴۴، مجتمع اداری الویس، طبقه ۷، واحد ۷۰
تلفن: ۲۲۶۵۸۹۴۵ - ۲۱ - فکس: ۲۲۶۵۸۹۷۵ - ۲۱
وبسایت: www.sametco.com

دوستان نزدیک و صاحب برند و دارای پروژه در خارج از کشور بوده و هستند، شنیدیم که ما توانائی کافی و مقتدرانه به حد نیاز و کیفیت داریم. و شاید تعداد کم خارجیان به جهت آن چند درصد باقی مانده که بیشتر در ابزار دقیق یا آلیاژی بود، جورچین را تکمیل می کرد. به نظر بنده سوال روشن، جوابی ساده و روشن داشت، نیامدند چون رقیبانی داشتند، اما باید ترتیبی اتخاذ شود این توانستن با درج زدن و فقدان حمایت دولتمردان به دلسردی نیانجامد. همچنین به روزرسانی و تکنولوژیک فکر کردن و روش های اصولی به روز مهندسی همچون استفاده ابزاری از میکرونیک و طراحی صنعتی پیشرفته قطعا ما را به جایگاه بهتری سوق خواهد داد. و این موضوع با کارآفرینی، اشتغالزائی، صرف درست منابع و نهایت استفاده درست از انرژی همراه خواهد بود. به هر حال چرخه مالی وزارت نفت و شرکت های تابعه و تجهیز صنعت نفت با مدیریت اقتصاد کلان عجین است. و عدم استفاده از این همه تصمیم آگاهانه مدیران، بسی انگیزگی خواهد آورد. و البته در ارتقاء رشد اقتصادی، و مهار رشد نقدینگی روز افزون تأثیر خواهد گذاشت.

انتقاد بسیاری بر حضور سرد خارجیان بود و البته تا حدودی به جا و منطقی مطرح شد. غالباً اکثر قریب به اتفاق چگونگی و چرائی وقایع را مرزی نمی شناسند. در فلسفه وجودی، چرائی همیشه یک گام جلوتر است. چرا خارجیان کمتر شرکت کردند. با سوالی این چالش را دنبال کردم. و تنها یک پاسخ یافتم. حضور و بروز شرکت های خدمات مهندسی و ساخت از پرس و جو با بخش خصوصی که غالباً از

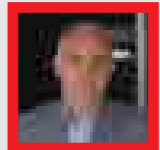
استفاده از بدنه کارشناسی بخش خصوصی و برهم افزایی و نتایج مطلوب در فضای تحریم ، بسیار کارآمد خواهد بود

سعی و خطا، دیگر نمی تواند مطلوبیت داشته باشد. اما در تنگنای محرومیت ها، چه بسا این سعی و خطا به شیرینی شهد عسل است. در خلال برگزاری نمایشگاه، فارغ از هر حس هیجانی و کاملاً واقع گرایانه بازدیدی از سالن های داخلی، خارجی و توامان داشتیم. بواسطه حضور در بازار فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی به درجه ای از خودکفائی، باور و بعضاً کاربردی تر پی بردم و با مذاقه بیشتر، تنها برنامه ریزی منسجم و موثر و مفید بر اساس حرکت مهندسی و مدیریت جامع را دارای خلاء دیدم. چنانچه این ابزار با برخورداری از بخش نرم افزاری و سخت افزاری در اختیار قرار گیرد، حجم قابل توجه از خواسته های بازار داخل برای تولید داخلی و صادراتی را می توان پاسخ گو بود. با تحلیل بازار و تحقیق در عملیات کاملاً این مدیریت انجام شدنی خواهد بود، خاصه آنکه استفاده از بدنه کارشناسی بخش خصوصی بر هم افزایی و نتایج مطلوب در فضای تحریم، بسیار کارآمد خواهد بود. سوی دیگر، بلند نظران و راست قامتان صنعت خودنمائی کردند.

به کرات می بینید و در مورد آن می گوئید و می شنوید. انگار تمامی ندارد. و بهتر است نداشته باشد. مگر اثر ادبی مولانا، دانته، هومر قدیمی می شود و یا حتی از ارزش آن کم می شود. هر رویدادی در جای خود و در زمان خود فقط اتفاق است و اگر ماندگار شد اثر خواهد بود. اما اثر ها چگونه ماندگار می شوند. بلافاصله خواهیم گفت اثری بی بدیل و خالص و برآمده از حال و عشق و تفکر عمیق. به نظر بنده نمایشگاه ها هم از همین قاعده تبعیت می کنند. هر سال شاهد اتفاقاتی خوب هستیم و شگرف آنکه موازنه حضور و بروز شرکت های ایرانی حسب تمایل خرد جمعی در نظام حکومتی بسیار تاثیر گذار بود. در این خصوص انتقادات بسیاری را شنیدیم و البته بعضاً درست و بجا بود. اما تمام قضایا به اینجا ختم نمی شود. تحریم ها تاثیر گذار است و بسیار ما را در بعد اقتصادی دچار چالش های رفتاری همراه با صرف هزینه های چندباره می کند. اقتصاد جهانی براساس

در خصوص نمایشگاه، نفت، گاز و پتروشیمی و پالایش بیست و چهارم ذکر چند مورد می تواند ابعادی تازه از برگزاری اینچنین رویدادهایی را بهتر و بیشتر هویدا سازد. قطع به یقین حضور فیزیکی چه به عنوان مشارکت کننده و چه بازدید کننده برغنای آن می افزایشد. چرا که لایه های ژرف و تامل برانگیز از دفتر نمایشگاه و تورق آن رمانسی از دلدادگی و آزادگی است. آنجا که با ایستادگی و مشقت سربلندی را تجربه می کنی. شایستگی و اقتدار را به حد اعلامی بینی و حظ میبری. قطعا فیلم های خوب و تئاتر هایی از جنس داستانهایی بزرگان ادب و فرهنگ را دیده اید و یا حداقل شنیده اید. هر جمله ای را چند بار می خوانید و هر سکansı را که احساس خوشایندی به شما منتقل می کند

احمد صرامی
عضو هیئت مدیره

نباشد. یکی از مواردی که با استناد به آن می‌توان میزان وقوع ارتکاب به جرم را کاهش داد مشاوره‌های حقوقی و بالا بردن سطح آگاهی و نظارت مدیران و افراد بالادستی است که قطع به یقین وزارت نفت و شرکت‌های تابعه آن باید بر روی این نقطه مانور بیشتری دهند. هر چند وزیر نفت در ابتدای سال جاری طی جلسه‌ای که با بازرسان نفت داشت با آن‌ها اتمام حجت کرد و از حد و حدود مبارزه این صنعت علیه رانت‌خواران گفت که این خود نشان از برنامه‌ریزی مدون نسبت به این جریان دارد. ولی باید به صراحت گفت ساعت شماتله‌دار نفت متوقف نخواهد شد تا سرعت خود را با گام‌های کند عوامل اجرایی هماهنگ کند. چاه‌ها همچنان حفر می‌شوند و بشکه‌های نفت با دستان عرق کرده مهندسین و کارگران در سطح زمین کشیده می‌شوند ولی

شکارچیان نیز با پهن کردن تور خود در کمین طعمه‌های خود نشست‌ه‌اند. متأسفانه در این بین به جای اینکه با اقداماتی راه فرارشان سد شود با ضرب شصت نشان دادن به افرادی که در داخل یک کشتی اتراق کرده‌اند نفت را در باتلاقی دعوای سیاسی بیشتر غرق می‌کنند. بر این اساس اگر نظارت دقیق‌تری بر فرآیند معاملات صورت بگیرد می‌توان به طریق دیگری مقابل گروکشی‌های قبلیه ای ایستادگی کرد، در این صورت نفت در طبق اخلاص به باندهای مافیایی هبه نخواهد شد. اما باید گفت پیش شرط وقوع این امر تثبیت اوضاع داخلی به دوراز تنش‌های سیاسی است، امری که این روزها با جنجال‌هایی جهت گیران علیه جبهه شخص وزیر نفت به قهقرا رفته است بدون آنکه چالش‌های واقعی این صنعت را سبک‌سنگین کنند. در حالی که باندهای مافیایی قصد ندارند چشم طمع خود را از سفره نفت درویش کنند، گل‌آلود کردن آب فقط به بحران پیش رو دامن خواهد زد. با این تفاسیر می‌توان سهم‌مصادره شده شهرهای نفت‌خیز کشور را، حق پروژه‌های نیمه‌کاره و چاه‌های در حال انتظار برای توسعه و اکتشاف را به آن‌ها بازگرداند، به شرط قطع شدن دست‌های پشت پرده و خاموشی چراغ حیات خلوت‌ها.

کشیده شدن پرده‌ها از عمق فجایع رونمایی شود؛ و چه شبه‌های دیگری نیز در این پرونده‌ها به چشم می‌خورد که مشمول یک افراط و تفریط غیر قابل کتمان می‌شود؛ افراط در اعتماد و اطمینانی بیش از اندازه به راستی آزمایی مجرمان و در حاشیه امن قراردادنشان و دیگری تفریط در نظارت بر سیر عملکردی.

ساعت شماتله‌دار نفت متوقف نمی‌شود

اینکه گفته می‌شود باید آمار فساد را پایین آورد در خصوص نفت شاید به طرفه‌العینی قابل اجرایی

بسیاری از مجرمان وسوسه‌انگیز باشد، به گونه‌ای که ردپای این وسوسه‌ها را می‌توان به وضوح در پرونده‌های خاک خورده گمشده‌ها در صنعت نفت جستجو کرد. این پرونده‌ها علی‌رغم اینکه سال‌ها زیر ذره‌بین قضات دادگاه‌ها در حال بررسی و پیدا کردن پول‌های مفقودی بوده‌اند، هنوز به سر منزل مشخصی نرسیده‌اند. بخشی از این پرونده‌ها مانند فساد ۱۲ میلیارد تومانی که چند وقت پیش توسط بازرسان وزارت نفت شناسایی شدند، در نطفه خفه می‌شوند. ولی بعضی موارد نیز با گذشت ۶-۷ سال همچنان بلا تکلیف باقی می‌مانند مانند ماجرای میلیاردی نفتی یا همان بسیجی اقتصادی که پس از صدور حکم اعدامش به خاطر درگرو نگه داشتن اموال و عدم باز پس به وزارت نفت با توجیحات خود وقت کشی می‌کند.

این در شرایطی است که تناقض گویی در میزان رقم بدهی ب. ز اخیر و بابک زنجانی فعلی مخاطب را سردرگم می‌کند البته با استناد به سخنان اخیر بیژن زنگنه باقیمانده طلب وزارت نفت به جز بهره آن بیش از ۲ میلیارد دلار است رقمی در حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان که گویی وزیر از دریافت آن دست‌شسته است، چرا که چشمش آب نمی‌خورد زنجانی این مقدار پول را در بساط داشته باشد. از دیگر شگفتی‌های نفت که به چپاول بی‌بازگشت ارزهای این صنعت انجامید؛ تاراج نفت کش‌های گول‌پیکر بود. در دولت دهم، با مفقود شدن سه نفت کش با محموله‌هایش توسط یک شخص یونانی که به بهانه دور زدن تحریم‌ها، قوانین ایران را دور می‌زند و صد میلیون دلار را دود می‌کند.

امتداد خط فساد در نفت پارازیت ماجرای دکل ۸۷ میلیون دلاری گمشده فراتر می‌گذارد و به ماجرای اختلاس مدیریت اکتشاف نفت می‌رسد که پس از گذشت تقریباً ده سال عوامل نظارتی متوجه ارتکاب جرم می‌شوند. در مجموع باید گفت آنچه از ماجرای نفت کش‌های گمشده تا دکل‌های مفقودی جلب توجه می‌کند، درز اخبار واصله پس از یک برهه طولانی است که پس از

نفت؛ عروس خون بس

این روزها صنایع در حال تاوان دادن هستند؛ تاوان تحریم و اقتصادی بیمار که برگرده بنگاه‌های تولیدی-صنعتی فشار مضاعفی تحمیل می‌کند. نفت هم از این قافله جانمانده است و جزای سختی را بابت افراط و تفریط‌ها متحمل شده است، اما سختی کار نفت در نقطه تلاقی تحریم و اختلاس‌ها ختم نمی‌شود. در این نبرد تن‌به‌تن و قبیله‌ای برخی جریان‌های سیاسی، از آن مافیاهای ریزودرشت گرفته تا عوامل خارجی برای براندازی اقتصاد کشور دندان‌هایشان را تیز کرده‌اند و به دنبال دستاویزی برای یکسره کردن کار هستند؛ آتش این جنگ خیال خاموشی ندارد مگر به قصد بردن عروس خون بس.

نفت باید قربانی شود تا غائله‌ها ختم شوند؛ توگویی نه خانی آمده و نه خانی رفته است. با این حساب برای پیش بردن این نقشه باید میزان فشار به سکان‌داران این صنعت را به حداکثر رساند تا جانانشان به لب برسد و راضی به اجرای رسم خون بس شوند.

در نزاع راهزنان خودی و اجنبی با اقتصاد کشور، نفت حکم عروس خون بسی را پیدا کرده است که گاه قربانی سیاسی کاری‌ها می‌شود گاه قربانی وسوسه‌افزایی که در حیات خلوت شرکت‌ها مشغول دسیسه‌چینی هستند.

گیر کرده است. شدت و حدت ماجرا تا جایی پیش رفته است که بازتاب آن را از تریبون عوامل اجرایی مانند مشاور رئیس قوه قضائیه به صورت هشدارهایی می‌توان شنید: «این حجم بالای پرونده زبنده نیست و باید در این رابطه چاره‌اندیشی شود».

اما سهم صنعت نفت با گردش مالی بالا از مفاسد رخ داده چه میزان است؟ با توجه به اینکه این صنعت در سال رقمی نزدیک به ۱۵۰ میلیارد دلار گردش مالی دارد قدر مسلم می‌تواند بستر مناسبی برای تکثیر مفاسد این چینی باشد. این صنعت مستعد به دلالی و رانت‌خواری، کم شاهد تبانی در حیات خلوت شرکت‌های وابسته و غیر وابسته به خود نبوده است. این رقم هنگفت می‌تواند برای

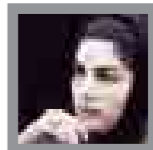
است، ولی این بار با صورتی بزک کرده حضورش را برای آتش بسی ابدی مطالبه می‌کنند؛ چه آن‌ها که خواهان صفر کردن صادرات نفت هستند و چه فاسدین و مارقینی که در هیبت ابوموسی اشعری‌ها و یزیدیان کمر به نابودی اقتصاد کشور بسته‌اند.

یکسرا این جنگ قبیله‌ای دلالان و رانت‌خواران قدره به دستی ایستاده‌اند که به شکرانه حضورشان در وانفسای جنگ اقتصادی روز به روز تعداد پرونده‌های تلنبار شده روی میز دادگاه‌های مفاسد مالی بیشتر قدمی‌کشد و فضای بزرگ‌تری را برای ورود ماجراهای جدید مطالبه می‌کند. با حرکت صعودی این جرگه فساد آمیز در نمودار اقتصادی کشور باید گفت صنایع مختلفی دشمنان در تله دلالان و رانت‌خواران

یکی در سودای خاموش کردن چراغ نفت کش‌هاست تا با خواباندن کار صادرات بشکه‌های طلای سیاه، اقتصاد کشور را فلج کند و دیگری در سودای معاملات پنهانی است

تا با افزودن هیزم در آتش تبانی‌ها و دورزن‌ها، دلار بیشتری به جیب بزند، هر دو سودا فقط یک قربانی دارد؛ نفت، سوگلی اقتصاد دیروز و عروس خون بس امروز!

هر چند سلاخی شدن این صنعت مسبوق به سابقه

سمیه مهدوی
روزنامه‌نگار
حوزه نفت و انرژی

عصر شنبه ۱ تیر ماه در هوای داغ تهران، پمپ بنزین دروازه دولت تهران با عنوان موزه نفت افتتاح شد.

سفر به تهران قدیم از پمپ بنزین دروازه دولت

نادی صبوری - دنیای انرژی

وزارت نفت خودش در این جهت اقدام کرده است. پترونیوز در وبسایتش به نقل از کتاب «این اتولی که من می‌گم» می‌نویسد که اولین پمپ بنزین تهران در خیابان اعیان نشین امیریه، چهار راه گمرک ساخته و افتتاح شد. انتخاب این مکان برای احداث پمپ بنزین، بیشتر به دلیل سکونت رجال مملکتی در این محله بود. دومین پمپ بنزین در خیابان بوذرجمهری، ایستگاه درخوانگاه، سومی در خیابان سعدی، دروازه دولت، چهارمی میدان بهارستان، مقابل مطبوعه (چاپخانه) مجلس و پنجمی در خیابان سی متری نظامی (کارگر فعلی) نزدیک چهار راه لشگر بود. و به همین ترتیب تا سال ۱۳۳۰ تعداد ده پمپ در تهران مشغول به کار گردیدند و شرکت نفت اقدام به شماره گذاری آنان نمود؛ «لا به لای جمعیتی که با تلمبه‌ها عکس می‌گیرند و با ابتکار جالب برگزار کنندگان مراسم با فالوده‌ی گاری‌چی‌ها پذیرایی می‌شوند، پیرمردی کارت پرسنلی‌اش در شرکت نفت قدیم را به این دوربین و آن دوربین نشان می‌دهد. روی کارت‌ش آرام قدیم شرکت ملی نفت ایران به چشم می‌خورد، در عکس پرسنلی‌اش یک کت چهارخانه‌ی شیک به تن دارد با یک پیراهن یقه‌اسکی سفید و خیلی مضم به دوربین نگاه کرده است با شماره کارگری ۷۷۳۳. با شور و شوق اسم تمام پمپ بنزین‌های تهران را برابیم تکرار می‌کند، بعد صدایش در موسیقی فضا گم می‌شود، اما حرف‌های گفتنی زیاد دارد. مرا می‌برد کنار یکی از تلمبه‌ها و با دست می‌کوبد روی قسمتی از شیشه که حالا احتمالاً دهه‌هاست چیزی جز ۰۰۰۰ روی آن نقش نبسته است. می‌گوید: «مردم سواد نداشتن و قیمت و با لیتر قاطی می‌کردن، یه کاغذ سفید چسبوندم اینجا که قیمتا قاطی نشه»

گفت: «این بناها سیر تحول و تغییرات شهر را نشان می‌دهند و باید ثبت شوند». امیر وکیل زاده مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، شرکتی که در آستانه ۹۰ سالگی خود قرار دارد هم در مراسم حضور داشت. وکیل زاده خاطراتش را از این پمپ بنزین برای حاضران تعریف کرده و گفت که به خاطر دارد تسوی همین کوچه‌های اطراف این جایگاه، از این پمپ بنزین نفت می‌آوردند و در کوچه‌ها توزیع می‌کردند. چیز دیگری که در تبدیل پمپ بنزین دروازه دولت به موزه آن را متمایز می‌کند این است که این کار را خود اهالی صنعت نفت انجام دادند، این چیزی بود که محمد حسن طالبیان معاون سازمان میراث فرهنگی که او هم برای مراسم حضور داشت بر آن تاکید کرد. طالبیان گفت خوشحال است که صنعت نفت و

۹۲ عهده‌دار این عنوان شد، در مراسم افتتاح موزه نفت تهران عنوان کرد که خوشبختانه با عنایت به خداوند متعال و پشتیبانی جناب آقای مهندس زنگنه در این مدت کوتاه موفق به راه‌اندازی دو موزه در شهر آبادان شدیم و امروز شاهد بازگشایی اولین موزه نفت در تهران و سومین موزه از طرح‌های پیش‌بینی شده در سراسر کشور هستیم. این اتفاق، توجه شهردار تهران را برانگیخت. حناچی که عصر شنبه به دروازه دولت آمده بود تادر مراسم افتتاح موزه نفت شرکت کند، از اهمیت «ثبت صفحات شناسنامه شهر» توسط سازمان‌ها صحبت کرد و گفت که خوشحال است وزارت نفت خودش دست به چنین کاری زده. حناچی از اینکه اولین پمپ بنزین تهران در محله گمرک قبلاً تخریب شده ابراز تاسف کرد و

این روزها نقل محافل در ایران نقد و زیر سوال بردن چیزی است که از آن با عنوان «اقتصاد نفتی» یاد می‌شود؛ فروش نفت تحریم است و در گیر و دار پیدا کردن کوتاه‌ترین دیوار، فعلاً کاسه کوزه‌ها سر چاه‌های نفتی شکسته شده است و احتمالاً روح ویلیام داری چندان در آرامش نیست. چه شما هم در دسته آن‌هایی باشید که به نفت به چشم عامل مصیبت نگاه می‌کنند چه این‌طور فکر می‌کنید که نفت به ایران توسعه آورد، نمی‌توانید انکار کنید که این ماده بدبو سبک زندگی مردم در ایران را متحول کرده است. تقاطع خیابان انقلاب و سعدی شمالی، نزدیکی کوچه فیات، حتماً جایی است که خیلی از اهالی تهران از آن خاطره دارند، از یاقوت، زن سرخ‌پوش میدان فردوسی گرفته تا آقای گلی‌وند کارمند سال‌های دور نفت، تاجچه مدرسه‌هایی که به آموزشگاه زبان شکوه می‌رفتند. همه آن‌ها یک روز شاهد این بودند که ساختمانی با نمای آجری و کاشی‌های معرق و هفت‌رنگ با تلمبه‌های قرمز و سفید و زرد آوری هاردل آن‌جا خوش کرد تا اتول‌ها بروند و از آن بنزین بگیرند. قبل‌ترش در چهارراه گمرک و بوذرجمهری، تهران اولین و دومین پمپ بنزین را به خود دیده بود. اما هنوز همه چیز برای همه تازگی داشت. حالا چیزی نزدیک به ۷۰ سال از آن روزها می‌گذرد و شرکت پخش هم کم‌کم دارد ۹۰ ساله می‌شود. در چنین روزهایی پمپ بنزین دروازه دولت با چند نمونه از تلمبه‌های بنزین در دوران مختلف، با چند اتوموبیل قدیمی خوش‌رنگ در کنار پژو مدل ۵۰۴ شهید محمد جواد تندگویان دومین وزیر نفت ایران که خانه‌اش هم در نزدیکی همین محله است، تبدیل به «موزه نفت تهران» شد. اکبر نعمت‌اللهی مدیر موزه‌های نفت که از سال

Kasra Bitumen Refining

شرکت پالایش قیر کسری با ظرفیت تولید ۴۲۰۰۰۰ تن انواع قیر مخلول و نفوذی با درجه نفوذ مختلف در سال و با بالاترین کیفیت ممکن از سپتامبر ۲۰۱۶ کار خود را آغاز کرد. تجربه گسترده موسسان و سرمایه گذاران این شرکت در تجارت جهانی خصوصاً حوزه فولاد باعث شده تا بازار را به طور دقیق تجزیه و تحلیل کرده و تا موفقیت به جلو حرکت کنند. تلاش این شرکت همواره رسیدن به بالاترین ظرفیت تولید در سال همراه با ارائه بالاترین کیفیت ممکن در محصول و خدمات بوده که با بهره گیری از منابع خود سعی بر آن داشته تا فراتر از انتظار ظاهر شود. رضایت مشتریان همواره بزرگترین هدف ماست.

بندر عباس، کیلومتر ۳۵ جاده بندر خمیر، شهرک صنعتی خلیج فارس، پالایش قیر کسری
 WWW.KASRABITUMEN.COM
 TEL : (+9821)74826
 COMMERCIAL@KASRABITUMEN.COM

بعد می خندد و ادامه می دهد: «ولی بعد دیدم زشت شده و کندمش». آقای گلی وند قصه های فراوانی دارد از وقتی که هنوز برق نبود و با تکان دادن یک دسته ی چوبی، بنزین از تلمبه وارد باک اتول ها می شد. خانه ی خودش هم امیریه همان نزدیکی هاست و مدام می گوید که تمام تلمبه ها را او تعمیر می کرده است. دور و اطراف موزه نفت تهران، تقریباً همه برای خودشان یک پا تاریخ شفاهی بنزین و تهران و نفت و شهر حساب می شوند. شاید به همین خاطر است که شهردار تهران می گوید ما اینجا با یک «سایت موزه» طرف هستیم. شاید اگر خوب وقت بگذارید خاطرات جذاب تری هم بشنوید، خاطراتی از کودتا و مشروطه و ملی شدن نفت؛ طبق اسناد شهرداری تهران در سال ۱۳۳۰ خورشیدی عده ای از مردم در حمایت از دکتر مصدق و قانون ملی شدن صنعت نفت، به جایگاه پمپ بنزین دروازه دولت رفتند و پرچم سه رنگ ایران را بالا بردند. آنان همچنین کلمه شرکت نفت انگلیس را از تابلو حذف و نفت ایران را باقی گذاشتند. در دنیا اولین بار بنزین و سوخت اتومبیل ها در داروخانه فروخته می شد، کم کم و با بیشتر شدن تعداد کسانی که اتومبیل شخصی داشتند، جایگاه های سوخت به فضاهای شهری وارد شدند. چیزی که در ایران به آن «پمپ بنزین» و «جایگاه سوخت» می گویند در نقاط مختلف دنیا اسامی متفاوتی دارد. در کانادا و آمریکا به Gas Station ایستگاه گاز معروف است، در هند «بانک پترول» و «پمپ پترول» صدایش می زنند و طرف های استرالیا و نیوزلند صدایش می کنند «پترول گاراز». طبق کتابچه

آمارنامه شهرداری تهران، پایتخت این روزها ۱۳۶ پمپ بنزین دارد، از میان اینها قدیمی ترینشان پمپ بنزین ۱۵ خرداد است که هم دوره ی پمپ بنزین دروازه دولت بوده اما هنوز کار می کند. تبدیل فضاهای صنعتی نفت به موزه روندی است که در ادامه دنبال خواهد شد. اکبر نعمت اللهی مدیر موزه های نفت عصر شنبه با اعلام این موضوع عنوان کرد که در ارائه همه طرح های پیشنهادی تلاش می شود تا با اندکی مرمت و نظافت و البته تجهیز، چیدمان علمی و تخصصی به عنوان مراکز فرهنگی و آموزشی در جهت حفظ و ارائه هویت و تاریخ ۱۱۱ ساله نفت در اختیار علاقه مندان و گردشگران صنعتی و عمومی قرار گیرد.

تودلی:

بعد از ورود اولین اتومبیل به ایران توسط مظفرالدین شاه در سال ۱۲۸۱ خورشیدی، تمایل برای استفاده از این وسیله روز به روز در بین مردم افزایش یافت. استفاده مردم از اتومبیل سبب شد تا بنزین نیز به بازار راه پیدا کند، ابتدا یک شرکت انگلیسی، بنزین را توسط دکان های نفت فروشی، خواربار فروشی و سرایداران گاراها در شیشه های نیزه ای (که این اواخر جهت آب لیمو و آب غوره استفاده می شد و هنوز هم در بعضی خانه ها پیدا می شود) در دسترس مردم گذاشت، سپس شیشه ها به پیت های حلبی معروف به پیت بنزینی با گنجایش ۱۵ لیتر تبدیل شد.

دنیای انرژی ساختار و محصول مجتمع‌های پتروشیمی که در فهرست جدید تحریمی اوفک قرار گرفتند را بررسی کرد

الگوی ایالات متحده در تحریم ۳۹ واحد پتروشیمی

بایگاه اطلاع‌رسانی اوپکس

پتروشیمی ارونند که بر حسب الفبا اولین شرکت اعلام شده در لیست اوفک است، از اصلی‌ترین تولیدکنندگان PVC در خاورمیانه است

۱۹ خرداد وزارت خزانه‌داری ایالات متحده، هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس و ۳۹ شرکت تابعه این هلدینگ را به دلیل آنچه که آن‌ها حمایت از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا اعلام کردند، تحریم کرد. در این گزارش به محصولات شرکت‌های تحریم شده و تاثیر احتمالی که ممکن است این اقدام بر وضعیت پتروشیمی و صادرات آن بگذارد نگاه کرده‌ایم.

پتروشیمی ارونند که بر حسب الفبا اولین شرکت اعلام شده در لیست اوفک است، از اصلی‌ترین تولیدکنندگان زنجیره PVC در خاورمیانه است و نیاز صنایع پتروشیمی و پایین‌دستی‌ها در ایران و بازارهای خارجی را تامین می‌کند.

پتروشیمی بندر امام و شرکت‌های وابسته‌اش که در واقع پتروشیمی ایران-ژاپن سابق هستند یکی از مهم‌ترین تولیدکنندگان اتیلن، اتان و محصولات پلیمری محسوب می‌شوند. واحد آروماتیک این مجتمع از واحدهایی بود که در دوره تولید بنزین موسوم به بنزین پتروشیمی مورد استفاده قرار گرفت. پتروشیمی بوعلی سینا از مجتمع‌های واقع در ماهشهر است، واحدی که بیشتر با آتش‌سوزی ۲ سال پیشش در افکار عمومی نقش بسته است و تولیدکننده بزرگ پارازیلین، بنزین، نفتا و گاز مایع به حساب می‌آید. واحد آروماتیک این مجتمع نیز مانند مجتمع بندر امام در تولید بنزین پتروشیمی در ایران به کار گرفته شد.

پتروشیمی هنگام دیگر واحد قرار گرفته در این فهرست واحدی است که قرار بود امسال وارد مدار شود و نیاز عمده‌ای از اوره و آمونیاک داخل ایران را تامین کند. پیشتر در شهریور ماه ۹۷ پیشرفت فیزیکی این طرح ۶۰ درصد اعلام شده بود. شرکت اوره هم‌رمز نیز مانند هنگام برنامه‌های برای

خارجی است. در ایران تولیدکنندگان قطعات و خودروها مصرف‌کننده اصلی محصول این واحد هستند. «شرکت کود اوره لردگان» که شرکت بعدی است همان‌طور که از اسمش مشخص است با هدف تامین و ارائه کود اوره که به ویژه در کشاورزی کاربرد دارد ایجاد شده است.

«مدبران اقتصاد» که شرکت بعدی است از شرکت‌های بیست که گروه سرمایه‌گذاری ایرانیان سهام‌دار اصلی آن است و در طرح‌های پتروشیمی سرمایه‌گذاری می‌کند. مورد بعدی پتروشیمی نوری تولیدکننده اصلی محصولات آروماتیکی است که نیاز ایران و منطقه را تامین می‌کند. پتروشیمی پارس که از دیگر واحدهای بورسی است، صادرکننده مهم ال پی جی و استایرن منومر است و سالانه حجم بالایی اتان تولید می‌کند. شرکت عملیات غیر صنعتی پازاگاد که در فهرست اوفک قرار گرفته است تامین‌کننده نیازمندی‌های خدماتی منابع انسانی در منطقه عسلویه است. پتروشیمی آپادانا مورد بعدی از پروژه‌های در دست احداث است که فروردین ماه پیشرفت فیزیکی آن ۴۴ درصد اعلام شده بود.

این مجتمع قرار است تولیدکننده مهم متانول باشد. نام بعدی که شرکت پالایش گاز بیدبلند است اولین پالایشگاه گازی خاورمیانه است که قرار است گاز ترش چند میدان نفتی را تصفیه و صادر کند. شرکت تجارت صنعت خلیج فارس دیگر شرکت این فهرست است که در تولیدات پتروشیمیایی، شیمیایی و فرآورده‌های نفتی و خدمات آن فعالیت دارد. پالایشگاه گاز یادآوران عنوان بعدی فهرست است، این واحد نیز مانند چند مورد دیگر این لیست، از واحدهایی است که قرار بوده سال ۹۸ به بهره‌برداری برسد و تولید

کننده ال ان جی باشد.

شرکت توسعه صنایع پتروشیمی که در مهندسی، تدارکات، ساختمان و نصب، راه‌اندازی و مدیریت پروژه در حوزه‌های صنعتی و زیربنایی فعالیت می‌کنند همین راستا تحریم شده است. عنوان عجیب‌ترین و متناقض‌ترین مورد تحریمی از سوی اوفک را باید به شرکت ره‌آوران فنون پتروشیمی اختصاص داد. این شرکت در هیچ زمینه صنعتی و صادراتی فعالیت نداشته و در واقع شرکتی است که دوره‌های آموزشی مختلف در حوزه پتروشیمی، برق، کامپیوتر، مکانیک، کنترل کیفیت و مواردی از این دست را در ایران برگزار می‌کند.

پتروشیمی تندگویان که شرکت بعدی این فهرست است تولیدکننده پلی‌اتیلن ترفتلات محسوب می‌شود که در تولید انواع الیاف و بطری کاربرد دارد. پتروشیمی ارومیه دیگر واحد تحریم شده است که محصولات میانی زنجیره پتروشیمی؛ کریستال ملامین، سولفات آمونیم و اسید سولفوریک را تولید می‌کند. پتروشیمی همت که دیگر طرحی است که مورد تحریم قرار گرفته، طرح وزارت نفت ایران برای جمع‌آوری گازهای همراه در عسلویه بوده است که آلودگی منطقه را کم کند. قرار بر این

بود که پتروشیمی همت حدود ۱۲۰ هزار تن از گازهای زائد و آلاینده در عسلویه را جمع کرده و به محصولات پتروشیمی همچون اوره و آمونیاک تبدیل کند. این طرح سال گذشته کلید خورده بود. شرکت عملیات غیر صنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی به نوعی همتای شرکت عملیات غیر صنعتی پازاگاد است با این تفاوت که پازاگاد به نیروی انسانی پتروشیمی در عسلویه و شرکت عملیات عصر صنعتی صنایع پتروشیمی به نیروی این بخش در بندر ماهشهر خدمات ارائه می‌دهد. اوفک در متنی که منتشر کرد تحریم‌واحدهای پتروشیمی ایلام، گچساران و دهدشت را نیز به این علت که تحت مالکیت شرکت سرمایه‌گذاری ایرانیان است اعلام کرد. پتروشیمی ایلام تولیدکننده انواع گریدهای پلی‌اتیلن سنگین

هلدینگ خلیج فارس تحریم شدند. اوفک دو شرکت دیگر را که مدعی است در دویی مقر داشته و متعلق به هلدینگ خلیج فارس هستند تحریم کرده است. بررسی کلی این واحدهای تحریم شده کمک می‌کند حدود کلی الگوی که ایالات متحده برای انتخاب این ۳۹ مورد دنبال کرده مشخص شود. در این میان می‌توان تحریم شده‌ها را از لحاظ ساختار به سه دسته‌ی کلی «مراحل نهایی بهره‌برداری»، «بورسی بودن» و «مرتبط بودن با بدنه‌ی کارکنان» و از لحاظ محصول تولیدی بیشتر در محصولاتی که خوراک بخش‌هایی چون کشاورزی و پلاستیک که با زندگی روزمره مردم سر و کار دارد تقسیم کرد. این ماجرا می‌تواند تا حدودی کمک کند که هدف امریکا از این اقدام و گام‌هایی که احتمالاً در ادامه خواهد برداشت مشخص شود. اما در

مورد صادرات، غلامحسین نجابت مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی در گفت و گویی که در روزنامه تعادل منتشر شده است اظهار نظری جالب توجه در این خصوص کرده است، او گفته است: «هلدینگ خلیج فارس محصولات متنوعی دارد که یکی از محصولات پر حجم آن اوره است. اوره در محصولات کشاورزی کاربرد دارد و آنچه به کشاورزی و خوراک مربوط می‌شود حتی در دوره تحریم‌های سازمان ملل نیز آزاد بود.» این مدیر عرصه پتروشیمی در ادامه عنوان کرده است: «در مورد دیگر محصولات عمده بازار بازار شرق است. خصوصیت این بازار این است که از زمانی که تحریم‌ها در دوره قدیم و جدید طراحی شدند مشکلی در آن وجود نداشته و حتی از نظر حمل و نقل هم با مشکلی روبرو نبوده است.» نجابت همچنین عنوان کرده است: «برای محصولاتی به غیر از اوره که در کشاورزی کاربرد دارد، در نهایت ممکن است این وضعیت مقداری هزینه را بیشتر کند اما اینکه باعث قطعی صادرات شود یا مشکل لاینحلی ایجاد کند را سبب نخواهد شد و تاکنون نیز چنین اتفاقی رخ نداده است.»

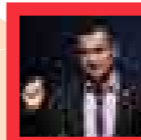

عجیب‌ترین و متناقض‌ترین مورد تحریمی از سوی اوفک را باید به شرکت ره‌آوران فنون پتروشیمی اختصاص داد. این شرکت در هیچ زمینه صنعتی و صادراتی فعالیت نداشته است

است. گچساران را باید در دسته واحدهای غیر راه‌اندازی شده‌ی تحریمی قرار داد، این واحد که قرار است سالانه ۱ میلیون تن اتیلن تولید کند و خوراک واحدهای قرار گرفته در این بخش از مسیر در اتلین غرب که شامل پتروشیمی‌های دنا، بروجن، دهدشت، ممسنی و کازرون هستند را تامین کند. اتلین غرب طرحی است که از دهه ۷۰ با هدف اشتغالزایی در مناطق غربی ایران دنبال می‌شود.

دیگر شرکت تولیدکننده‌ی پلی‌اتیلن سنگین که اوفک دلیل تحریم آن را مالکیت گروه سرمایه‌گذاری ایرانیان، مدبران اقتصاد و پتروشیمی دهدشت در آن اعلام می‌کند پتروشیمی بروجن است. به جز این موارد شرکت ان پی سی اینترنشنال در بریتانیا، شرکت ان پی سی الاینس در فیلیپین هم به خاطر مالکیت توسط

خام فروشی یا توسعه پتروشیمی

سعید ساويز
تحليلگر نفت
و انرژی

برای اقتصادی که حیات و ممانت تمام قد با فروش یک محصول رقم خورده است، از دست دادن سهم بازار یعنی قدم گذاشتن در سرآشویی رکود. حالا این شده است حکایت اقتصاد تک محصولی ما که به صورت کلاسیک یک اقتصاد نفتی وابسته به خام فروشی است. این اقتصاد تک محصولی در روزهایی که به نظر به غروب عصر امپراطوری نفت می ماند، گرفتار پیش دستی رقبا و مخالفین سیاسی شده و سهم اندک خود در بازار رقابتی فروش نفت را به ضرب تحریم های غیر منصفانه اما کاربردی آمریکا از دست داده است. اهمیت استراتژیک جایگاه یک کشور به عنوان فروشنده نفت خام در جهان بر کسی پوشیده نیست، چرا که اگر چنین جایگاهی دارای اهمیت نمی بود کشورهایی چون ایالات متحده، روسیه و عربستان تا به این حد برای بازگیری در سطح اول آن تلاش نمی کردند. از سویی اینکه تنها برگ بر روی میز اقتصادیک کشور تکیه بر خام فروشی باشد آسیب پذیری آن اقتصاد را به شدت بالایی برد؛ چه بسیاری از کشورهای که از موهبت داشتن منابع نفت و گاز محرومند اما با واردات نفت و پالایش آن آرام آرام خود را به قطب پالایشی منطقه تبدیل کرده و سهم بازار را در دست می گیرند که از این دست می توان به کشور هند اشاره کرد که می رود تا روزانه ۵ میلیون بشکه نفت را در داخل کشور خود پالایش کند. فروش نفت خام بیش از هر چیز نیاز به تضمین هایی چون امنیت عرضه و تعهد صادرات دراز مدت دارد، زیرا که تغییر خوراک یک پالایشگاه در کوتاه مدت و بدون انجام تغییرات فیزیکی و گاه تغییر در مواد شیمیایی مورد استفاده ممکن نیست از اینرو پالایشگاهها به منابع مورد اعتماد و بلند مدت نیازمندند و از همین روست که فروش چمدانی و به اصطلاح خرده فروشی برای محصولی چون نفت خام مرسوم و معمول نیست.

اما محصول نهایی هیدروکربن ها که قابلیت استفاده در هر کارخانه و کارگاه کوچکی را داشته باشد، نه نفت خام بلکه محصولات پالایشگاهی و پتروشیمی است که امکان انتقال و استفاده از بخشی از آنها در هر روستای دور افتاده ای نیز ممکن است، توجه به این موضوع این تئوری را تداعی می کند که اگر اقتصاد متکی به خام فروشی ایران که همواره جایگاه استراتژیکی به دلیل عرضه نفت خام در بازار دارد، به سمت تولید محصول بیشتر در پالایشگاه و پتروشیمی می رفت و به قول معروف نفت تولیدی داخل کشور را خودمان مصرف می کردیم تا به محصول نهایی تبدیل شود، شاید امروز راههای بیشتری برای مقابله در شرایط تحریمی بوجود آمده داشتیم. در پاسخ به این ایده باید گفت که چه در شرایط نرمال و چه تحریم از دست رفتن جایگاه استراتژیک به عنوان یک عرضه کننده نفت خام باید حفظ شود، زیرا که علاوه بر ارزآوری، باعث می شود که همواره به عنوان یک بازیگر دست اول در بازار انرژی بین الملل مطرح باشیم. از سوی دیگر قطعاً صادرات چمدانی محصولاتی چون بنزین و گازوئیل بسیار آسانتر از صادرات نفت خام است، اما در این میان نباید یک نکته را فراموش کرد که اگر چه در شرایط فعلی این کار بسیار می تواند موثر باشد، اما در دراز

مدت ممکن است قابل رصد شدن و محدود شدن باشد و در صادرات حجم های بیشتری از محصولات پالایشگاهی و پتروشیمی مشکل تراکنش مالی نیز پیش خواهد آمد. به زبان ساده با شرایط فعلی و به علت در هم تنیدگی بیش از پیش اقتصادی کشورهای جهان با اقتصاد آمریکا و پیروی و تبعیت همه کشورهای از تحریم های ایالات متحده هر راهکاری حتی فروش محصول به جای خام فروشی در مقیاس بزرگ و به قصد تامین بودجه کشور قطعاً با دشواری های جدی همراه خواهد بود. لذا باید گفت از این پس، اقتصاد ایران بدون داشتن در هم تنیدگی در اقتصاد مشتریان خود همواره با مشکل مواجه خواهد بود. همچنین به مانند سایر کشورهای تبدیل نفت خام به محصول در پالایشگاهها بهتر است توسط بخش خصوصی انجام پذیرد حال آنکه بخش خصوصی در ایران مفهومی ندارد در نتیجه نه بخش های خصوصی و نه سرمایه گذاران بین المللی در اقتصاد نفتی ما فعال نیستند. اینها گفته شد تا

ضمن تایید دوستانی که منتقد خام فروشی هستند این تبصره اضافه شود که اگر چه تولید محصول بسیار منطقی تر و بهتر از خام فروشی است و مزایای آن بر هیچ کس پوشیده نیست اما نیاز است که در درجه اول وظیفه تولید محصول پایین دست، با وجود آوردن محیطی مناسب و اقتصادی به بخش خصوصی واگذار گردد و در درجه دوم به این نکته توجه کرد که حتی با فرض تولید، صادرات و فروش محصولات پایین دست، باز هم اداره اقتصاد کشور با شرایط تحریم به حالت عادی در نخواهد آمد. به عنوان جمع بندی اگر چنانچه شرایط به حالت عادی باز گردد اقتصاد ایران نیاز دارد تا فعالیت های اصلی صنعت انرژی خود را با بازی دادن به بخش خصوصی متنوع کند و ضمن افزایش تولید، با پالایش بخشی از تولیدات خود برندی از محصولات پالایشی را در منطقه معرفی کرده و به حسن شهرت برساند.

اینکه این جنگ های فرسایشی موجب کاهش توان مالی تمامی شرکت ها شده (به دلیل رقابتهای شدید قیمتی) و در این میان صرفا خریداران نهایی برنده بازی هستند. این نزاع ها موجب ایجاد تفرقه و پراکندگی شدید شده است. معمولا تصمیم گیرها یک طرفه است و هر گروه فقط به منافع خود می اندیشد و بس. به تازگی هم دعوای بالا گرفته و عده ای تصمیم به خروج از این کمیسیون گرفتند و احیانا می خواهند دسته و گروه جدیدی ایجاد کنند تا شاید با آرامش بیشتری عمل نمایند که قطعاً موجبات تضعیف کلیت اتحادیه خواهد شد، خلاصه اینکه اگر این تضادها به درستی مدیریت نشود هیچکس برنده نخواهد بود. این جنگ و نزاع همچنان ادامه خواهد داشت مگر زمانی که به یک توافق مناسب و درست دست پیدا کنند، توافقی که منافع همه شرکت ها را حداکثر نماید. بدین معنا که اگر شرکت ها بجای تهدید یکدیگر، روی منافع یک توافق خوب تاکید کنند، افق جدیدی پیش روی همه آنها باز می شود زیرا در اکثر مواقع اینگونه نیست که در یک مذاکره یکی برنده و دیگری بازنده باشد، بلکه می توان متناسب با رفتار طرفین منفعی مثبت برای هر دو ایجاد کرد.

نتیجه:

در تقابل بین شرکت ها در صورتی که بازیگران رفتارهای احساسی همچون لجبازی و خودخواهی را کنار بگذارند و بر اساس عقل تصمیم گیری کنند، همواره نقطه تعادلی وجود دارد که اگر چه ممکن است حداکثر مطلوبیت را برای هیچیک از طرفین فراهم نیآورد، اما حدی از سود را برای هر کدام از آنها به دنبال خواهد داشت. بطور قطع تعقل و تدبیر و اتخاذ رویکردی هماهنگ و اعتدالی همیشه می تواند گره از مشکلات پیش آمده باز کند و دو طرف را که در دو سوی این شکاف پا بر پدال گاز می فشارند و با سرعت به سوی هم در حرکتند، به کنش های مدیریت شده و معنادارتری وا دارد.

فوق مقدمه ای برای طرح مسئله منازعات بین شرکتها در اتحادیه و نحوه برخورد با آن بود، شرکت ها در کمیسیون های مختلف در خصوص دریافت خوراک، قیمت گذاری محصول، ورود به بازارهای یکدیگر و بسیاری مسائل بحث و گفتگو دارند و گاهی منافع آنها به شدت رو در روی هم قرار می گیرد و منجر به جنگ هایی بی پایان میشود. در گیریهایی که نتیجه نهایی آن تضعیف کل صنعت و به تبع تضعیف اتحادیه می باشد. برای نمونه از سال ۹۳ به بعد با ورود بخش خصوصی به جمع تولیدکنندگان قیر کشور به یکباره تعداد آنها رشد جهشی داشت و از دو شرکت معظم قدیمی به ده ها شرکت کوچک و متوسط تبدیل شد که برای خرید و کیوم باتوم از پالایشگاه ها، فروش قیر تولید شده، تعیین قیمت محصول و غیره رقابت بسیار سختی با یکدیگر دارند. شرکت های این پر توان قدیمی این قدرت را دارند که خریدهای بزرگ و تضمین شده ای برای تامین مواد اولیه خود تحت قالب قراردادهای بلند مدت از پالایشگاه ها داشته و عملاً در بسیاری از فصول سال از رقابت قیمتی با دیگر رقبا در امان باشند و در آرامش بیشتری فعالیت کنند، به راحتی در بازارهای نهایی ورود پیدا کنند و احیانا در رقابت ها دست بازتری برای کاهش قیمت ها داشته باشند. این مزیت برای شرکت های جدید ورود که ابعادی کوچک و متوسط دارند و به راحتی نمی توانند با بزرگان قدیم رقابت کنند قابل قبول نیست و به طرق مختلف همچون شکایت به شورای ملی رقابت، اعتراض به عملکرد بورس کالا در عرضه های پرمیوم و غیره در مقابل آن می ایستند. در این نبرد گاهی شرکت های قدیمی پیروز میدان هستند و امور را به نفع خویش پیش می برند و گاهی شرکت های جوان و جدید، اما واقعیت

جنگین	جازدن	بازیگر اول / دوم
10، -2	0، 0	جازدن
-10، -10	10، -2	جنگین

هدف نهایی این دانش، یافتن راهبرد بهینه برای بازیکنان است. یکی از مدل بازی های معروف در این نظریه که به روشی جذاب و روشن منازعات بین افراد و گروه ها را تحلیل می کند، بازی ترسوها است. این بازی دو راننده را تصور می کند که روی یک پل در یک امتداد در جهت مخالف به سمت هم حرکت می کنند، راننده ای که ماشین خود را منحرف کند بازنده است یا به او ترسو می گویند. اگر هیچ کدام ماشین خود را از راه بیرون نکشند نتیجه تصادفی شدید در وسط پل خواهد بود که منجر به مرگ هر دو راننده خواهد شد. راننده ها مایلند به راه خود ادامه دهند تا حریف مقابل بترسد و از مسیر منحرف شود اما این نگاه موجب می شود تا تصادف که بدترین نتیجه است بوجود آید یعنی دو طرف برای بدست آوردن بهترین نتیجه برای خود (برنده شدن) باعث ایجاد بدترین نتیجه برای همه خواهند شد (مرگ راننده ها) . در ظاهر برنده این بازی کسی است که از ابتدا نهایت بی عقلی خودش را با کندن فرمان یا از کار انداختن ترمز ماشین نشان دهد ولی فقط یک دیوانه، بی عقل و طالب خودکشی است که چنین عملی انجام می دهد چون دقیقاً مشخص نیست که نفر روبرو در مقابل وی چه عکس العملی خواهد داشت.

ماتریس پیامدهای این بازی را می توان به شرح زیر نشان داد: تاکید اصلی در این بازی روی وجود دو عنصر «تضاد» و «همسویی» منافع به طور همزمان برای افراد و گروه ها است. در دنیای واقعی هر چند که معمولاً دو طرف، رقیب هستند ولی از سوی دیگر منافع مشترکی هم از دست یافتن به تفاهم دارند. در عرصه منازعات به نفع هر دو طرف است که استراتژی جنگ-جنگ انتخاب نشود چرا که این شرایط برای آنها بسیار پرهزینه و بی فایده است. اگر افراد باور کنند که همیشه این امکان هست که طرف دیگر نیز ابزار جنگ را انتخاب کند، احتیاط کرده و نگاه خود را به سمت توافق تغییر خواهند داد. طالب

تحلیل منازعات بین شرکت های رقیب در اتحادیه صادر کنندگان نفت، گاز و پتروشیمی ایران

با نگاهی به بازی ترسوها

بهترین است را اتخاذ نماید. برای مدل سازی چنین وضعیتی و پیش بینی اتفاقات ممکن، نظریه بازی ها کمک های فراوانی می کند همانطور که میدانیم این تئوری تلاش می کند تا رفتار ریاضی حاکم بر یک موقعیت راهبردی (تضارب منافع) را مدل سازی کند. این موقعیت، زمانی پدید می آید که موفقیت یک فرد وابسته به راهبردهایی است که دیگران انتخاب می کنند.

زندگی روزمره حاوی مثال های بی شماری است که در آن اشخاص (حقیقی یا حقوقی) منافعشان در یک راستا یا در تقابل با هم می باشد برای نمونه می توان از مواردی همچون مذاکرات تجاری بین کشورها، جنگ تبلیغاتی دو شرکت رقیب، رای دادن صاحبان سهام در انتخابات هیات مدیره، از دواج / طلاق بین دو نفر، رقابت شرکت ها در دستیابی به مواد اولیه و غیره نام برد.

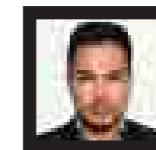
ویژگی اساسی تصمیم گیری در این شرایط این است که هر فرد قبل از تصمیم گیری و انتخاب باید واکنش و عکس العمل طرف مقابل را نسبت به انتخاب و تصمیم خود مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و آنگاه تصمیمی که برایش

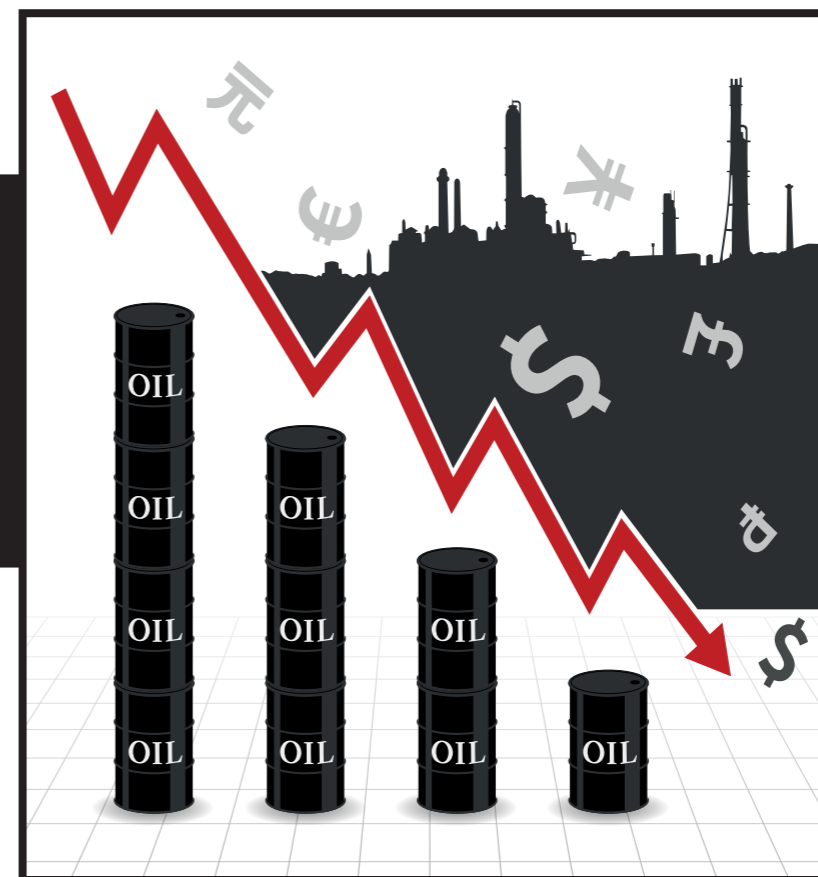
محمد رضا مجیدی
کارشناس اقتصاد
و مدیریت

بازی دو سر باخت اوپک

عبدالصمد رحمتی
کارشناس بازار نفت
و انرژی

نفت در حال حاضر به عنوان مهمترین منبع انرژی اولیه جهان، دارای اهمیت ویژه‌ای بین کشورهای دنیا است. با بررسی اجمالی می‌توان دریافت که تعداد کشورهای صادر کننده بسیار کمتر از کشورهای واردکننده است. با توجه به جایگاه ویژه نفت در اقتصاد و بودجه کشورهای، سیاست‌گذاران عمده جهان به فکر کنترل بازار نفت برای کسب سود اقتصادی بیشتر هستند. در اواسط سال ۲۰۱۴، به دلیل افزایش تولید نفت شیل آمریکا که نتیجه انقلاب تکنولوژی بود، چرخه مازاد عرضه در بازار نفت ایجاد شد. از سوی دیگر میزان ذخایر تجاری کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) نیز افزایش یافت. در طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶، ایالات متحده تولید نفت خود را ۶۱ درصد افزایش داد. بدین ترتیب از طرفی ایالات متحده با استفاده از این

برنامه، سهم تولید خود را از نفت جهان طی ۵ سال از ۱۰ درصد به ۱۵ درصد افزایش داد و از طرف دیگر کشورهای اوپک و غیر اوپک از اواخر سال ۲۰۱۶ به منظور افزایش قیمت جهانی طلای سیاه همکاری خود را برای کاهش روزانه ۱.۸ میلیون بشکه‌ای نفت آغاز نمودند. این پیمان در دسامبر سال ۲۰۱۸ مجدداً توسط اعضای اوپک و غیر اوپک موسوم به "اوپک پلاس" جهت کاهش ۱.۲ میلیون بشکه ادامه یافت که بر اساس این توافق، سهم همکاری اوپک و سهم داوطلبانه کشورهای غیر عضو اوپک از این اعلام همکاری به ترتیب ۰.۸ و ۰.۴ میلیون بشکه در روز بوده است. بر اساس آمار بین‌المللی ۱۴ کشور عضو اوپک در ماه می مجموعاً ۳۰.۱۷ میلیون بشکه نفت تولید کرده‌اند که این رقم ۶۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آوریل و پایین‌ترین رقم تولید ماهانه این سازمان از سال ۲۰۱۵ تاکنون بوده است، چراکه کارتل به طور معمول حدود ۳۳-۳۲ میلیون بشکه نفت تولید داشته است. کاهش تولید انجام شده توسط ۱۱ عضو به جز کشورهای ایران، لیبی و ونزوئلا بوده است. با وجود گذشت حدود ۲ سال از توافق کاهش تولید هدف اعلام شده دو گروه کاهش سطح ذخایر نفت کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی به میانگین ۵ ساله خود (۲.۸۳ میلیارد بشکه) و همچنین افزایش قیمت نفت بوده است که فعلاً نوسانات زیادی را پشت سر گذاشته است. زمانی که توافق کاهش تولید در ابتدای آغاز پیمان مورد استقبال همگان نبود پس از آنکه کاهش ۱.۸ میلیون بشکه‌ای اعلام گردید میزان همکاری کشورها و پابندی آنها به توافق کاهش تولید تا ۱۳۰٪ بالا رفت و میزان ذخایر در طی سالهای ۲۰۱۸-۲۰۱۷ به کمترین میزان خود کاهش یافت. علیرغم تمام این تلاش‌ها، در سال جاری قیمت نفت در طی چهار ماه به پایین‌ترین سطح رسید و

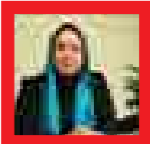
در حال حاضر تلاش می‌کند که کف قیمت ۶۰ دلار به ازای هر بشکه را حفظ نماید. نگرانی‌ها در خصوص جنگ تجاری بین چین و آمریکا، همه‌پرسی به خروج انگلیس از اتحادیه اروپا یا همان برکسیت، کاهش نرخ رشد اقتصادی آلمان و چین و برآورد ریسک ژئوپلیتیکی و تضعیف عرضه و اتفاقات اخیر در تنگه هرمز موجب گمانه زنی افزایش قیمت نفت برنت در حدود ۸۰ دلار و حتی بالاتر شده است. همچنین موضوع تضعیف مواضع اوپک با افزایش تولید از جانب کشورهای غیر اوپک به خصوص ایالات متحده از مسائل مهم است. براساس آمار اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده (EIA)، تولید نفت آمریکا با رشد ۹۷ هزار بشکه در روز در پایان ماه می سال جاری به میزان قابل توجهی افزایش و به ۱۲.۳ میلیون بشکه در روز رسیده است. از آنجایی که کشورهای عضو اوپک شاهد کاهش حاشیه سود خود هستند ایالات متحده هم در حال روانه کردن نفت شیل به بازارهای آسیایی و سهم‌گیری از بازارهای آسیایی است. در سال ۲۰۱۷ شواهد روشنی از سهم‌گیری بازار آمریکا وجود نداشت، همچنین علیرغم اینکه نفت خام شیرین آمریکا با نفت خام تولید شده در خاورمیانه شبیه نیست و برای حل این مشکل به مخلوط سازی نفت خام آمریکا با نفت‌های سنگین نیاز است با این حال تولیدکنندگان آسیایی به ویژه در بازارهای کلیدی مانند هند، ژاپن، کره جنوبی و تایوان به دنبال تغییرات در واحد‌های فرآوری خود هستند تا آنها را به سمت تنوع نفت سبک‌تر سوق دهند. علاوه بر این، کاهش تولید نفت خام سبک کشورهای مالزی و اندونزی نیز موجب شده که مشتریان آنها به طور ناگهانی به مصرف‌کنندگان نفت خام ایالات متحده تبدیل شده و نفت خام ایالات متحده آمریکا راه‌به‌بازار آسیا باز نماید. به طور کلی، داده‌های EIA نشان می‌دهد که واردکنندگان آسیایی به استثنای چین، تقریباً ۵۰ درصد از ۲.۳ میلیون بشکه

نفت صادراتی ایالات متحده را به خود اختصاص داده‌اند. با توجه به پویایی فعلی بازار، اوپک دیر یا زود باید واکنش نشان دهد و مواضع خود را مشخص نماید. لیکن متأسفانه هر دوره موجود مشکلاتی برای آن دارد. از سویی با ادامه توافق کاهش تولید، با خواسته برخی از اعضای اوپک می‌تواند سهم بازار خود را کاهش دهد آنهم بدون تضمین افزایش قیمت نفت، از سوی دیگر با پایان دادن به توافق کاهش تولید موجب افزایش عرضه در بازار شده به کاهش قیمت‌های کنونی کمک می‌نماید. در حال حاضر می‌بینیم که از طرفی روسیه مایل است توافق کاهش تولید به پایان برسد، چرا که با قیمت‌های بالای ۵۰ دلار کنار خواهد آمد و در مکانیسم‌های پشتیبانی تولیدکنندگان خود مشکلی ندارد. از طرف دیگر میزان ذخایر تجاری کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی در سال ۲۰۱۶ از میانگین ۳۰.۵۱ میلیارد بشکه به ۲.۹۹۱ میلیارد در سال ۲۰۱۷ و ۲.۸۳۹ میلیارد بشکه در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته است، لیکن EIA پیش‌بینی می‌کند که این میزان به ۲.۹۳۶ میلیارد بشکه در سال ۲۰۱۹ افزایش خواهد یافت که منشاء آن افزایش تولید ایالات متحده است. بر این اساس انتظار می‌رود که بازار نفت تا پایان سال ۲۰۱۹ به دلیل اینکه ذخایر جهانی کاهش و تقاضا برای نفت افزایش می‌یابد به سمت متعادل شدن برود لیکن نبود اطمینان در مورد عرضه و تقاضای نفت، اختلافات عمده و دو دستگی بین اعضای اوپک و افزایش رشد تولید اعضای غیر اوپک شرایط را برای ادامه توافق اعضای اوپک پلاس، سخت‌تر نموده و اختلاف نظرات آنها احتمال تمدید توافق برای شش‌ماهه دوم سال ۲۰۱۹ میلادی را کاهش خواهد داد. همچنین نکته حائز اهمیت این است که در نهایت تاثیرگذاری اوپک و قدرت آن با اتفاقات پیش‌رو در حال تضعیف شدن است.

از آنجایی که کشورهای عضو اوپک شاهد کاهش حاشیه سود خود هستند ایالات متحده هم در حال روانه کردن نفت شیل به بازارهای آسیایی و سهم‌گیری از بازارهای آسیایی است

اهمیت تحقیقات بازار در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی

مقدمه‌ای بر تحقیقات بازاریابی

رزا مجتهدزاده مدیرعامل تحقیقات بازاریابی آمارگران تفکر ایده‌ال

در تعریفی ساده، تحقیقات بازاریابی فرآیندی است که سازمان را از طریق جمع‌آوری اطلاعات نسبت به بازار آگاه می‌کند.اطلاعات حاصله‌از تحقیقات بازار در کنار تجربه‌و دانش مدیران،راهنمای ایشان در اخذ تصمیم‌های درست‌به‌شمار می‌آید. تا پیش‌از شکل‌گیری فرآیند تحقیقات بازار، عمده تصمیمات مدیران صنایع بر اساس دانش،ادراک و تجربه‌شخصی نسبت‌به محیط کسب‌وکار اخذ می‌گردید ولی رفته رفته با تغییر ساختار سنتی و ورود تکنولوژی به چرخه اقتصادی در دنیا، بر سرعت تغییرات در رفتار خرید مصرف‌کنندگان بیش‌از پیش افزوده شد.رشد جمعیت کشورهای رو‌به توسعه‌و به‌تبع آن، بالا رفتن نرخ تقاضاسبب ایجاد فضای به‌شدت رقابتی در بازار مصرف‌گردید که منتج‌به شکل‌گیری بورس‌های منطقه‌ای و جهانی‌شدن اقتصاد شد.لذا این نرخ‌رشد سریع باعث شد که مدیران و صاحبان سرمایه‌دیگر نتوانند برای تصمیمات خرد و کلان اخذ شده، تنها به تجربیات خود اکتفا کنند. در نتیجه لزوم اطلاع از داده‌های مربوط به تقاضا و مصرف مشتریان برای صنایع پدید آمد.

تحقیقات بازار در واقع، علم جمع‌آوری و تحلیل داده‌های بازار است. برای هر مدیر تصمیم‌گیر در سطوح کلان، مدیر بازاریابی، مدیر برند، مدیر تبلیغات و حتی کارآفرینان ضروری است تا برای عرضه و فروش بهتر محصولات و خدمات خود و همچنین تحقق سایر اهداف بازاریابی که در سر دارند به تحقیقات بازاریابی روی بیاورند.ممکن است سلیقه مشتریان طی یک سال به‌قدری تغییر کند که محصول پرفروش سال قبل، به دلیل عدم تغییر به موقع، به محصولی از رده خارج تبدیل شود. بنابراین تمامی سطوح در هر صنعتی که به‌نحوی درگیر سیاست‌گذاری برای توسعه در کسب و کار و یا حضور فعال در فضای رقابتی هستند، می‌بایست این فرآیندرا الزامی تلقی کرده و بدون در نظر گرفتن نتایج استخراج شده از تحقیقات بازار، از هر گونه تصمیم‌گیری بپرهیزند.نتایج مثبت در بیش‌از یک قرن استفاده‌ی صنایع از مزایای تحقیقات بازار ثابت کرده است که استفاده از این فرآیند می‌تواند:ریسک فعالیت‌های تجاری یک کسب‌وکار را کاهش دهد،امکان کشف و شناسایی فرصت‌های نهفته در بازار را برای یک کسب‌وکار فراهم کند،امکان تشخیص و شناسایی مشکلات بالقوه‌برای ذی‌نفعان یک صنعت رامیسر کند،به صنایع کمک کند تا به درستی از نحوه عملکرد رقبای خود آگاه شوند و در نهایت در شناخت مشتریان بالقوه و بالفعل محصولات به بخش بازاریابی صنعت کمک کند.

اهمیت تحقیقات بازار در صنایع پتروشیمی

صنایع پتروشیمی می‌تواند در دو دسته صنایع بالادستی و صنایع پایین دستی قرار گیرد. تحقیقات بازار در مواجهه با هر یک از بخش‌های این صنعت جهت تسهیل فرآیندهای این کسب و کار راهکارهای متناسبی پیشنهاد می‌کند.

اهمیت تحقیقات بازار در صنایع بالادستی پتروشیمی

صنایع پتروشیمی، یکی از موثرترین صنایع در جهان است که برخلاف نقش تعیین‌کننده‌ای که بر شاخص بهره‌وری دیگر صنایع دنیا دارد در بخش بالادستی ذی‌نفعان معدودی را شامل می‌شود که عمدتاً موسسات سرمایه‌گذاری نیمه‌دولتی و دولتی و همچنین وزارت‌خانه‌ها را شامل می‌شود.بر این اساس، فرآیند تحقیقات بازار در این بخش از صنایع بر متدهای (Business B2B Business To Business) استوار است. متدهای B2B شامل

پیش‌بینی روند بازار بر اساس رویدادهای کلان اقتصادی ، پایش شاخص‌های اقتصادی ، بررسی آمار صادرات و واردات کشورها، شناسایی بازیگران اصلی این صنعت در جامعه هدف ، شناسایی شرکای اقتصادی مناسب ، پایش و شناسایی تامین‌کنندگان مواد اولیه و نفت خام به همراه پایش و پیش‌بینی قیمت عرضه‌ی تامین‌کنندگان است.ابزارهای اصلی که برای دست‌آوردن این داده‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند، مطالعات اسنادی بر اساس بررسی اسنادرسمی منتشر شده در بورس است. دیگر ابزار پرکاربرد برای تهیه‌ی گزارش‌های کلان صنعت پتروشیمی، برگزاری جلسات مصاحبه عمیق حضوری و تلفنی با وزرا، معاونین و مدیران تصمیم‌گیر در بخش کلان این صنعت هستند. اگر چه با در نظر گرفتن گستره مسئولیت این افراد، معمولاً احتمال مصاحبه‌های عمیق تلفنی و به نتیجه رساندن پایش با استفاده

از این متد در بین شرکت‌های تحقیقات بازار محتمل‌تر است. شرکت‌های عظیم چند ملیتی پتروشیمی در دنیا برای گسترش عمق نفوذ خود در میان رقبا همواره در حال انجام فرآیند تحقیقات بازار در سطح کلان هستند. شرکت‌های BP وShell از این دسته هستند.صحت این موضوع را می‌توان با نگاهی به پایگاه International B2B و بررسی لیست مشتریان این شرکت تحقیقاتی مشاهده کرد.

اهمیت تحقیقات بازار در صنایع پایین‌دستی پتروشیمی

در صنایع پایین دستی که در حقیقت بخش تامین و تولید فرآورده‌های نهایی و آماده عرضه به بازار مصرف‌کنندگان است، تحقیقات بازار به غیر از ارائه راهکارهای B2B می‌تواند راهکارهای موثری در بخش B2C (مصرف‌کنندگان نهایی کالا) به مدیران این صنایع ارائه کند.این راهکارها

می‌تواند با درویکرد کمی و کیفی به بهبود روند کسب و کار در بخش پایین دستی صنایع پتروشیمی موثر باشد. راهکارهای قابل ارائه در این بخش شامل: نیازسنجی مشتریان سازمانی، نیازسنجی مشتترین نهایی، بررسی محصول و دیدگاه و نگرش مصرف‌کننده، بررسی سهم بازار، پایش رقبا، بررسی کانال‌های توزیع، پایش تبلیغات و میزان اثربخشی تبلیغات و پایش سلامت برند

اهمیت تحقیقات بازار در صنایع پتروشیمی ایران

برای نمونه می‌توان به برند موتول (MOTOL) تولیدکننده مواد پایه‌ی روغنی، و محصولات روغنی مصرفی مربوط به خودرو اشاره کرد که به تازگی و به هدف بررسی بازار رقابت و نیاز مشتریان، از متد تحقیقات بازار بهره‌مند شده است.

همچنین شرکت نفت پارس که در دوبخش صنایع بالادستی و همچنین صنایع پایین دستی پتروشیمی ایران فعال است، هرساله برای بررسی جایگاه خود در مقایسه با رقبای داخلی و خارجی و پایش جایگاه محصولات نهایی در بازار مصرف، از فرآیند تحقیقات بازار بهره می‌برد. بررسی سهم بازار، پایش جایگاه رقبا، نیازسنجی مشتریان نهایی از جمله متدهای مورد استفاده این شرکت بزرگ است که توانان تیم داخلی این شرکت و شرکت‌های تحقیقات بازار حاضر در ایران به نفت پارس خدمت‌رسانی می‌کنند. همچنین شرکت فومن شیمی که بیشتر در بخش پایین دستی و تولید محصولاتی چون روغن ترمز متمرکز است، هر ساله در حال پایش بازار داخلی و کشورهای همسایه‌ی ایران با کمک شرکت‌های تحقیقات بازار می‌باشد. گزارش‌های متناسب (طولی و مقطعی) تحقیقات بازار به این شرکت کمک کرده است که در طول سال‌های فعالیت خود بتواند از جایگاه مستحکمی در داخل کشور و همچنین در میان کشورهای همسایه برخوردار باشد و همواره بتواند در مواجهه با تحریم‌های بین‌المللی در قبال ایران از سهم بازار قابل قبولی در منطقه بهره‌مند شود. از طرفی با توجه به نرخ مثبت رشد جمعیت در ایران شرکت‌های فعال در حوزه‌ی

حمایت دولتی

از کسب و کارها

باعث از میان رفتن

فضای رقابتی

می‌شود و در نتیجه

این دسته از کسب

و کارها نیاز به

خلاقیت را از دست

می‌دهند

پتروشیمی همواره با افزایش تقاضا در بازار مصرف روبه رو بوده‌اند. یکی از اصلی‌ترین فاکتورهای مولد رشد مصرف کالاهای تولید شده توسط شرکت‌های پتروشیمی، رشد صنایع خودروسازی و افزایش چشمگیر تقاضا برای خرید خودرو در سال‌های اخیر است. بنابراین بازار رقابت در میان صنایع تولیدکننده فرآورده‌های روغنی، بنزین، قیر، چسب‌های صنعتی و رنگ از حساسیت خاصی برای مدیران و تصمیم‌گیرندگان این حوزه برخوردار است. یکی از شرکت‌های فعال در زمینه تولید مواد شیمیایی در بخش خصوصی، شرکت هنکل است که پس از برقراری تفاهم‌نامه برجام توانست با استفاده از تحقیقات بازار و متدهای کمی-کیفی در بخش تجاری به نیازسنجی مشتریان سازمانی در بخش تعمیر بدنه‌ی خودرو بپردازد تا بازار نوعی چسب مورد استفاده در صافکاری اتومبیل را در ایران هدف قرار داده و این بازار خاص را با حضور رقبای حاضر به دست بیاورد. بنابراین اهمیت استفاده از فرآیندهای تحقیقات بازار در صنایع مادر به یک اصل اثبات شده در میان بازیگران اصلی صنایع پتروشیمی در دنیا بدل شده است. متأسفانه با توجه به نیمه دولتی بودن ساختار برخی از فعالان این حوزه در ایران و به تبع آن عدم استفاده از خدمات تحقیقات بازار

از سوی مدیران عالی‌رتبه این صنعت، در بسیاری از موارد شاخص بهره‌وری شرکت‌های پتروشیمی ایران تراز پایین‌تری نسبت به شاخص نرمال همین صنعت در دنیا دارند.در سال‌های اخیر، روند خصوصی‌سازی صنایع مادر در کشور ایران نسبتاً با رشد چشمگیری همراه بوده است. دلیل این امر بالا رفتن تقاضا برای محصولات نهایی کارخانجات پتروشیمی در ایران و کشورهای همسایه است. یکی از نتایج اصلی اتفاق نظر در مورد خصوصی‌سازی شرکت‌های پتروشیمی، ورود به عرصه‌ی رقابت با دیگر تولیدکنندگان در بازار است. اتفاقی که معمولاً در فضای کسب و کار دولتی رخ نمی‌دهد، چرا که حمایت دولتی از کسب و کارها باعث از میان رفتن فضای رقابتی می‌شود و در نتیجه این دسته از کسب و کارها نیز به خلاقیت را از دست می‌دهند. از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان نهایی در بازار امروز تمایل به مصرف محصولاتی دارند که در کنار ارائه خدمات جذاب در زمینه عرضه‌ی کالا، بتواند محصولاتی خلاقانه و مبتنی بر نیاز واقعی مصرف‌کننده نیز ارائه دهد. همانطور که در بخش ابتدایی این مقاله عنوان شد، علم تحقیقات بازار در طول روند شکل‌گیری خود، به‌ابزاری قدرتمند برای شناسایی جایگاه رقبا تبدیل شده است لذا شرکت‌های پتروشیمی خصوصی حاضر در بازار پرمصرفی چون بازار ایران، برای دستیابی به شناخت بهتر نسبت به نیاز مشتریان و تخمین دقیق سهم بازار خود در میان رقبای می‌توانند همانند دیگر کسب‌وکارها، از فرآیند تحقیقات بازار بهره‌گیرند. بخش‌های نادیده‌ی بازار را (تقاضای نهفته) بهتر شناسایی کنند و بتوانند برای آن بخش، محصول متناسبی تولید کنند. بنابراین، با توجه به فرصت‌های نهفته و بیشماری که در بازار رو به رشد محصولات پتروشیمی نظیر (انواع رنگ‌ها، چسب‌ها، بنزن، کودهای شیمیایی، انواع اسید، روغن‌های پایه نفتی، پلی‌اتیلن، پی‌وی‌سی و ..) در ایران و منطقه وجود دارد، به نظر می‌رسد که شناخت دقیق‌تر از ابعاد مختلف فضای کسب و کار، به توسعه‌ی هرچه بیشتر بازیگران این صنعت می‌انجامد.

The Oil Price Risk Analysts Are Ignoring

Oil prices have given up some of the gains from last week's oil tanker attack in the Gulf of Oman, with recession fears outweighing geopolitical tension and the risk of supply outages.

"The response of oil prices to the latest escalation in the Middle East has been comparatively subdued given that 30% of global oil shipments pass through the Strait of Hormuz and only a

small proportion of this total could be rerouted through pipelines in the event of a conflict," Commerzbank wrote in a note.

Tensions between the U.S. and Iran continue to rise with American officials stating that a military option remains on the table. Iran said that it would step up enrichment of uranium and may breach the limits laid out in the 2015 nuclear deal in response to American sanctions.

The possibility of another catastrophic war in the Middle East is at its highest in recent memory, but the oil markets are largely shrugging off the risk, instead training their sights on the deteriorating economy. Nearly half of CFOs surveyed by Duke University and CFO Global Business Outlook see a recession by mid-2020.

With pessimism setting in, oil has barely budged, despite the spike in U.S.-Iran tensions. Hedge funds and other money managers stepped up short bets on WTI by 46 percent for the week ending on June 11, according to Bloomberg and CFTC data. Traders are clearly betting on a souring economy. "Outside the United States it's unmistakable world growth is slowing down," Bill O'Grady, chief market strategist at Confluence Investment Management LLC, told Bloomberg. "The more trade tensions arise, the greater the likelihood that growth is slow, and if Chinese growth slows, it's not good for oil."

In a new report, Bank of America Merrill Lynch lowered its oil demand growth forecast to just 0.93 million barrels per day (mb/d) this year and 1 mb/d in 2020. "Yet there is a risk we end up being too optimistic if the US-China trade relationship deteriorates further. Additional tariffs would likely force us to revise our numbers lower," analysts at Bank of America wrote. The investment bank lowered its pricing forecast for WTI and Brent for the second half of 2019 to \$56 and \$63 per barrel, respectively, down from \$58 and \$68. The downdraft extends into 2020 with Bank of America predicting Brent to average just \$60 per barrel and WTI \$54 per barrel.

"The reason oil prices are going down is because there's plenty of oil, and that's also true with a lot of commodities," Tim Rudderow, who manages \$1.5 billion at Mount Lucas Management LP, told the Wall Street Journal. "There's not a shortage of anything."

The market is downbeat, but an even deeper slide is possible. Bank of America Merrill Lynch put it this way: "If Xi avoids G20 and buys Iranian barrels, oil goes to \$40." In this scenario, Chinese President Xi Jinping digs in and resists American pressure on tariffs, which leads to another wave of U.S. tariffs on Chinese imports. That drags down the global economy, thus sinking oil demand. Meanwhile, Xi may also decide to continue to buy oil from Iran, resisting American

pressure on sanctions. In that scenario, Iran's oil exports fall by less than expected. The end result is an oversupplied market and oil prices crashing below \$40. Barring this extreme scenario, Bank of America said that there are a few factors that could help oil markets rebound. First, the bank expects the U.S. Federal Reserve to slash interest rates three times over the next 12 months. Then, of course, OPEC+ will extend the production cuts, helping to keep surplus oil off of the market. Finally, the Trump administration could back down from its trade war with China in the wake of a global economy hitting the skids.

The first two factors – OPEC+ cuts and a dovish turn by the Fed – seem reasonably likely. But Trump's trade war with China shows no signs of slowing down, despite the raft of bearish news. In comments over the weekend, U.S. Commerce Secretary Wilbur Ross seemed to lower expectations of a breakthrough with China.

"I think the most that will come out of the G-20 might be an agreement to actively resume talks," Mr. Ross said in a WSJ interview Sunday. "At the presidential level they're not going to talk about the details of how do you enforce a trade agreement."

"The most that might come is new ground rules for discussion and some sort of schedule for when detailed technical talks might resume," Ross added.

A Major Existential Threat Is Arising For Natural Gas

Two recent explosions at hydrogen fueling stations may have soured the fuel's reputation, but there is increasingly optimistic sentiment for it, with two reports last week claiming it will have an important role to play in the energy mix of tomorrow.

One of these, led by the UK Institution of Engineering and Technology, said hydrogen could come to replace natural gas as a fuel for heating in the country.

"We are now in a position to seriously consider the viability of using hydrogen in the UK's gas grid for use by homes and businesses which could significantly contribute to the decarbonisation of the UK's energy sector," the lead author of the report, Dr. Robert Sansom said in a press release.

The fascinating part is that the hydrogen would be produced from natural gas: a process called gas

reforming. This means hydrogen will not exactly replace natural gas, but rather become a gas-derived fuel to be used for heating. However, as is so often the case, the hydrocarbon-free alternative—hydrolysis—is too expensive to apply at the large scale needed to produce fuel to heat the 85 percent of UK homes that currently use natural gas.

In all fairness, the authors note, "Hydrogen has not been deployed at scale anywhere in the world and so any proposal will need to compensate for this lack of experience. We know hydrogen produces no carbon emissions when burned

but it is also important to fully investigate and understand the overall environmental impact a switch to hydrogen is likely to make. It's fundamental that these areas, as well as others identified in the report, are comprehensively addressed before a programme of large-scale deployment is considered."

In other words, for now, the stated benefits of hydrogen, even if it is derived from natural gas, which kind of compromises the zero-emissions purpose, are more theoretical than practical. It will be a while before the switch from gas to hydrogen

begins.

Yet practical improvements of existing hydrogen technology are being made as well. Recently, a team of scientists announced an improved hydrogen tank that could make the fuel more popular among drivers. Japan, one of the largest energy importers in the world, wants to build a "hydrogen society" and is spearheading the hydrogen drive.

The latest to come on board with the hydrogen idea is the International Energy Agency, which on Friday released a report, which was—no coincidence—released in Japan

during the G20 summit. The report says "Hydrogen can help to tackle various critical energy challenges, including helping to store the variable output from renewables like solar PV and wind to better match demand. It offers ways to decarbonise a range of sectors – including long-haul transport, chemicals, and iron and steel – where it is proving difficult to meaningfully reduce emissions."

To enable these, the IEA offers four principal directions of work, including turning industrial ports into "nerve centers" for the launch of larger-scale hydrogen use; utilizing existing

infrastructure to transport it; expanding the use of hydrogen as a fuel in road transportation; and launching trade routes for the fuel.

As good as all this sounds, the report agrees with what the UK's IET researchers say: producing hydrogen from anything but fossil fuels is prohibitively expensive at the moment. And that's not all. Hydrogen production is not emission free. "Today, hydrogen is already being used on an industrial scale, but it is almost entirely supplied from natural gas and coal. Its production, mainly for the chemicals and refining

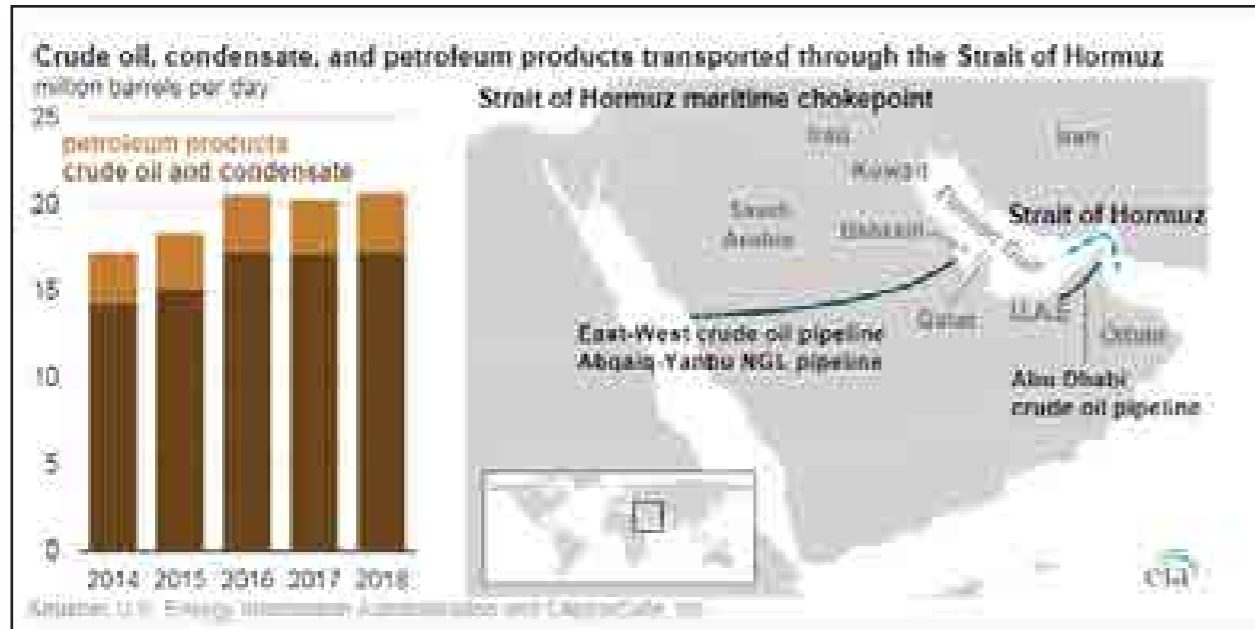
industries, is responsible for 830 million tonnes of CO2 emissions per year. That's the equivalent of the annual carbon emissions of the United Kingdom and Indonesia combined," the IEA report said.

There are several ways to eliminate these emissions, whether through carbon capture and storage or by producing more hydrogen from renewable power. But, once again, these are more theoretical scenarios than processes that could be enabled at this point in time. For now, in other words, hydrogen remains more of an energy equivalent of an exotic fruit.

The Strait of Hormuz is the world's most important oil transit chokepoint

The Strait of Hormuz, located between Oman and Iran, connects the Persian Gulf with the Gulf of Oman and the Arabian Sea. The Strait of Hormuz is the world's most important oil chokepoint because of the large volumes of oil that flow through the strait. In 2018, its daily oil flow averaged 21 million barrels per day (b/d), or the equivalent of about 21% of global petroleum liquids consumption. Chokepoints are narrow channels along widely used global sea routes that are critical to global energy security. The inability of oil to transit a major chokepoint, even temporarily, can lead to substantial supply delays and higher shipping costs, resulting in higher world energy prices. Although most chokepoints can be circumvented by using other

routes that add significantly to transit time, some chokepoints have no practical alternatives. Volumes of crude oil, condensate, and petroleum products transiting the Strait of Hormuz have been fairly stable since 2016, when international sanctions on Iran were lifted and

Iran's oil production and exports returned to pre-sanctions levels. Flows through the Strait of Hormuz in 2018 made up about one-third of total global seaborne traded oil. More than one-quarter of global liquefied natural gas trade also transited the Strait of Hormuz in 2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Total oil flows through Strait of Hormuz	17.2	18.4	20.6	20.3	20.7
Crude and condensate	14.1	15.2	17.3	17.3	17.3
Petroleum products	2.8	3.2	3.3	3.1	3.3
World maritime oil trade	53.4	58.9	61.2	62.5	64.4
World total petroleum and other liquids consumption	65.9	75.8	86.9	86.5	89.9
LNG flows through Strait of Hormuz (Tcf per year)	4.8	4.2	4.2	4.1	4.1

Source: U.S. Energy Information Administration, based on Short-Term Energy Outlook (June 2019), ClipperData, Saudi Aramco bond prospectus, Saudi Aramco annual reports, Saudi Ports Authority, International Group of Liquefied Natural Gas Importers, and U.N. Conference on Trade and Development
 Note: LNG is liquefied natural gas; Tcf is trillion cubic feet

There are limited options to bypass the Strait of Hormuz. Only Saudi Arabia and the United Arab Emirates have pipelines that can ship crude oil outside the Persian Gulf and have the additional pipeline capacity to circumvent the Strait of Hormuz. At the end of 2018, the total available crude oil pipeline capacity from the two countries combined was estimated at 6.5 million b/d. In that year, 2.7 million b/d of crude oil moved through the pipelines, leaving about 3.8 million b/d of unused capacity that could have bypassed the strait.

Based on tanker tracking data published by ClipperData, Saudi Arabia moves the most crude oil and condensate through the Strait of Hormuz, most of which is exported to other countries (less than 0.5 million b/d transited the strait in 2018 from Saudi ports in the Persian Gulf to Saudi ports in the Red Sea).

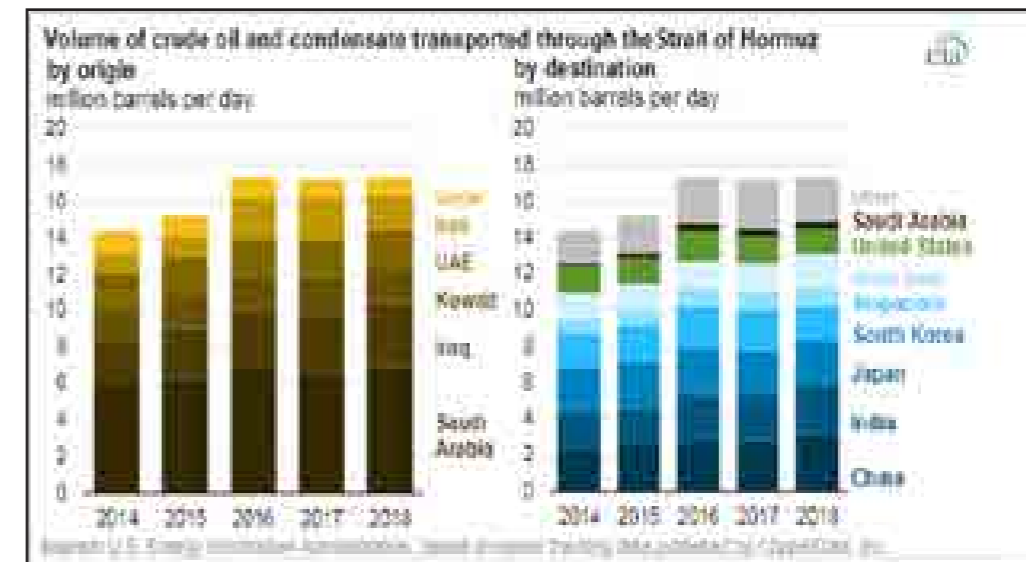
EIA estimates that 76% of the crude oil and condensate that moved through the Strait of Hormuz went to Asian markets in 2018. China, India, Japan, South Korea, and Singapore were the largest destinations for crude oil moving through the Strait of Hormuz to Asia, accounting for 65% of all Hormuz crude oil and condensate flows in 2018.

Pipeline name	Country	Capacity	Throughput	Unused capacity
Petrolina (East-West Pipeline)	Saudi Arabia	5.0	2.1	2.9
Abu Dhabi Crude Oil Pipeline	United Arab Emirates	1.5	0.6	0.9
Abqaiq-Yanbu Natural Gas Liquids Pipeline	Saudi Arabia	0.3	0.3	0.0
TOTAL		6.8	3.0	3.8

Source: U.S. Energy Information Administration, based on ClipperData, Saudi Aramco bond prospectus (April 2019)

Note: Unused capacity is defined as pipeline capacity that is not currently used but can be readily available.

In 2018, the United States imported about 1.4 million b/d of crude oil and condensate from Persian Gulf countries through the Strait of Hormuz, accounting for about 18% of total U.S. crude oil and condensate imports and 7% of total U.S. petroleum liquids consumption.

Oil Market Report: 2020 vision

In this Report, we publish our first outlook for 2020. As we do so, volatility has returned to oil markets with a dramatic sell-off in late May seeing Brent prices fall from \$70/bbl to \$60/bbl. Until recently, the focus has been on the supply side with the

familiar list of uncertainties – Iran, Venezuela, Libya, and the Vienna Agreement – lifting Brent prices above \$70/bbl in

early April and keeping them there until late May. Not that supply concerns have gone away: yesterday oil prices initially increased by 4% on news of the attacks on two tankers in the Gulf of Oman, before easing back slightly. Now, the main focus is on oil demand as economic sentiment weakens. In May, the OECD published an outlook for global GDP growth for 2019 of 3.2%, lower than our previous assumption. World trade growth has fallen back to its slowest pace since the financial crisis ten years ago, according to data from the Netherlands Bureau of Economic Policy Analysis and various purchasing managers' indices.

The consequences for oil demand are becoming apparent. In 1Q19, growth was only 0.3 mb/d versus a very strong 1Q18, the lowest for any quarter since 4Q11. The main weakness was in OECD countries where demand fell by a significant 0.6 mb/d, spread across all regions. There were various factors: a warm winter in Japan, a slowdown in the petrochemicals industry in Europe, and tepid gasoline and diesel demand in the United States, with the worsening trade outlook a common theme across all regions. In contrast, the non-OECD world saw demand rise by 0.9 mb/d, although recent data for China suggest that growth in April was a lacklustre 0.2 mb/d. In 2Q19, we see global demand growth 0.1 mb/d lower than in last month's Report. For now

though, there is optimism that the latter part of this year and next year will see an improved economic picture. The OECD sees global GDP growth rebounding to 3.4% in 2020, assuming that trade disputes are resolved and confidence rebuilds. This suggests that global oil demand growth will have scope to recover from 1.2 mb/d in 2019 to 1.4 mb/d in 2020.

Meeting the expected demand growth is unlikely to be a problem. Plentiful supply will be available from non-OPEC countries. The US will contribute 90% of this year's 1.9 mb/d increase in supply and in 2020 non-OPEC growth will be significantly higher at 2.3 mb/d with US gains supported by important contributions from Brazil, Canada, and Norway. Later this month, Vienna Agreement oil ministers, faced with short-term uncertainty over the strength of demand and relentless supply growth from their competitors, are due to discuss the fate of their output deal.

Ministers will note that OECD oil stocks remain at comfortable levels 16 mb above the five-year average. However, they will also note that although in 1Q19 weak demand helped create a surplus of 1.1 mb/d, in 2Q19 the market is in deficit by an estimated 0.4 mb/d, with the backward dated price structure reflecting tighter markets. This deficit is partly due to the fact that in May the Vienna Agreement countries cut

output by 0.5 mb/d in excess of their committed 1.2 mb/d. In 3Q19, the market could receive further support from an expected pick-up in refining activity.

Recently, high levels of maintenance in the US and Europe, low runs in Japan and Korea, and fallout from the Druzhba pipeline contamination contributed to weak growth in global refining throughput. This could be about to change: according to our estimates, crude runs in August could be about 4 mb/d higher than in May. This might cause greater tightness in crude markets, particularly for sour barrels if the Vienna Agreement is extended and there is no change in the situations in Iran and Venezuela. Of course, much depends on the strength of oil demand later in the year. A clear message from our first look at 2020 is that there is plenty of non-OPEC supply growth available to meet any likely level of demand, assuming no major geopolitical shock, and the OPEC countries are sitting on 3.2 mb/d of spare capacity. This is welcome news for consumers and the wider health of the currently vulnerable global economy, as it will limit significant upward pressure on oil prices. However, this must be viewed against the needs of producers particularly with regard to investment in the new capacity that will be needed in the medium term.

Iran Won't Leave OPEC

Iran has no intention of leaving OPEC despite its being treated like an enemy by some members, Oil Minister Bijan Zanganeh told a parliamentary news site as quoted by Reuters. Zanganeh did, however, note that the organization was being turned into a political forum. "Iran has no plans to leave OPEC...and regrets that some members of OPEC have turned this organization into a political forum for confronting two founding members of OPEC, meaning Iran and Venezuela," he said, adding "And two regional countries are showing enmity toward us in this organization. We are not their enemy but they are showing enmity toward us and (they) use oil as a weapon against us in the global market and world."

Although the official did not name the two countries, these are most likely Saudi Arabia and its sidekick the UAE. Both countries were quick to assure markets they would step in to fill the oil production gap that the U.S. sanctions against Iran would leave after the end of the waivers in May. This has further increased tensions with Iran, already running high as Tehran and Riyadh wrestle for more influence in the Middle East. Iran's oil exports, according to data cited by Reuters, may have fallen to just 400,000 bpd last month, less than half of exports in April. The United States had given eight countries six-month waivers to continue buying oil from Iran after it re-imposed sanctions on the Iranian oil industry in November. The United States, however, pursued a maximum pressure campaign against Iran last month and put an end to all sanction waivers for all Iranian oil buyers, beginning in May. The latest move in this policy was adding Iran's largest petrochemicals company to the list of sanctions on Iranian entities, citing accusations that it supported the Revolutionary Guard—earlier this year Washington designated the Revolutionary Guard a terrorist organization. Yet Tehran seems to be finding ways around the sanctions. "We have thought about confronting America's actions and constantly have found and will find new ways and anyway this is a war where we are standing strong and will not retreat," Zanganeh told the parliamentary website, ICANA.

The No.1 Reason Why Investors Are Shunning Energy Stocks

The uncertainty about the U.S.-China trade tension and the future of global oil demand for the rest of the year have resulted in many investors staying away from energy exchange traded funds (ETFs) in recent months, ETF analysts told CNBC in an interview. Those investors willing to pour money into energy ETFs would need "somewhat of a steel stomach to step back into this marketplace," Matthew Bartolini, managing director and head of SPDR Americas Research at State Street Global Advisors, told CNBC. According to the expert, the whole energy sector is weak right now and the earnings reports of many oil and gas companies for the first quarter didn't shine, and only a handful of firms beat expectations. Volatile crude prices and weak refining margins led to lower earnings at all five oil supermajors in the first quarter of 2019, suggesting that Big Oil shouldn't stay complacent several quarters after the industry emerged from one of the worst downturns in a generation. Bartolini said that drilling companies may be a better bet than oilfield services companies, even though drillers are more exposed to the spot price of oil, so a fund like SPDR S&P Oil & Gas Exploration & Production ETF (XOP) could have a "negative skew." "But, again, if we get a reprieve from these trade tensions, that higher sensitivity could be a benefit to those investors willing to take on that higher volatility," Bartolini told CNBC.

The SPDR S&P Oil & Gas Exploration & Production ETF has dropped 14.6 percent in the past month and 10 percent in the last three months, although year to date it's up 0.93 percent. Over the past year, the fund's performance is a 34-percent decline. According to CFRA's senior director of ETF and mutual fund research, Todd Rosenbluth, the midstream Global X MLP & Energy Infrastructure ETF could be a good bet right now, as well as funds featuring large-cap companies like Exxon and Chevron with stable income and strong fundamentals such as Energy Select Sector SPDR Fund and Vanguard Energy Index Fund ETF Shares.

The “Polar Silk Road” Could Be A Game Changer For Natural Gas

It’s been well over a year since the then-United States Secretary of Defense Jim Mattis accused Russia and China of being “revisionist powers” each working its way toward making a power grab on the world stage and announced that the U.S. would be shifting its international relations focus away from fighting terrorism and instead prioritize what Mattis referred to as a “great power competition.” Now, 17 months later, it looks like Mattis’ nightmares are coming true as Russia and China have increasingly worked

together in defiance of the Trump administration in a kind of diplomatic ‘marriage of convenience’. Just this month, Chinese President Xi Jinping made his eighth official visit to Russia in a trip highly publicized in both Russian and Chinese media. “This year marks the 70th anniversary of our diplomatic ties and China’s ties with Russia are deepening at a time of profound change in the global geopolitical landscape,” remarked former Chinese ambassador to Britain Ma Zhengang, as quoted by the

South China Morning Post. One of the most current examples of this newly strengthened relationship between Beijing and Moscow is a new joint venture between state-owned shipping corporations in Russia and China to create a “Polar Silk Road” in the Arctic Sea. a year ago, officials in Beijing announced that China would be pursuing investment across the Arctic Route to encourage commercial shipping through the northern passage as a part of the country’s Belt and Road Initiative. Belt and Road is a

massive undertaking involving investments programs worth trillions of dollars, which will go toward connecting Asia and Europe by sea, rail, and road to promote more trade between the continents.

This week, reporting by the Wall Street Journal this week tells us that “China is breaking into Arctic transport through a joint venture between the country’s biggest ocean carrier, Cosco Shipping Holdings Co., and its Russian counterpart PAO Sovcomflot to move natural gas from Siberia to Western and Asian markets.” Both China and Russia are members of the Arctic Council, which the Wall Street Journal describes as “an intergovernment forum which considers development issues and sailing rights as the polar ice recedes” before going on to say that China, in particular, has “made investment [in Arctic shipping lanes] a priority to advance its energy and shipping interests”.

The new venture will ship liquefied natural gas from central northern Siberia’s gargantuan Yamal LNG project to a laundry list of destinations including Northern Europe, Japan, South Korea, and China. The initiative will begin with a fleet of a dozen ice-breaking tankers, and Cosco’s China Shipping LNG Investment Co. will reportedly operate another nine tankers.

“We [China] imported about 57 million tons of LNG last year and we are looking for a steady supply of around four

million a year coming from Yamal,” a Chinese shipping executive told the Wall Street Journal. “We also look to move container ships through the northern sea route as warming temperatures melt the ice making it easier to navigate.”

This move comes on the back of months of Russian gas flooding European markets, keeping gas prices low, exacerbating an already-existing gas glut in the continent, and at least partially edging the United States out of the European natural gas market. As reported by Bloomberg, experts at Citigroup surmise that Russia’s increased shipments of natural gas to Europe are a kind of stress test for the United States. A Citigroup report says that Russia is intentionally keeping gas prices low because Moscow is likely “testing the response of the global gas market in a low price environment, especially U.S. LNG export elasticity.”

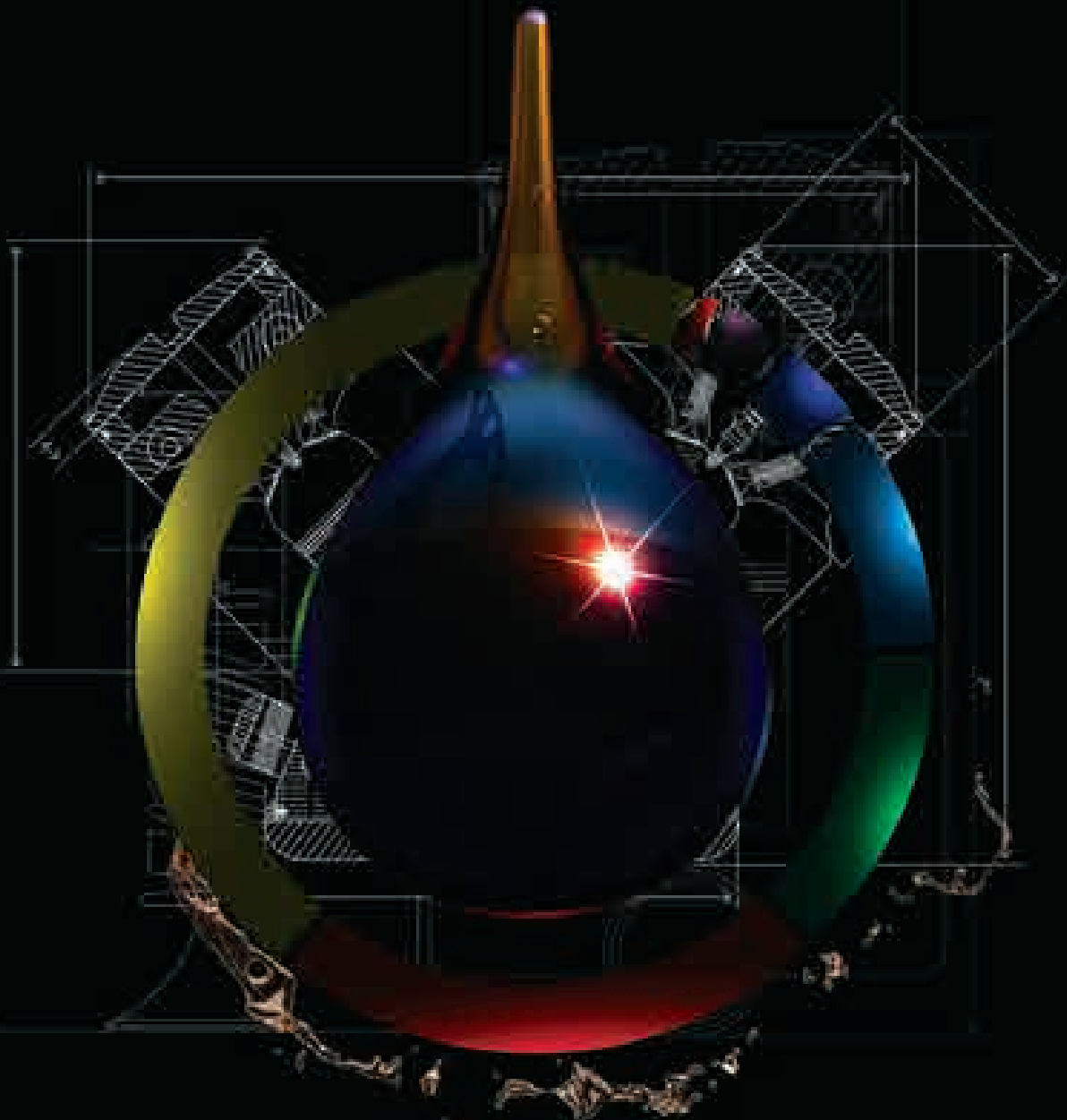
Now that Russia is strengthening its natural gas trade with China on top of its aggressive flooding of European markets with its cheap liquefied natural gas, the United States has more cause for concern than ever. Especially when taking into consideration that China’s thirst for natural gas is “almost infinite” as it tries to move away from its long legacy of dirty coal-based power and its middle class continues to boom, along with its demand for energy.

SARRAMI GROUP

International Consulting and Trading, Swap, Transit and Bunkering of Petroleum, Gas and Petrochemical Products. Our offices in area of Persian Gulf, GCC, Mediterranean, Western Europe, South America, CIS, ASEAN and Africa countries are ready to provide commercial and financial services.

Tel/ Fax: +98 (21) 66 73 83 81
sarrami@sarramigroup.com